לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ב', ו' בניסן תשמ"ז, 6 באפריל 1987 / שנה מ"ד מס' 13313 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

ועדת־דרום־אפריקה החלה בעבודתה

מאת כתבנו המדיני בירושלים

הוועדה הבין־משרדית בנושאי יחסי ישראל־דרום־אפריקה, ברשות המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, ד"ר יוסי ביילין, התכנסה אתמול לראשונה בירושלים.

בוועדה חברים מנכ"ל משרד האוצר, מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, סמנכ"ל משרד הביטחון והמזכיר הצבאי של ראש הממשלה. היא הוקמה על־פי החלטת הקבינט והתבקשה להגיש את המלצותיה בדבר הצעדים הרצויים נגד דרום אפריקה, עד אמצע החודש הבא.

בישיבת הממשלה השבועית סקר ראש הממשלה יצחק שמיר את הפרק הישראלי בדו"ח הממשל האמריקני על קשרי מדינות המערב עם דרום־אפריקה. שמיר ציין, כי ישראל עשתה כל אשר דרש ממנה המצב לעשות.

שמיר מתעקש; רוצה בכשלון פרס

וייצמן: לא זכור לי מקרה שראש ממשלה מאחל כשלון לאחד משריו במשימתו; קרב קץ ממשלת האחדות ■ פרס עדיין אופטימי ■ ייפגש היום עם מלך ספרד וראש־הממשלה, פיליפו גונזאלס

מאת כתבנו המדיני ביים, יינון שנקר, שליחנו לספרד וכתב עתי"ם

ראש הממשלה יצחק שמיר עומד על כך, שממלא מקומו ושר החוץ שמעון פרס סועל בחו"ל בעניין הוועידה הבין־לאומית לא מטעם ממשלת ישראל.

בעקבות חילופי דברים שהיו אתמול בישיבת הממשלה, בין שמיר לבין ממלא מקום שר החוץ, עזר וייצמן, חזר שמיר ואמר, כי הוא מאחל לפרס שייכשל במאמציו לקידום עניין הוועידה.

ויצמן קרא בישיבת הממשלה הודעה אישית, שבה נאמר: "לא זכור לי, בכל שנות קיום ממשלות בישראל, כולל שלוש ממשלות שהייתי חבר בהן, מקרה שראש

(המשך בעמוד 4)

נדחה גרוש רג'ו ראץ; לאחר שחרורו יהיה ב"השגחת" חרות לפיד

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

בפגישה שנערכה בין חירות לפיד "משקם האסירים" וממלא מקום שר־הפנים, סגן השר רוני מילוא, הסכים מילוא לדחות את גירושו של רג'ו ראץ מהארץ לשלושה חודשים.

ב־נג לאפריל יובא ראץ לוועדת השחרורים של שירות בתי־הסוהר ולאחר שישוחרר מהכלא ישהה בנחלל, מקום מושבה של אשתו, במשך שלושה חודשים, תחת פיקוחו של חירות לפיד.

"אמרתי למילוא", מסר לפיד לכתב "על המשמר", "כי במידה והוא בעיות אני אמליץ לגרשו מהארץ, וכי אני חרד לדמותה של מדינת ישראל לפחות כמוהו. אבל פה מדובר גם באשתו ובתם הקטנה וחייבים לראות את הבעייה במלואה."

הוא ציין, כי רוני מילוא גילה הבנה ורגישות לבעיות והבטיח לפעול לפתרונה. אתמול בצהריים נפגש לפיד עם רג'ו ראץ בכלא איילון ובישר לו את הבשורות הטובות.

(המשך בעמוד 4)

60 שנה לייסוד הקיבוץ הארצי ● עמוד 20

"לאומי" מקצץ... מקיצבאות אלמנות בכירות הבנק ● עמוד 4

אופטימיות זהירה בממשלה לגבי העלייה הצפויה מברית־המועצות ● עמוד 3

מאסר עולם לאורי דרור ● עמוד 3

שוטרים פצעו 3 סטודנטים בירושלים

17 נעצרו ושוחררו בהפגנת מחאה על סחבת האוצר

מאת יצחק שור ובצלאל עמיקם, כתבי "על המשמר"

שוטרים ואנשי משמר־הגבול העלו אתמול על משאית משטרה את תריסר חברי הנשיאות של התאחדות הסטודנטים ושלחו אותם למעצר של כמה שעות במטה משטרת ירושלים, במגרש הרוסים. מפקד המשטרה החליט לנקוט בצעד זה, לאחר שחברי הנשיאות התיישבו על הכביש וחסמו בגופם את כביש היציאה ממשרד ראש הממשלה לעיר.

(סוף בעמוד 2)

סוס, רוכבו וה...סטודנט שלו. (צילום: רחמים ישראלי)

אלוף דרורי עוזב היום את צה"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

האלוף אמיר דרורי יסיים היום בצהריים את תפקידו כסגן הרמטכ"ל וראש אג"ם ויפרוש מצה"ל. דרורי, שהיה אחד המועמדים לתפקיד הרמטכ"ל, הגיע לכלל מסקנה כי לא יוכל לשרת בתפקיד תחת הרמטכ"ל הבא, דן שומרון, והחליט לפרוש מהשירות.

אמיר דרורי מסיים היום 29 שנות שירות בצבא, מרביתן בתפקידי פיקוד שדה. דרורי כיהן בעבר כמפקד חטיבת גולני, מפקד עוצבה, ראש מחלקת ההדרכה, אלוף פיקוד הצפון בתקופת מלחמת לבנון, ראש מפקדת חילות השדה ומאז חודש אוקטובר 86' כסגן הרמטכ"ל.

על־פי החלטת שר־הביטחון, ימלא את מקומו של האלוף דרורי כראש אג"ם האלוף אמרם מיצנע, זאת עד לכניסתו לתפקיד של האלוף אהוד ברק לתפקיד, בעוד כחודש וחצי.

ברודט מוצע למשרת הנציב

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שר האוצר מציע למנות לנציב שירות המדינה את דוד ברודט, כיום מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר ואחראי על תכנון כלכלי. ההצעה נחשבת למינוי בלתי מפלגתי של פקיד בכיר מתוך השירות הציבורי.

משרת של נציב שירות המדינה אינה מאוישת מזה מספר חודשים, ההצעה של עסקן נסים התקבלה בצורה חיובית ע"י חוגים פוליטיים בזרמים שונים.

"ברכת הדרך" של שמיר לפרס

שר־החוץ, שמעון פרס, שיצא אתמול לביקור רשמי בספרד, זכה ל"ברכת הדרך" מיוחדת במינה מצד ראש הממשלה, יצחק שמיר: "אני מקווה שפרס לא יצליח. לא ידוע לנו על תקדים כזה בתולדות ישראל, וספק אם אפשר למצוא כזה במדינות אחרות בעולם. אמנם ייתכנו מקרים שפוליטיקאים המשתתפים באותה ממשלה עצמה לא יפרגנו איש לרעהו הצלחה במשימות דיפלומאטיות רשמיות. אך הם יישמרו את תחושתם בליבם פנימה ולא יעשו דמוקרטיזאציה פומבית וגלויה למי שיצא בשליחות ממלכתית.

שמעון פרס תודיע, עם צאתו לספרד, שיפעל בספרד למען התמיכה ברעיון הוועידה הבין־לאומית. רעיון שפרס מנסח זה חודשים לתשחיל דרכו את התומך של התהליך המדיני, כאשר הוועידה הבין־לאומית בהשתתפות המעצמות הגדולות, מדינות ערב ונציגות פלשתינית, תהווה מעין חסות או מטריה לשיחות ישירות בין הצדדים. ואילו ראש־הממשלה, יצחק שמיר, מגדיר את הוועידה הבין־לאומית כ"מזימה סובייטית־ערבית" שאמורה להביא אסון על מדינת ישראל. יצחק שמיר מעוות כמובן את העובדות, שכן הקונספציה של הוועידה הבין־לאומית כנקודת מוצא למשא ומתן ישיר בין הצדדים, בסכסוך המזרח־התיכוני, משותפת היום לכל הגורמים הבין־לאומיים, לרבות ארצות־הברית שאף היא מנהלת לאחרונה שיחות בעניין זה עם ברית המועצות. אם נכונה הטענה, כי מדובר ב"מזימה ערבית־סובייטית", הכיצד יכולים יצחק שמיר והליכוד לקיים את השותפות עם שמעון פרס ומפלגת העבודה למעשה. שמיר מאשים את פרס בכך שהוא שותף למזימה שאם תצליח, תביא חורבן על מדינת ישראל.

שמעון פרס בא עתה לספרד מלווה באותם איחולים של ראש־הממשלה, המבקשת מצינים את שר־החוץ שלנו כבלתי־מוסמך לנהל שיחות על הוועידה הבין־לאומית. דבר כזה יכול לקרות רק בממשלה הנקראת עדיין "ממשלת אחדות לאומית". פרס הצהיר עם צאתו, כי אם הליכוד ינסה לשבור את התהליך המדיני לא יראה טעם בהמשך הממשלה. ובכך יש לנו ממשלה בעלת שני קווים מנוגדים שונים בשאלה המרכזית של התקדמות אל השלום. במקום להביא את הנושא להכרעת הממשלה, מוסיפים שני הצדדים לקחת בצר מאחורי הקלעים המרמאליים (פרס טוען שרעיון הוועידה הבין־לאומית אושר על־ידי הממשלה, שמיר משיב כי הממשלה מעולם לא אישרה אותו) ומציגים כלפי חוץ מעשיות של דבר וחיפוכו.

ישראל במקום לתמשיך במשחק המתבואום צריך לקבל הכרעה חד־משמעית. בעולם תקינים אינם סובלים ניגוד כזה בחזית מדיניותה של ממשלה. המישן של שמעון פרס אינה לזכות בתמיכה בין־לאומית לרעיון הוועידה (שכן היא נתונה זה מכבר), אלא בתמיכה כאן בארץ, כלומר, באישור והכרעה של ממשלת ישראל כך גם שמיר. במקום ללוות את פרס באיחולים לאי־הצלחה, מוטב היה חוגו, כראש־הממשלה, לתביא את הנושא להכרעה מיידית. הפחד מפירוק הממשלה והקדמת הבחירות אינו יכול לשמש נימוק לקיום שותפות עם מי שאליבא דשמיר מסייע "למזימות אויבי ישראל".

הרצוג חוזר היום לברגן־בלזן

מאת זאב שטרומינסקי, בון

בון. — דגלי ישראל הונפו אתמול מול לשכת הנשיא ולשכת הקאנצלר בבון. הבוקר עומד לנחות בנמל־התעופה של קלן מטוס חיל־האוויר של ישראל ובו נשיא המדינה, חיים הרצוג, ופמלייתו. בביקור ראשון של נשיא ישראל בגרמניה, כמעט 42 שנה אחרי תבוסת גרמניה הנאצית.

הנשיא יזכה בקבלת־פנים מיוחדת במינה בתולדות גרמניה המערבית. הנשיא המארח, ריכרד פון וייצקר, יתלווה להרצוג בכל שלבי מסעו בגרמניה.

ביקור בברגן־בלזן

הביקור ייפתח רשמית ברחבת לשכת הנשיא הגרמני, בקבלת־פנים עם טקס צבאי והיסה משמר כבוד. לאחר מכן, ישוחחו שני הנשיאים, ולאחר השיחה יצאו בטיסת מסוקים למחנה המוות לשעבר בברגן־בלזן, שם יתקיים טקס לזכר קורבנות השואה שנרצחו במחנה זה. הרצוג — בעת שירותו בצבא הבריטי — ביקר במחנה זה לאחר שחרורו.

בערב יקבל הנשיא הרצוג לשיחה את ראש ממשלת מחוז צפון ריין־וסטפאליה וסגן יו"ר המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, יואנס ראו. ואחר־כך יערוך הנשיא פון וייצקר ארוחת־ערב חגיגית לכבוד הרצוג ורעייתו.

מחר ינהל הנשיא שיחות בבון וייפגש, בין היתר, עם הקאנצלר הלמוט קוהל ושר החוץ האנס דיטריך גנשר. קוהל יערוך ארוחת־צהרים לכבוד הנשיא.

ביום ד' יבקר הנשיא בעיר וורמס, בעלת מסורת יהודית עשירה ועירו של רש"י. בערב יערוך קבלת־פנים לכבוד נשיא גרמניה במעון שגריר ישראל בבון. ביום ה' יבקר במערב ברלין, וביום ו' ימריא בחזרה לישראל.

הביקור זכה בסיקור מוקדם נרחב למדי בכלי התקשורת הגרמניים. הנשיא הרצוג העניק כעשרה ראיונות לכלי־התקשורת בגרמניה, הנשיא פון וייצקר והקאנצלר קוהל הגדירו את הביקור כאירוע היסטורי.

צופים שהרצוג ישים דגש בשואה ובהיסטוריה היהודית העשירה בגרמניה.

מילוא ינסה לעקוף את החלטת בג"צ בעניין מילר בוועדת חוקה

מעוניין לשנות תקנה בחוק מרשם התושבים כדי שבעתיד יירשם מי היה הרב המגייר ● התיקון מקובל על ש"ס ● הוועדה כונסה במיוחד לצורך העניין ● וירשובסקי: ניסיון להכניס את "מיהו יהודי" בדלת האחורית

מאת מוטי בסוק, ובצלאל עמיקם כתבי "על המשמר" בכנסת

ניסיון לעקוף את בג"צ במרשת שושנה מילר, ייעשה מחר בוועדת החוקה חוק ומשפט ביוזמתו של סגן השר רוני מילוא.

לבקשת ש"ס, יזם מילוא המשמש כמ"מ שר הפנים כינוס מיוחד של הוועדה. לגוש הליכוד יש רוב בגוף זה. מילוא מעוניין לשנות תקנה בחוק מרשם התושבים, כדי שבעתיד יירשם במשרד הפנים: בכל מקרה של גיור מי היה הרב המגייר. תיקון זה מקובל על רבני ש"ס, שכן הוא יאפשר לרושמי הנישואין לדעת האם אלו המבקשים להינשא גוירו בידי רב אורתודוקסי.

ויים ווירשובסקי מגנים שינוי תקנה אינו מצריך החלטה של מליאת הכנסת. ח"כ שבח ויס (מערך) וח"כ מרדכי וירשובסקי (שינוי) גינו אתמול את כוונת מילוא. לדעתם, הוא מנסה לעקוף את החלטת בג"צ בפרשת מילר, ולהכניס את "מיהו יהודי" בדלת האחורית. בהעדרו של השר רובינשטיין (שינוי) מהארץ, קרא אתמול וירשובסקי לשרי המערך להעלות נושא זה במליאת הממשלה היום.

כתבנו מעיר כי בגוש הליכוד וגם בסיעות הדתיות יש ח"כים רבים המתנגדים ליוזמת מילוא ואין כל ביטחון כי תעבור בוועדת החוקה.

במברק לסגן שר הפנים תבע מילוא מוחה "חמדת" (תנועה הציונית...) למען חופש מדע, דת ותרבות על כוונה זו. לדעת "חמדת", זהו הוא ניסיון בוטה לשנות את ההגדרה "מיהו יהודי" בדלת האחורית, מה שעושים זאת כגנבים בלילה בבחינת פגרה מיוחד.

חרדים התפרעו מול מסעדת "מי ומי" בירושלים במחאה על פתיחתה בשבת

החרדים מפגינים במקום זו השבת הרביעית ● הפעם, התייצבו מולם פעילי רצ

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר". ומאת כתב עתי"ם

נער חרדי בן 14 נעצר אתמול לחקירה על ידי משטרת ירושלים בעקבות ידוי אבנים כנגד קבוצת פעילים של רצ, שבאו למחות על התפרעויות חרדים מול מסעדת "מי ומי" בירושלים. זה ארבעה שבועות, נערכות קבוצות של חרדים להפגין מול מסעדה זו, הנמצאת בטבור ירושלים, משום שבעליה החליטו לפתוח אותה גם בשבתות.

הפעם, התייצבו מול החרדים כ־50 חברי תנועת רצ, ביניהם בני־נוער רבים, ובידיהם שלטים נגד הכניעה לדבריהם, לסחטנות הדתית. החרדים יידו כמה אבנים לעבר מפגיני רצ ופרשי משטרה פיזרו אותם. במהלך הפיזור, עצרה המשטרה כאמור נער בן 14. הנער ניכלא בניידת משטרה והוסע למטה המשטרה במגרש הרוסים. מיד אם צאת השבת.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק הבהיר שפתיחת מסעדות בשבת היא חוקית. לדבריו, חוק העזר העירוני מתיר פתיחות בתי אוכל בשבת והפגנות החרדים ליד המסעדה הן בגדר ערעור על הסטטוס קוו העירוני. במהלך ההפגנה המשיכו לקוחות לבוא אל המסעדה.

ביום ו' ניפצו אלמונים את שמשת דלת הכניסה של המסעדה. השומר במקום דיווח למשטרה, כי הבחין במספר חרדים הנמלטים מן המקום, הוא רדף אחריהם — אך לא הצליח לעצור בהם.

שוטרים עוצרים מתפרע מול מסעדת "מי ומי" אתמול. (צילום רחמים ישראלי)

התאחדות הסטודנטים דחתה את בקשת משרד האוצר לבטל את השביתה היום

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

התאחדות הסטודנטים דחתה אמש בתוקף את בקשת משרד האוצר לבטל את השביתה, שנועדה לדהום בכל המוסדות להשכלה גבוהה.

הבוקר ב־11 תערך הפגנה גדולה של הסטודנטים מול משרד ראש הממשלה, במחאה על הסחבת שנוקטת הממשלה בקביעת גובה שכר הלימוד.

יו"ר התאחדות הסטודנטים דוד ברמן מסר לכתבנו, כי במשך השבוע יערכו שביתות לסרוגין במוסדות הבאים:

ביום ב' ישבתו הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים ובכר אילן.

ביום ג' ישבתו המכללות.

ביום ד' ישבתו אוניברסיטאות חיפה, הטכניון, ותל אביב.

התאחדות הסטודנטים גינתה אמש בחריפות את שר האוצר משה נסים על החלטתו למנוע דיון בישיבת הממשלה הבוקר ולדחות את חריון לשבועיים.

החלטת השר נסים באה בניגוד לדרישת שר החינוך והתרבות יצחק נבון, כי הממשלה תקבל החלטה בישיבתה היום ותקבע שכר לימוד בגובה של 110 דולר. החל משנת תשמ"ח. "שר האוצר מנסה לימשוך אותנו באף" — אמר דוד ברמן אמש.

החלטת נשיאות התאחדות הסטודנטים התקבלה אתמול לאחר דיון בן 5 שעות. בין היתר, עמד לנגד הסטודנטים החשש, כי אם ישביתו גם השבוע את הלימודים הם, עלולים לאבד סימסטר שלם (חצי שנת לימודים).

לכתבנו נודע, כי בהנהלות האוניברסיטאות הלוו התייעצויות, האם לחייב את הסטודנטים להבחן בסוף שנת הלימודים, ביוני, בחומר הלימודים שנקבע מראש, או להתחשב בהספק הריאלי, או אולי אפילו לבטל את הסימסטר.

החלטת ראשי הסטודנטים להשבית את כל המוסדות ליום אחד, וכל מוסד ליום נוסף, מהווה פשרה בין המתונים שדרשו נקיטת אמצעים מבוקרים לבין הקיצוניים שדרשו להכריז שביתה כללית עד אשר תחליט הממשלה לקבל את דרישת הסטודנטים, לפיה יקבע שכר לימוד בגובה של 800 דולר לכל היותר.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מזכירות הועה"פ והוועדה המרכזת

ישיבת הועה"פ של ההסתדרות הכללית

תתקיים היום, יום א', ו' בניסן תשמ"ז 5.4.87 בשעה 11.00, באולם הישיבות של הועה"פ בקומה 7.

סדר היום:

1. הרפורמה במערכת הבריאות וחיזוק הרפואה הציבורית־שיוויונית, בהשתתפות שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו.
2. תקנון נוהל ישיבות הועה"פ
3. שונות

חברי הועד הפועל וסגניהם — מוזמנים. כרטיסי הצבעה/הזמנה נשלחו בנפרד

מזכירות הועה"פ והוועדה המרכזת

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז

ישיבת מזכירות

תתקיים ביום רביעי 8.4.87 בשעה 16.00 במרכז מפ"ם

על סדר־היום: התפתחויות מדיניות בנושא ידידות בריה"מ

מוזמנים חברינו הפעילים בקליטת עולים מבריה"מ

חיפושים אחרי צעיר שנסחף בים — חבריו חולצו

מאת רפאל גאון כתבנו בדרום

אסף לוי (17) ממושב פרואים בנגב, שסירתו התהפכה בים מול חוף זיקים, נעדר מאז אתמול בשעה 3 אחה"צ וכוחות המשטרה מחפשים אחריו בסירות, עד שעת מסירת הידיעה לא נמצא. בחיפושים משתתף גם מסוק משטרתי.

בשעה 3.10 התקבלה במשטרה ובמד"א הודעה, כי סירה ובה 3 נערים ונערה התהפכה. אמבולנס מאשקלון, שהגיע לחוף זיקים, העביר שני נערים לבית־החולים "ברזילי" באשקלון. האחד, נרקיס אברג'יל נפגע קשה ואושפז במחלקה לטיפול נמרץ נשימתי. נסים רדרוש, הועבר במצב קל לבית־החולים. הנערה לא נזקקה לטיפול.

קוצצו 85 אחוז מסכום התכנון של עין אברהים

הוועדה לשמירה על קרקע חקלאית קיצצה 85 אחוז מסכום התיכנון של שכונת עין איברים, שבתחום שיפוטה של עיריית אום אל פאחם. לכתבנו נודע שהוועדה החקלאית אישרה 54 דונם בתחום תיכנון במקום 500 דונם, כפי שהוגשו לאישורה וכבך הוציאה הוועדה עשרות מבנים מתחום התיכנון.

הקיצוץ בתחום התיכנון של עין איברהים הוא בניגוד להחלטת הוועדה המחוזית לתיכנון ולבנייה במחוז חיפה, שאישרה את סכום התיכנון, כפי שהוגש לה. החלטת הוועדה לשמירה על הקרקע מעוררת רוגז והתנגדות במשרד הפנים.

משרד הפנים הורה לוועדה המקומית לתיכנון ולבניה בנחל עירון להגיש ערעור על החלטת הוועדה לשמירה על הקרקע החקלאית. כן נודע, שעיריית אום אל פחם עומדת להגיש גם היא ערעור על ההחלטה. כתבנו מציין, שהקיצוץ הגדול בתחום התיכנון של שכונת עין איברהים בא, כנראה, על רקע החלטת מוסדות ממשלתיים להקים שני ישובים יהודיים ליד עין איברהים.

ישיבה חגיגית של הוה"פ של הקבה"א לציון 60 שנה

ישיבה חגיגית של הוועד הפועל של הקיבוץ הארצי לציון 60 שנה ליסוד הקיבוץ הארצי תתכנס היום במשמר העמק בשעה 14.30. בשעה 15.00 תפתח את הכנס תזמורת של ותיקי הקיבוצים הראשונים שינגנו במנדולינות. בתום הנגינה יערך רב שיח תחת הכותרת: הקיבוץ הארצי לאן? ויטלו בו חלק יעקב חזן ממשמר העמק, שולה בן נחום מבית זרע, אלישע שפירא מעין השופט וערן בירן מגשור.

בערב שיש ייערך ערב חגיגי, שבו יחולקו מגילות לחברי הקיבוצים הראשונים.

במועצת היסוד של הקיבוץ הארצי, שנערכה בחדר האוכל של קיבוץ מרחביה בחיפה בשנת 1972, נטלו חלק נציגי 4 קיבוצים ואחר־כך הצטרפו אליהם 5 נוספים, סה"כ 9 קיבוצים והם: בית אלפא, בית זרע, גן שמואל, מרחביה, משמר העמק, מעברות, מזרע, עין שמר ושריד. למחרת תערך ישיבת העבודה של הוועד הפועל, שבה יקבע נושא המועצה הבאה של הקיבוץ הארצי.

עיריית טבריה תשכור חברת שמירה לאכוף חוק החמץ

מאת שלמה גלזר כתב "על המשמר"

עיריית טבריה עומדת לשכור השבוע את שרותיה של חברת שמירה פרטית כדי לאכוף את "חוק החמץ" בעיר בתקופת הפסח. השבוע יפורסם מכרז בנושא ולאחריו תיבחר החברה, שתפקידה יהיה לדאוג שרחובות טבריה ומבניה הציבוריים יהיו נקיים מחשש חמץ בתקופת החג.

ההחלטה לשכור לראשונה בתולדות העיר חברת שמירה כדי לפקח על החמץ ולא להפקיד את הבעיה בידיהם של פקחי העירייה נפלה כשל הערכתם של גורמים בעירייה, כי אין ביכולתם של הפקחים לעמוד במשימה. ראש העירייה יגאל ביבי ציין, כי לחברת השמירה יוקנו סמכויות של פקחים והם יעבדו בשיתוף פעולה עם העירייה ועם משטרת טבריה.

היום דיון בהצעה לציין 20 שנה למלחמת ששת הימים

מאת כתבנו המדיני בירושלים

ועדת השרים לסמלים וטקסים בראשותו של סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון תדון היום בפעם השלישית, בהצעה לציין השנה מלאות 20 שנה למלחמת ששת־הימים.

הישיבה מתקיימת בעקבות ערר של השר יוסף שפירא מהמפד"ל, זאת לאחר שבשתי ישיבות קודמות לא הושג רוב להצעה זו. בישיבה הראשונה הצביעו יצחק נבון ואמנון רובינשטיין נגד רעיון זה בטענה שלבד ממלחמת השיחרור, אין נוהגים לציין את מלחמות ישראל וכי השנה יערכו חגיגות מיוחדות לרגל 20 שנה לאיחוד ירושלים.

בישיבה השנייה נוצר תיקו כשהשר שפירא הצביע בעד ואילו נבון נגד. בגלל היעדרו של רובינשטיין מהארץ צפוי היום רוב להצעה, אך נראה כי בגלל התנגדותו של שר הביטחון יצחק רבין יועבר הנושא לממשלה ואולי אף לקבינט, שם יצליח המערך להכשיל את היוזמה.

מזג אוויר

ירושלים 6־14; רמת הגולן 6־15; נהריה 10־19; צפת 4־12; נמל חיפה 12־19; טבריה 8־22; נצרת 7־16; עפולה 7־19; שומרון 7־15; הקריה ת"א 11־19; נתב"ג 8־19; יריחו 9־24; עזה 12־19; באר־שבע 8־19; אילת 11־24. (עתי"ם)

לרכזי ועדות קשישים בקיבוצים

כנס בנושא הגימלאים בקיבוצים

מתקיים ביום ג' 7.4.87 בשעה 09.30 בבני ברית, רח' קפלן 10.

אנא, השתדלו להגיע!

לקיבוץ מסילות דרושה אחות מוסמכת לעבודה מיידית

טלפון בערב: 06־580203, 06־580273

בשעות הבוקר: 06־580211, 06־580295

מומחי הגנה בריטים מתו באופן מסתורי

לונדון. — המיסתורין האופף סידרה של מקריי־מוות מוזרים של מומחי־הגנה בריטיים העמיק אתמול, לאחר שנמסר על מדען חמישי, העוסק בתוכניות רגישות, שמת בנסיבות בלתי־רגילות.

בשבוע שעבר, דחתה ממשלת תאצ'ר תביעה של האופוזיציה לעריכת חקירה בנסיבות מותם של אנשים אלה.

מדען אחד נפל מגשר תלוי בבריסטול. אחר נמצא מת במכוניתו כשחבל סביב צווארו והקצה השני קשור לעץ.

אתמול הודיעה המשטרה, כי המדען פיטר פיפל, שהועסק ע"י משרד ההגנה כמדען עד 1984, מת ב־22 בפברואר מהרעלת חד־תחמוצת הפחמן. פיפל, בן 46, נמצא מתחת למכוניתו, במוסך שבביתו באוקספורדשייר, כשהמנוע פועל ודלת המוסך סגורה. (ע"ר)

הסטודנטים בירושלים, תחת אש תותח המים, בהפגנה אתמול (צילום: רחמים ישראלי)

צלצול מהיר

חנוך רון, מבקר ומרצה בחוג למוסיקולוגיה באוניברסיטת ת"א:

ניהול מוסיקלי בשלט־רחוק מניו־יורק

מנהל התזמורת הפילהרמונית, זובין מהטה, הואשם ע"י גנן הויולה, אריה ישראלי, שהוא מנהל את התזמורת בשיטות של הפחדה והטחת עלבונות שגרמו לחבריה התקפי־לב ומשברים נפשיים. כמי שעוקב אחר פעילות התזמורת מזה שנים — האם יש בהאשמות אלו מידה של אמת?

ככל הידוע לי, עוברת התזמורת משבר קשה, הנובע מניהול אומנותי לא תקין שנעשה בשלט־רחוק מניו־יורק. זאת שלא לדבר על העומס הבלתי־נסבל של הקונצרטים הרבים, ושיבוצם הלא נכון של נגנים ראשונים. הגורם לאי תפקודן של קבוצות כלים ולפגיעה בצלילה של התזמורת. כבר כמה חודשים שאין בתזמורת נגן פלוט ראשון, שהוא כלי מפתח, מפני שמרדכי רכטמן, אחד מגדולי הנגנים בעולם, עזב מסיבות רפואיות, ומהטה לא טרח לשבץ במקומו מישהו אחר. הכנר הראשון, חיים טאוב, עזב מסיבות רפואיות, וכנר ראשון נוסף, אורי פיאנקה, נוסע לארה"ב. לפני שבועיים ברח מהארץ נגן החצוצרה הראשון, שהובא ע"י מהטה למרות שידע שהאיש אינו יציב. הנגן הראשי בקבוצת הויולות, דניאל בנימיני, איים בהתפטרות אם לא יינתן לו לנגן פחות קונצרטים בגלל בריאות לקויה.

אם כך, יש אולי ממש בטענתו של ישראלי על בעיותיהם הרפואיות של חברי התזמורת...?

לזה אינני יכול להתייחס. אבל, אין ספק, שהאירועים בתזמורת הם מוזרים מצד אחד ותמוהים מצד שני. וכאשר לגנן שפוטר — אריה ישראלי הוא אחד מנגני הויולה הטובים והמעולים בתזמורת ובעל מוניטין גם מחוץ לגבולות ישראל. כך שאין לחשוש את הסיכה לפיטוריו בתחום המוסיקלי.

ובכל זאת יצאו למהטה מוניטין כלמנצח בריומטי...

כמנצח כריומטי — כן, אבל — לא כמנהל. ואם להשוות את עבודתו לזו של קאריאן בברלין, אבאדו בוינה, שולטי בשיקגו, סינופולי בלונדון ודניאל ברינבוים — כולם מנצחים המקדישים ממרצם לתזמורות שלהם במשך חודשים ארוכים — הרי שהתוצאות מעידות על התהליכים. כך שייתכן, שהמשבר של ישראלי הוא ראשית הקץ של תקופת מהטה בתזמורת, ולטובתה ולטובת הקהל הישראלי כדאי היה לחשוב על ממלא־מקום שירענן וישקם את התזמורת. זו היתה מיטבה לפני מהטה, ותמשיך להיות הפילהרמונית גם לאחריו.

אתי רונאל

המשכים

שוטרים פצעו שלושה

(סוף מעמוד ראשון)

אותה שעה, הפגינו כ־1,500 סטודנטים מן האוניברסיטאות והמיכללות "אורנים" ו"תל־חי" נגד הסחבת שנוקט שר האוצר. הם האשימו אותו בנסיון למנוע דיון בממשלה בהצעת שר החינוך והתרבות יצחק נבון, לקבוע מה יהיה שכר־הלימוד החל מתשמ"ה.

למעשה, היו 1,500 הסטודנטים כלואים במכלאה של גדרות. מאות שוטרים ותגבורות של משמר־הגבול הקיפו את הסטודנטים וניצבו בינם לבין משרד ראש הממשלה. השוטרים ואנשי מג"ב חבשו קסדות־מגן והיו חמושים באלות, מגינים, ברובים.

העצורים שוחררו

כאשר ראו הסטודנטים המפגינים שמנהיגיהם נעצרו, הם החלו לנהור לעבר תריסר מכוניות "אגד" ששכרו, כדי לנסוע למגרש הרוסים ולהפגין למען שחרור חבריהם. אולם קצין משטרה הורה לנהגים לא להיכנס למרכז העיר. לפיכך, החלו מאות סטודנטים לצעוד ברגל מקריית הממשלה לעבר מגרש הרוסים, שם חסמו את המבוא למטה המשטרה. המשטרה ביקשה מהם להתפזר, אך הסטודנטים סרבו ונוצרו לחצי תנועה גדולים. הוחלט לפזר את ההתקהלות בכוח הזרוע. "תותח מים" התיז סילונים שלמים צוננים על הנאספים ושוטרים מצוידים באלות הסתערו לעברם. עד מהרה נפוצו הסטודנטים לכל עבר. חמישה נעצרו ושוחררו לאחר שנגבתה מהם עדות. כן שוחררו מנהיגי הסטודנטים, אך במשטרה שוקלים להאשים את כל העצורים ששוחררו בהפרת הסדר הציבורי.

3 נפצעו

בתקרית ליד מטה המשטרה נפצעו שלושה סטודנטים. האחד, יואל ויינברג, מירושלים, סובל משבר בידו מפגיעות אלה; גאולה אליהו, אף היא מירושלים, נפגעה בעינה מזרם המים; יוסף בנימין מרחובות, התעלף בעת שנעצר לחקירה. כל השלושה הועברו באמבולנסים לבית החולים "שערי צדק".

במהלך סיור ההפגנה, הצליחו הסטודנטים להפיל פרש־משטרה מן הסוס.

ההפגנה החלה בשעה 11 לפני־הצהריים, שעה שהשרים ישבו בישיבתם השבועית, אלא שעל סדר־היום כלל לא עלה נושא שכר־הלימוד. כאשר יצא השר נבון מישיבת הממשלה, הוא הספיק לומר לראשי הסטודנטים, שהיו מוקפים בחומה חיה של שוטרים: "הצעתי לממשלה לדון בביטול אגרת ההשכלה הגבוהה (570 דולר) ולהעלות את שכר־הלימוד הבסיסי מ־700 ל־1,100 דולר. ההצעה לא נידונה. לפי התקנון, רשאי שר לבקש דחיית־דיון לשבועיים, והנושא יידון בממשלה בעוד שבועיים".

עוד שביתות

במהלך ההפגנה, כינה יו"ר הסטודנטים, דוד כרמון, את חשרים הליברליים שריר, פת ונסים, "צוות שפ"ך". הוא הבטיח, כי הסטודנטים ירדפו את נסים ויערכו ליל־סדר מול ביתו. פת, החבר בוועדת נבון, והשר נסים כתו כפי ברמן "צמוד הבטלנים".

ברמן הודיע, כי היום, משעה 4 אחה"צ, ישבתו הסטודנטים הירושלמיים ויקיימו משמרת־מחאה מול ביתו של שר האוצר. מחר ישבתו תלמידי המכללות וביום ד' ישבתו הסטודנטים של באר־שבע, תל־אביב אוניברסיטת חיפה והט־כניון.

השיעורים והבחינות במועדם

הסטודנטים המפגינים הניפו כרזות וחילקו כרוזים, שקראו לממשלה לחלק את הנטל כך, שלא יפול על גב הסטודנטים. הם ציינו, כי שכר־הלימוד עלה פי שניים לעומת כל השירותים. הממשלה ביטלה את ההיטל על הרכב ואת מס הנסיעות, אך הותירה את אגרת־ההשכלה.

הנהלת האוניברסיטה העברית הודיעה אתמול לסטודנטים שלה, כי מעתה ועד לסיום שנת הלימודים, יתקיימו כל השיעורים בכל מספר של נוכחים. הבחינות יתקיימו כמועדן. הנהלת האוניברסיטה הביעה חשש, שהצטברות השיבושים תסכן את הקיום התקין של שנת הלימודים.

והסתדרות תומכת

הוועדה המרכזת קיבלה אתמול החלטה פה אחד, ותומכת במאבק הסטודנטים למנוע העלאה דראסטית של שכר־הלימוד.

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, הודיע, כי ההסתדרות תובעת מהממשלה ליישם הלכה למעשה את המלצות השר משה קצב בנידון, שיש בהן משום פתרון מניח את הדעת במציאות הנתונה. קיסר הציע, ששכר־הלימוד המירבי בשנת הלימודים הבאה (תשמ"ח 1987/8) כ־1,000 דולר ו"אגרת הלימודים" תבוטל.

שמואל בן־נפתלי, ממנהיגי הסטודנטים שנעצרו מול בניין ראש־הממשלה, אמר, שהממשלה על כל חלקיה נוקטת יחס של זלזול וסחבת כלפי שמונים אלף הסטודנטים.

כן אמר בן־נפתלי, שעל שמעון פרס ושרי העבודה לממש את הבטחתם ולהעלות מיידית את נושא הסטודנטים להכרעת הממשלה.

צור חזר — ועדת רוטנשטרייך עובדת

אלעזר גרנות: להחליף את חברי ועדת המשנה שזנחו תפקידם

מאת כתבנו המדיני בירושלים וכתבנו מוטי בסוק

ועדת הבירור בנושא פר־לארד, בראשות ד"ר יהושע רוטנשטרייך, נועדת אתמול מ־חדש, עם שובו של אלוף (מיל.) צבי צור ארצה מסיור עסקים בחו"ל.

הוועדה תזמן השבוע אישים מהדרג המדיני וביניהם, ככל הנראה, גם ראש־הממשלה, יצחק שמיר. עד כה ראיינה הוועדה את רוב אנשי הדרג המבצעי שהיו מעורבים בפרשה.

אתמול התכנסה ועדת המשנה למודיעין של הכנסת וראיינה כמה מאנשי הלק"ם לשעבר, בנוכחות שני חברים בלבד: אליהו בן אלישר ושמחה דיניץ. חברי הוועדה אבא אבן, מיכה חריש, אהוד אולמרט ויוסף בורג נעדרים מהארץ ודוד מגן לא הגיע אתמול לישיבה.

מצפים, כי הוועדה תסיים את גבית העדויות עד לחג הפסח ותתפנה לסיכום הממצאים וגיבוש ההמלצות.

בעקבות הידיעה שנותרו רק שני חברים בוועדת המישנה לחקירת פולארד, תבע אמש ח"כ גרנות, חבר ועדת החוץ והביטחון, את כינוסה המיידי של מליאת הוועדה כדי לדון בהחלפתם של חברי ועדת המשנה שזנחו את תפקידם לצורך עיסוקים אחרים וחשפו בכך את מניעיה האמיתיים של הקואליציה בכל הנוגע לחקר פרשת פולארד.

מחמוד ריאד לראשות ממשלת מצרים?

לונדון. — חוגים מדיניים בקהיר סבורים, כי מחמוד ריאד, שהיה מזכיר הליגה הערבית, יהיה קרוב לוודאי ראש ממשלתה החדש של מצרים, אחרי הבחירות ב־6 באפריל.

לדברי העתון "אלשרק אלג'דיד", מעוניין מובארק בחיסול המחלוקת בין דמשק לקאהיר. לדברי אותם חוגים, חותר מובארק לליכוד ערבי וסבור, כי מחמוד ריאד הוא המועמד המתאים לכך, שכן היחסים הטובים בין ריאד למדינות ערב יקלו על תגשמת מדיניות זו.

לעתון נודע, כי ריאד ביקר באחרונה ארבע פעמים אצל נשיא מצרים, במסגרת ביקורי עבודה, ואח־ר־כך יצא לביקורים בכמה מדינות ערביות, כאמתלה של "מתן הרצ־אות".

מטען חבלה התפוצץ בצ'ק פוסט ליד חיפה

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

מטען חומר נפץ התפוצץ אמש סמוך לשעה שש בערב, בצומת הצ'קפוסט בחיפה. אין נפגעים.

המטען התפוצץ מאחורי תחנת אוטובוס, ליד צריף שירותים. אנשים שעמדו באיזור לא נפגעו בדרך נס.

מייד עם ההתפוצצות נחסמה הצומת לתנועה ולמקום הגיעו כוחות משטרה גדולים מתחנות זבולון. חבלנים החלו בסריקת הצומת והדרך לאתר מכן נפתחה הצומת לתנועה והמשטרה החלה בבצוע מעצרים לאיתור מניחי המטען.

משלחת נוער־קיבוצים תצא מחרתיים לפולין

350 בני־נוער מהתנועות הקיבוציות ייצאו ביום רביעי לפולין, לביקור של שמונה ימים כאורחי האגודה ע"ש קורצ'אק. זו הקבוצה הגדולה ביותר של נוער ישראלי שיצאה לפולין בפעם אחת.

במהלך ביקורם ייצגו הצעירים את ישראל בעצרת המיוחדת שתהיה ליד האנדרטה לזכר מורדי גיטו וארשה, במלאת 44 שנים לחיסול הגיטו.

בני הנוער יבקרו במחנות ההשמדה ובאתרי זכרון ברחבי פולין. נוסף לכך ייפגשו עם בני־נוער בני גילם ויספרו להם על ישראל ומהם ילמדו על חיי הנוער הפולני.

את סדר הפסח יקיימו חברי המשלחת בשני מקומות. מחצית הקבוצה תערוך את הסדר בעיר קרקוב, יחד עם שרידי יהדות העיר שעדיין נותרו בעיר, זו, ואילו המחצית השנייה תקיים את הסדר בוארשה. לשני הסדרים יוזמנו אורחים מפולין.

כתב עת"ים מוסיף, כי לאחר שהמשלחת תחזור ארצה, אמורות לצאת עוד כמה משלחות לפולין. בתוכן שתי משלחות של כ־100 חברים מקיבוץ לוחמי הגטאות.

אסירי צה"ל יסעדו את חולי לוינשטיין

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חיילים המרצים תקופות מאסר בבתי כלא צבאיים בגין עבירות משמעת, יתגברו מעתה את כוח הסיעוד של בית־החולים לוינשטיין. על כך הוחלט בשיחה שנתקיימה לאחרונה בין הרמטכ"ל לבין קצין רפואה ראשי של צה"ל ובהסכמת המשטרה הצבאית.

מנהל בית החולים ע"ש לוינשטיין הוא שפנה בקשה ברוח זו לצה"ל, בשל מצוקת כוח האדם הסיעודי המפוקדת את המוסד.

סוכם, כי החיילים הכלואים ירצו חלקים מתקופת מאסרם בעבודת סנטיציה בבתי החולים, בצמוד לאחיות הית"ס (חיילות אחריות בשירות לאומי).

במלאת שנה למותו של חברנו

אליעזר רוזנפלד

נעלה לקברו ביום שלישי 7.4.87, בשעה 15.00

המשפחה
וקיבוץ מרחביה

לראובן הוכמן ובני המשפחה
אתכם באבלכם
במות
האם — הסבתא

קיבוץ חריש

ועד קרית חיים (ארלוזורוב)
לחבר הנהלת הקריה רמי זילברשטיין
משתתפים באבלך הכבד
במות
הבת

ג. פישר
יו"ר ועד קרית חיים
חברי הנהלה
המועצה וצוות העובדים

"על המשמר" עתון יומי
תמו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מנסור חדרים 102–121. טל' 02-231161
המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008.
חיפה 33134 רח' סבור 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

טרם התקבלו הבהרות מבריה"מ — בממשלה סבורים: העלייה אפשרית

הערכה זו השמיע רה"מ יצחק שמיר בדיון אתמול בממשלה ◻ לדעת שמיר הסובייטים מסכימים לביקורים הדדיים של משלחות אך לא בפרקי זמן סמוכים

מאת אורי נחשון, רפאל גאון ובצלאל עמיקם, וכתבנו המדיני בירושלים

ישראל טרם קיבלה תשובות קונקרטיות מהמוסדות בנושא עליית 12 אלף מסורבי עליה. אולם הגורמים הממשלתיים העוסקים בנושא זה סבורים שהדבר אפשרי — זאת אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בדיון שהתקיים אתמול בישיבת הממשלה בנושא הקשר עם ברית המועצות וקליטת העולים העתידים לבוא משם.

במקורותיו אמר שמיר עוד, כי כנראה שאמנם יגיעו לישראל 3000 משפחות מברית המועצות יש להערך כבר עתה לקליטתם. שמיר התיחס גם לאפשרות בואה של משלחת קונסולרית סוביטית ואמר כי הרוסים הגיבו לדרישה הישראלית להדדיות באמרם, כי "כל צעד ייעשה בזמנו". לדברי רה"מ מפרשת זאת הממשלה כהסכמה לביקורים הדדיים אך לא באותה עת.

שר הקליטה יעקב צור הרצה בפני השרים את התוכנית לקליטת העולים ודחה את הטענה כי קשיי קליטה גרמו לירידה של רבים מקרב עולי בריה"מ. לדבריו 94 אחוז מהעולים נקלטו. על פי ההערכה תקציבית תעלה קליטתם של 10 אלפים עולים, 50 מליון דולר בשנה הראשונה וסכום דומה בשנה השניה. ו־10 מליון דולר בשנה השלישית. קליטת הקבע תעלה 200 מליון דולר.

סגן ראש הממשלה דוד לוי טען כי יהיה צורך בתקציב מיוחד, שכן כבר עתה מתקשה הממשלה לסייע למגזרים אחרים כמו חילים משוחררים להקלט בחברה.

שר העבודה והרווחה משה קצב העריך, כי למשרדו ידרשו 12 מליון שקל לצורך הסבה מקצועית של העולים. הוא הזהיר כי בחורף הבא יהיו רבים מהם מובטלים. השר משה ארנס דרש להפנות את מתן האישור למשלחת הקונסולרית לבוא ארצה בעליתם של אסירי ציון אדלשטיין ומגריק. שמיר סכם בשלב זה את הדיון והציע לארנס לעלות את הצעתו בקבינט. הוא ביקש מהשרים לתאם בניהם וכן עם הסוכנות את הטיפול בבעיות הקליטה.

קליטה במפעלים

שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, יעביר למשרד הקליטה רשימה של מפעלי תעשייה שמוכנים לקלוט עובדים מבין העולים שיגיעו מבריה"מ, אם יגיעו. שרון אמר אתמול, בתום ישיבת הממשלה, כי משרדו יגבש רשימה של מפעלים, סוגי העובדים הדרושים ומיקום המפעלים. רשימה זו תגובש בעזרת גורמים שונים במשק, תוך התייחסות למיקום המפעלים ולבעיות התעסוקה באיזורים השונים, כדי למנוע פגיעה בעובדים במפעלי תעשייה באזורים בעייתיים.

מוטב ארה"ב

"אם הממשלה לא תבין כי יש להעמיד אתגר לפני העליה הגדולה הצפויה מבריה"מ והוא יישוב ופיתוח הנגב — לא רק שנפסיד את העליה הזאת, אלא שנחזק תהליכים שליליים שבמרכזם תחרות חומרית, ואם תחרות חומרית,— כי או מוטב בארה"ב. ואת אמר עמיר פרץ ראש המועצה המקומית שדרות שפנה לממשלה לכוון את העליה הרוסית לנגב, ולהסתייג מיד מהצהרת כמה שרים, כי נבדקת אפשרות לאכסן את העולים האלה במשך תקופה ארוכה בבתי המלון.

לדבריו, זוהי הצהרה מצערת מאוד והיא תרחוק את עיירות הפיתוח למאבק בעושר של המרכז. "אנחנו חברה שהעבודה היא הערך המרכזי שלה, חיים ערכיים והעבודה זו התשובה שלנו לתחרות חומרית. ואנו סבורים כי העולים החדשים מברית המועצות יעדיפו את האתגר הזה", אמר פרץ.

"להתנגד למעמד של פליטים"

"לא מן הנמנע שראשי יהדות ארה"ב יעלו הצעה לשמור לתקופה מסויימת עבור היהודים שיעלו מבריה"מ ישירות לישראל אופציה למעמד של פליטים, מעמד המקנה להם זכויות מיוחדות בארה"ב. עלינו להתנגד לכך בתוקף, כי זאת המדינה שלנו ואנחנו סוברנים וחוקי ארה"ב לא יכולים לקבוע את גורל מדינתנו" — אמר אתמול אריה דולצ'ין יו"ר הסוכנות היהודית, בשיחה עם כתב עת"ים, בתום טקס חנוכת ספריה חדשה "מרכז צבי" ע"ש הרי והלן אייבינדר שנערך בעפולה.

דולצ'ין אמר עוד: "אם נצליח לקלוט את העולים הראשונים ונלמד לקח מהטעויות שנעשו בעבר, נצליח להביא לעלייתן מספר גדול יותר של עולים".

שר החוץ האוסטרי מרוצה מהתנצלות ה"ג'רוסלם פוסט"

וינה. — שר החוץ האוסטרי, אלויס מוק, הביע אתמול את שביעות־רצונו מן ההתנצלות של "ג'רוזלם פוסט" על פרסום מכתב מזויף של מוק בעניין הנשיא קורט ואלדהיים.

נטורי קרתא: שישארו שם!

מאת בצלאל עמיקם

נטורי קרתא בירושלים שיגרו אתמול איגרת למנהיג בריה"מ מיכאל גורבצ'וב ובו הם מאשימים את ראשי המדינה שאין להם כל כוונה לפעול למען העולים היהודים מבריה"מ וכל מטרת העליה אינה אלא לחזק את כוחם ומעמדם. "שר החוץ של נטורי קרתא" הרב משה הירש קובע במכתבו כי ראש הממשלה יצחק שמיר רוצה לנצל את גלי העליה הקרובים כדי להגביר את מספר היהודים נוכח הגידול הרב של האוכלוסיה הפלשתינאית. הרב הירש מביע תקווה כי הקרמלין ייענה ויעניק ליהודים בבריה"מ את חופש הדת והפולחן ויאפשר להם חינוך יהודי בארצם, וכך הם לא ייאלצו לצאת מבריה"מ ול־בוא לארץ.

בהצהרת נאמנות לעקרונות השמאל ננעלה ועידת הסוציאליסטים בצרפת

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — ועידת המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית ננעלה אתמול בעיר ליל ללא הכרעה בדבר מהותו של מועמד המפלגה לנשיאות צרפת, אך בהצהרת נאמנות לעקרונות השמאל.

המזכ"ל ליונל ז'וספין, שחיזק את מעמדו על־ידי הדחת האיש מספר שתיים במפלגה, ז'אן פופרן, דוחה כל ציפור עם המרכז והכריז, כי המפלגה תמשיך לחתור לשינוי פני החברה.

אך חוקא מישל רוקאר, המטיף לנטוש את האוטופיה הסוציאליסטית, יצא מוכתר למחצה, כמועמד המפלגה לנשיא, יחליט הנשיא מיטראן לא להציג עצמו להת־מודדות חדשה.

למה מתכוון מיטראן?

בעיית המועמד עלתה רק בעקיפין, אף כי כולם חשבו רק עליה. מיטראן אינו מגלה את כוונותיו. פעם הוא רומז שלא יציג עצמו שנית ופעם רומז שכן. איש אינו יודע אם הוא מתכוון להציג עצמו לכהונה נוספת.

פרט לרוקאר, שיכוהו כל המנהיגים את מיטראן כמועמד אידיאלי, ופירושו של דבר, כי עדיין לא נואשו מסיכוייהם לרשת אותו.

אך הנשיא עצמו הורה להנהגה לא ליזום קריאה חגיגית אליו. חמשת המנהיגים, המתיימרים להופיע כיורשי מיטראן בשנה הבאה, התקשו להצניע את שאיפותיהם. ראש הממשלה לשעבר פייר מורואה הכתיר את רוקאר כסגן מועמד. נאומו של רוקאר זכה בתרועות רמות, שבעתיים בעוצמתן מכל האחרים. ממדי התשואות אומרים את הפופלאריות של המנהיגים בקרב הפעילים.

בניגוד למפנה לעבר ריאליזם פוליטי, אחרי הפסד השלטון, טרחה הנהגת המפלגה להדגיש שמירת אמונים לשמאל. הקומוניסטים כבר התחילו להפיק רווחים בבחירות חלקיות מן התרמית המרכזית של הסוציאליסטים. אך רעיונות המאו־קסיזם שקעו. המפלגה הסוציאליס־טית מופיעה כמפלגה לאומית, האוספת קולות מכל הכיוונים.

כמה ימים לפני הוועידה הודח ז'אן פופרן, שהיה מעין שריד מרקסיסטי, על־ידי ליונל ז'וספין.

במשאלי דעת־קהל, מביעים רוב הצרפתים תקווה לאיחוד בין הסוציאליסטים למפלגות המרכז. אך בשביל הסוציאליסטים, נטישת האו־טופיה לשוויון חברתי היא בגדר התאבדות.

מאסר עולם לאורי דרור על רצח אשתו נוגה בכוונה תחילה

מאת שלמה גלזר

אורי דרור (37) נידון אתמול בבית המשפט המחוזי בנצרת למאסר עולם לאחר שהורשע בידי השופטים תיאודור אור, סימה לינדנשטראוס ואביגדור משאל ברצח אשתו נוגה.

במאי 1986 נתגלתה מכוניתו של בני הזוג דרור בקרקעית ואדי סמוך לכפר חורפיש בגליל, ובתוכה גופתה של נוגה דרור. יום מאוחר יותר נעצר בעלה אורי, מדריך חשוף בבית ספר שדה, כחשוד ברצח. בתחילה הכחיש דרור כל קשר למקרה ומשפחת אישתו ז"ל אף השתתפה במימון שכירת עורך דין עבורו. כשהלכה הטבעת והתהדקה הודה אורי דרור, כי הרג את אשתו בשוגג כתוצאה מסיכסוך שפרץ ביניהם. השופטים דחו טענה זאת מכל וכל, בציינם כי הוא חבט בראשה במוט ברזל 25 פעמים וכשפרפרה בין חיים למוות לא עשה הנאשם כל מאמץ להצילה, חרף הכשרתו הצבאית כחובש. גם הסברו, כי תיכנן לקחתה לביה"ח רמב"ם נדחה משום שלדעת השופטים מצבה הקשה חייב העברתה לביה"ח הסמוך בצפת. כן ציינו השופטים את העובדה, כי דרור לא שכח לקחת את תיקה האישי ומסמכיה של נוגה ז"ל לרכב ורק לאחר מכן לקחה למקום בו דירדר אותה לואדי.

השופטים גם מצאו כי דרור ניסה להשמיד ראיות ולהכשיל את המשטרה בעבודתה ודנו אותו על כך בשנת מאסר נוספת שתחפוף את תקופת מאסרו.

סניגורו של הנאשם דן שיינמן ויתר על זכותו לשאת דברים לפני גזר הדין. אביה של נוגה דרור ז"ל ובני משפחתה נוכחו באולם, בעת הקראת גזר הדין.

משרד החינוך והתרבות
המזכירות הפדגוגית
אגף הנוער

בית התפוצות

סמינר הקיבוצים
המרכז לחוראת השואה

משואה

יום עיון ודיון

בנושא:

מחנות הריכוז וההשמדה

(עם משפט דמיאניוק)

יום העיון והדיון יערך ביום חמישי י' בניסן תשמ"ז 9.4.87 בשעה 09.00 עד 16.30 באולם "בני ציון" בבית התפוצות בתל־אביב

בתכנית:
1. ד"ר תם שגב — מפקדי מחנות הריכוז
2. סדנאות הפעלה לקראת יום הזיכרון לשואה ולגבורה
3. סרט "לילה וערפל" — אלן רנה
4. גב' רות אליעז — עדות אישית

מנהלי בתי ספר על יסודיים, חטיבות ביניים וחטיבות עליונות, מחנכים, רכזי חינוך חברתי, מקומות ומנחים — מוזמנים
במקום אפשר יהיה לרכוש חכנות ומרסומים לקראת יום הזכרון לשואה ולגבורה

נער מהתנחלות נפצע כשהכין מטען חבלה "לפי אנציקלופדיה"

נער מהתנחלות עתניאל בדרום הרי חברון נפצע בשבת בשעת הכנת מטען חבלה. לחוקרי המשטרה סיפר, שקרא על הכנת מטעני חבלה באנציקלופדיה וניסה להכין מטען, על פי מידע זה.

סמוך לשעה 20.50 הובא הנער בן ה־16.5 מהתנחלות עתניאל בדרום הרי חברון לחדר המיון של המרכז הרפואי "סורוקה" בבאר שבע, כשהוא פצוע מרסיסים בכל חלקי גופו. בדיקת הרופאים העלתה, שהפציעות היו שטחיות. עיקר פציעותיו היו חתך עמוק ביד שמאל ופגיעה בשלוש מאצבעות כף יד ימין.

אחרי קבלת טיפול רפואי בחדר המיון הוזמנו למקום חוקרי המשטרה. הנער הפצוע סיפר לחוקרים, שנפצע כאשר ניסה לפוצץ מטען חבלה, שהכין על פי מידע שקרא באנציקלופדיה לגבי מטעני חבלה. לדבריו, הוא קיבל 20 כדורים של רובה אמ־16 מאיש מילואים המשמש כשומר בישוב. את חומר הנפץ שהוציא מהכדורים הכניס לצינור בקוטר חצי אינטש. שאת קצותיו סגר בשני פקקי שרברבים. לאחר מכן חימם הנער את המטען באש ואז אירעה התפוצצות. משטרת מרחב הנגב ממשיכה לחקור את נסיבות המקרה. (עתי"ם)

הולנד עומדת למנות נספח צבאי בישראל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הולנד תיפתח בקרוב נספחות צבאית בישראל. על כך סוכם בימים אלה בשיחות שמקיים בארץ רמטכ"ל צבא הולנד.

היחסים בין צבאות ישראל והולנד ידעו בשנים האחרונות עליות ומורדות ולפני שנתיים נפתחה מחדש נספחות צה"ל בהולנד ובראשה עומד קצין בכיר מחיל הים. סוכם כי הנציג הצבאי ההולנדי בישראל יהיה אף הוא איש חיל הים. כתבנו הצבאי מציין, כי מאז עוב הגדוד ההולנדי את כוח יוניפיל בלבנון השתפרו היחסים בין צה"ל לצבא ההולנדי.

בשיחות המתקיימות עתה בישראל במהלך ביקורו של רמטכ"ל הולנד העלו גורמים צבאיים ובטחוניים בפני האורח את הסיכון שעשוי להגרם לישראל מהסיוע שעומדת להגיש הולנד לסעודיה בתחום בניית צוללות.

משטרת ירוחם חושדת: חרדים שיגרו "ברכת הרבי" בצורת מטען חבלה

מאת שלי יחימוביץ'

בשעה 3 לפנות בוקר העיר קול נפץ עז את התושבים, ביירוחם. ברחוב אלי כהן, שבו אירע הפיצוץ, נופצו כל זגוגיות הבתים. בבנין שמתחתיו הונח המטען — נעקרו דלתות וחלונות ממקומם מעוצמת ההדף. כוחות מכבי אש ומגן דוד אדום מיהרו למקום ומצאו כי פרט לשריטות גדולות מזגוגיות מנופצות — לא נפגע איש.

כוחות משטרה וצבא סרקו את הוואדי הסמוך לבנין. בתחילה סברו כי מדובר בפיגוע חבלני. אחר כך הועלה כיוון חקירה נוסף. המטען הונח מתחת לדירתו של הרב יוסף מילגרוד מזכיר ויו"ר התנועה להפצת תורה בעיירה. מילגרוד הוא איש הפלג הליטאי של חסידי הרב שך. פלג זה מצוי בסכסוך ממושך עם קבוצה חרדית אחרת בעיירה.

לא מן הנמנע, אומר מפקד משטרת רימונה, ניצב משנה שלמה לוי, כי הפיצוץ היה שיאו של הסכסוך. הקבוצה היריבה, היא כפי הנראה קבוצה של חוזרים בתשובה. שלמה לוי מדגיש, כי המשטרה ממשיכה לחקור גם בכוונים אחרים.

מילוא "יעכב שינוי תקנות הגיור עד סיום עבודת ועדת השרים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

"ראש הממשלה הודיע לי, כי רוני מילוא, המחזיק בתיק הפנים, לא ינקוט כל פעולה למען שינוי התקנות הגיור, כל עוד לא תסיים את עבודתה בנושא זה ועדת שרים" — אמר אתמול לכתבנו השר יעקב צור, חבר ועדת השרים, בצאתו מישיבת הממשלה.

לקיבוץ שער הגולן
החוגג 50 שנה
לעלייתו על הקרקע
ברכות לבביות
להמשך פורה
ומשגשג

קיבוץ נגבה

„בילד": ביקור גורבצ'וב בפראג נדחה — רצה לפגוש את דובצ'ק

חאמבורג. — מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב, דחה את ביקורו בצ'כוסלובקיה לא מחמת הצטננות, כדברי ההודעה הרשמית, אלא בגלל הסערה שחוללה כוונתו להפגש בפראג עם אלכסנדר דובצ'ק, נשיאה המודח של המדינה — טען אתמול העתון המערב־גרמני „בילד".

העתון, המסתמך על „מקורות מהימנים במוסקווה", טוען, כי גורבאצ'וב היה מעוניין להפגש עם דובצ'ק כדי לעודד את הליברליזציה בצ'כוסלובקיה, אך תוכניתו נתקלה בהתנגדות עזה הן בקרב השמרנים בקרמלין והן בקרב ההנהגה הצ'כוסלובקית הנוכחית, בראשותו של גוסטאב הוסאק.

דובצ'ק הנהיג את צ'כוסלובקיה בשנות ה־60 וחולל בה את מה שכונה „האביב של פראג", שנרמס בשרשראות הטנקים הסובייטיים, שפלשו לצ'כוסלובקיה ב־1968.

בהודעה רשמית שפורסמה בפראג נאמר, כי גורבאצ'וב דחה את ביקורו, שעמד להפתח היום, למחצית השנייה של השבוע, מחמת הצטננות קלה. (איי.פי)

המשכים

שמיר רוצה בכשלון

(סוף מעמוד ראשון)

הממשלה מאחל לאחר משרין אי־הצלחה במשימתו. אני רואה בהתייחסותו של ראש הממשלה ובנסיעתו של שר החוץ תרומה נוספת לערעור תדמיתה של הממשלה ודרך תפקודה, הן בעיני הציבור בארץ והן בחו"ל".

שלא יצליח

בתום דבריו מנע שמיר משרים אחרים להתבטא בנושא והסתפק במתן הסבר לדברים שאמר במוצאי־שבת בעניין נסיעתו של פרס. שמיר אמר, כי נשאל על יחסו לידיעות שפרס מתכוון לפעול באירופה לקידום נושא הוועידה. לדבריו, הוא חזר על עמדתו הישנה, כי הוועידה היא בבחינת אסון לישראל, ועל כן הוא מאחל לפרס שלא יצליח להביא לכינונה. עם זאת, ציין שמיר, הוא מאחל לפרס מסע מוצלח באירופה.

החשש הקיץ

ויצמן אמר בתום הישיבה, כי אם סבור שמיר ששר החוץ פועל נגד האינטרסים של המדינה, היה עליו למנוע את נסיעתו, ואם לא כן, היה מוטב להמתין עד שובו. ויצמן העריך, כי התנהגותו של ראש הממשלה תחיש את קיצה של ממשלת האחדות.

הקואליציה לא תתפרק

במסיבת עתונאים בנמל־התעופה בן־גוריון בטרם המריא למאדריד סירב פרס להגיב על דבריו של שמיר, כי הוא מקווה שפרס לא יצליח במשימתו. הוא דחה כל אפשרות שוויכוח בנושא זה יביא לפירוק הקואליציה. ואמר, שכל זמן שהוא יכול להמשיך בתהליך השלום — יעשה כן.

בתשובה לשאלה אחרת, אמר, שאין צורך בלשון אולטימטיבית במגעים עם בריה"מ. הם ביקשו לשלוח לנו משלחת קונסולרית וגם אנחנו נבקש לשגר משלחת אליהם. צריכה להיות הדדיות, אך אין צורך בלשון אולטימטיבית.

על ביקורו בספרד אמר פרס, כי ידון עם מארחיו בקשרים ההיסטוריים, הכלכליים, המדיניים והתרבותיים בין ספרד לישראל. „ספרד היא מדינה חשובה באירופה ובמזרח התיכון, והבעיות הכלכליות בינינו נושאות פוטנציאל של שיתוף־פעולה בעתיד, במסגרת השוק המשותף האירופי" — אמר.

שיתוף פעולה

היום יפתח פרס, שהגיע אתמול למאדריד, סבב שיחות אינטנסיווי עם מארחיו הספרדיים, כדי לנסות לקדם כמה אינטרסים ישראליים בתחומי הכלכלה ושיתוף הפעולה המדעי, הטכנולוגי והמסחרי, וכן כדי לקרב את העמדות המדיניות של ספרד לאלה של ישראל, במיוחד בנושאי המזרח התיכון. כיום נוטה מדריד לתמוך בעמדות פרו־ערביות.

נושא הוועידה הבין־לאומית יהיה אחד הנושאים העיקריים בשיחות פרס עם ראש ממשלת ספרד, פיליפה גונזאלס, ועם שר החוץ פרנסיסקו פרננדס אורדונייז. שר החוץ הישראלי חזר והדגיש אמש במאדריד, כי הדרך לשלום היא במו"מ ישיר ללא תנאים מוקדמים, אולם „הירדנים ביקשו כי מו"מ ישיר ייפתח בוועידה בין־לאומית, ולדעתי יש לקבל זאת".

בהשיבו לשאלה, כיצד הוא מגיב על דברי שמיר, שאיחל לו כשלון בנסיונותיו לגייס תמיכה בוועידה בין־לאומית, אמר פרס: „יש לו עוד זמן לתקן את דבריו".

חשיבות להשתתפות בריה"מ

שר החוץ התקבל אמש בשדה־התעופה הבין־לאומי של מאדריד על־ידי אורדונייז, שבא במיוחד מוועידת שרי החוץ האירופיים בבריסל כדי לקדם את אורחו הישראלי.

בראיון קצר לעיתונאים ישראליים, קודם נחיתת פרס, אמר שר החוץ הספרדי, כי ממשלתו מייחסת חשיבות רבה מאוד לביקור ומבקשת לשמוע את דעות פרס על נושא הוועידה הבין־לאומית. „אנו סבורים, שיש חשיבות להשתתפות ברית־המועצות בוועידה בין־לאומית, אך הדבר תלוי ביחסי ישראל עם ברית־המועצות. אינני בטוח שזה תפקידה של הקהילייה האירופית ליטול חלק בוועידת שלום בין־לאומית". אמר.

עד סמוך לחצות

לאחר קבלת־פנים בקהילה היהודית וצפיה באופרה, נפגש פרס לשיחת־עבודה ראשונה עם עמיתו הספרדי. היה זה בעת ארוחת־ערב מאוחרת, שנמשכה עד סמוך לחצות.

היום יפגש פרס עם המלך חואן קארלוס, יסעד צהריים על שולחנו של פיליפו גונזאלס, ובשעות אחר־הצהריים יקיים מסיבת־עיתונאים.

מחר יבקר פרס בטולדו ואחר־הצהריים ימריא לרומא, למפגש האינטרנציונל הסוציאליסטי. ביום ה' ישוב לישראל.

עמדת ספרד

בראיון שפורסם אתמול בעתון הספרדי „דיאריו 16", אמר פרס, כי התפקיד שיכולה ספרד למלא בתהליך השלום במזה"ת תלוי בעמדתה כלפי ישראל והמדינות הערביות. אם לא תנקוט ספרד גישה מאוזנת, לא תוכל למלא תפקיד כלשהו בתהליך השלום.

פרס התייחס גם לשיפור היחסים בין ישראל לבין בריה"מ: „אין סיבה לאיבה בין ישראל לבריה"מ. היחסים הנוכחיים הם יותר תוצאה של המדיניות הסובייטית כלפי המדינות הערביות מאשר מדיניותה כלפי ישראל. מוסקווה מעיינת עכשיו מחדש במדיניותה, ואין ספק שהיא מגבשת מערכת ערכים חדשה".

פרס אמר, כי עלייה במספר היהודים שהורשו להגר בחודש שעבר מבריה"מ וההסכם לשגר לישראל צוות קונסולרי סובייטי בדרג נמוך, הם צעדים חשובים, אולם קטנים, בשל החששות של מוסקווה מפני תגובה ערבית.

נדחה גירוש ראץ

(סוף מעמוד ראשון)

אתמול סוכם כי רג'ו ראץ יורשה לצאת לחופשה בת 24 שעות מהכלא כדי להיפגש עם אשתו נוגה ולראות את בתו שנולדה ביום חמישי שעבר. עוד סוכם, כי אמה של נוגה תבוא לקחתו בשעת צהריים מהכלא ותהיה אחראית להחזירו כעבור 24 שעות.

מאוחר יותר נאמר לה, כי שונו ההוראות והאסיר יובא לבית החולים לפגישה במכונית אסירים של שירות בתי־הסוהר. דבר לו סרב רג'ו ראץ. הפגישה בסופו־של־דבר, לא יצאה אל הפועל.

בנק לאומי החליט לקצץ באופן חד הקיצבאות של אלמנות בכירי הבנק

שתי האלמנות קיבלו עד עתה 30 אלף ש"ח בחודש ועתה יקבלו „רק" 8000 ש"ח ברוטו ■ יפת אינו פוסל הסדר פשרה על תשלומי הפנסיה הגבוהים שקיבל

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

ידידיה גרינברג, ראש החטיבה הבנקאית בבנק לאומי, הודיע אתמול על החלטתו להתפטר מהבנק, כיוון ש„מיצה את יכולתו בבנק".

גרינברג, אחד מבכירי בל"ל, שעבד בבנק 25 שנה, ראה עצמו מועמד לתפקיד המנכ"ל הראשי לאחר פרישתו של מרדכי איינהורן, ומעריכים כי פרישתו נובעת מכך שלא נבחר לתפקיד. במכתב ההתפטרות כתב גרינברג, כי „לאחר 25 שנות עבודה בבנק, רק טבעי שיחפש אתגר עסקי חדש". האתגר החדש שלו יהיה בקבוצת „כלל", שם הוא עתיד לקבל תפקיד בכיר. תפקיד ראש החטיבה הבנקאית הוצע ליהודה גינוסר, מנהל אזור הצפון בבל"ל, אולם הוא הודיע, כי לא יקבל את התפקיד מסיבות אישיות, כי אינו רוצה לעזוב את תפקידו בחיפה. דובר בל"ל מסר, כי מחליפו של גרינברג ייקבע תוך ימים אחדים.

קיצוץ בקיצבאות

דירקטוריון בנק לאומי החליט אתמול לקצץ את קצבת הפנסיה של אלמנותיהם של שני יושבי ראש דירקטוריון הבנק בעבר.

אלמנתו של ד"ר ישעיהו פרדר ואלמנתו של ד"ר ארנסט להמן היו זכאיות עד כה לקצבה בשיעור של 50 אחוז משכר יו"ר הדירקטוריון, וכל אחת קיבלה. 30 אלף ש"ח בחודש. בעקבות השינוי בשכרם של מנהל העסקים הראשי ויו"ר הדירקטוריון, תותאם הקצבה החודשית ותהיה מחצית השכר הנוכחי של יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל. כלומר 8,000 ש"ח ברוטו.

אלמנתו של אחד מיושבי הראש גרה בדירה שבבעלות הבנק ומשלמת שכר דירה סמלי. בעניין זה החליט אתמול הדירקטוריון לפעול. בכפוף לבדיקה משפטית שיש לעשותה, כדי לקבל שכר דירה ריאלי.

עוד הוחלט אתמול להקטין את קצבאותיהם של חלק מבעלי הקיצבה בבל"ל, הצמודים לשכרם של בעלי דרגה זהה לדרגה שהיתה לבעלי הקצבה ערב פרישתם. צעד זה נעשה בעקבות הקטנת שכר הבכירים. באשר לבעלי הקצבה האחרים, שקצבתם מבוססת על שכר גבוה יותר, הוחלט לפעול להפחתת הקצבה על־פי ההסכם עימם.

יפת אינו פוסל הסדר

ארנסט יפת, היו"ר לשעבר של בנק לאומי, אומר כי אינו פוסל הסדר פשרה בינו לבין בנק לאומי ביחס לתשלומי הפרישה והפנסיה שהבנק דורש ממנו להחזיר.

יפת אמר את הדברים בשיחה טלפונית שקיים עם דובר הליברלים העצמאיים. לדבריו, פרקליטו בארץ, עו"ד יגאל ארנון, ינסה להגיע עם בל"ל להסכם בעניין זה.

יפת חזר וקבל על „הסחר שעשו נגדו אמצעי התקשורת בישראל וגורמים אחרים. הוא גם אמר, כי הוא מתגעגע לישראל, אוהב אותה וישמח לחזור אליה.

נודע כי באחרונה עזב יפת את המלון המפואר במנהטן ועבר לדירה באותו אזור.

„כל יהודי העולה משם — כאילו עליתי איתו"

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

כ־1000 איש השתתפו בעצרת „שלח את עמי", שנערכה במוצאי שבת בקבוץ הזורע, לאות הזדהות עם יהודי בריה"מ. יזמו את העצרת הקיבוץ הארצי, עיריית חיפה והמועצה האזורית מגידו. לצד ותיקי מלחמות, עטורי אותות הצטיינות שעלו לפני שנים, נראו עולים חדשים שהגיעו זה מקרוב ארצה.

מנחי העצרת, סימה שוויצר מגבעת עוז וגרגורי כהנוביץ מסאסא קראו לשלטונות בריה"מ בשם כל באי העצרת לשחרר מיד את אסירי ציון אלכסי מגרריק ויולי אדלשטיין.

יעקב חזן, מותיקי הקיבוץ הארצי וממנהיגי מפ"ם, אמר בין השאר כי המלחמה שלנו למען עליית יהודי בריה"מ היא מלחמה לא רק למענם אלא גם למען העם היהודי כולו והציונות. מה שקורה היום בבריה"מ, אמר, זו התחדשותה של הציונות. אין בתולדות העם היהודי מלחמה אמיצה מזו של היהודים שם על חידוש חיינו הלאומיים ולמען העליה. יש לקבל בברכה ובציפיה, אבל לא מגוזמת, כל ניצוץ של תקווה, ועם זאת להמשיך להאבק.

„כל יהודי העולה משם, כאילו עליתי איתו", אמר חזן, אנחנו צריכים להגיד לשליטי בריה"מ, שמה שקורה שם זה עניינם. אבל מה שקורה לעם היהודי הוא ענייננו. עלינו להלחם למען עליה ולמען חידוש החיים היהודיים. הגדול שלנו הוא בכך, שהיהודים העולים מרוסיה הם שוהפ־מלאים לנו והם לא צריכים לשאול, מה נותנים לנו, אלא מה אנחנו יכולים לתת למדינה".

ח"כ אמירה סרטני אמרה כי יש משמעות להתכנסות של עולי בריה"מ בחצרו של קיבוץ. „בת קיבוץ (מרחביה), יחד עם בני דורי, גדלתי על האמונה באדם ובחברה חדשה, וחשבנו שגם שם נבנית חברה חדשה. עם השנים למדנו מה קורה בבריה"מ והתאכזבנו. יותר ויותר הבנו שהמאבק האמיתי הוא למען היהודים שם ולמען עלייתם לכאן.

ראש עיריית חיפה אריה גוראל, שהביא את ברכת עירו לעצרת, תאר את דרך המאבק לעליה ואת השליחות הגדולה שאנחנו לוקחים על עצמנו בקליטת עולי בריה"מ.

אשר ליבלינג, נציג מפ"ם בעיריית חיפה ופעיל למען יהודי בריה"מ, סיפר שישב 5 שנים במאסר ברוסיה בשל יהדותו וחברותו בשומר הצעיר. דברי ברכה השמיעה פיה אידלמן מקריית ביאליק.

בתוכנית האמנותית הופיעו להקת המחול של הקבוץ ולהקת „קולך" (3 יוצאי גרוזיה וצבר אחד), הם שרו שירים רוסית, יידיש, עברית וגרוזינית. (עתי"מ)

משמאל, סימה שוויצר מגבעת עוז, יעקב חזן, וח"כ אמירה סרטני, בקרב תקהל שמנה כ־1000 איש

צפוי פילוג ברשימה המתקדמת?

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

בין שני מרכיבי „הרשימה המתקדמת לשלום" פרצה מחלוקת חריפה בנושא הגדרת גבולות המדינה, המאיימת לפלגה. בעוד שהאגף הערבי ברשימה תובע נסיגה מעבר לגבולות 67', רואה תנועת אלטרנטיבה בגבולות 67' גבולות קבע.

נושא אחר המהווה סלע מחלוקת בין שני מרכיבי התנועה היא הצעת האגף הערבי לראות במדינת ישראל מדינה של כלל אזרחיה (ולאו דווקא מדינה בעלת אופי יהודי מובהק).

האלוף מרדכי: כשרמטכ"ל נבחר — אין מנוס מפרישת קצינים

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר" ועתי"ם

„זה רק טבעי שאנשים יהיו מודאגים וירצו מאה אחוז בטחון — וגם אני רוצה בכך. אלא שאיש לא יוכל להבטיח זאת למרות כל המאמצים ונקיטת כל הצעדים. ששום שמשת רכב לא תנופץ במקום כלשהו". זאת אמר אתמול אלוף פיקוד הדרום האלוף יצחק מרדכי במסיבת עיתונאים בשדרות.

אלוף הפיקוד הוסיף כי חובתו ואחריותו של צה"ל היא לשמור על שלומם של כל תושבי הרצועה, ולהערכתו צה"ל נוקט בכל האמצעים הנכונים „תוך השמירה מנקיטת צעדים בלתי סבירים ובלתי שקולים, אשר יפרו איזונים פנימיים בתוך המערכת". לדבריו לא עולה בדעתו למנוע מאיזה שהוא גורם לפנות באיזה שהוא נושא לשר הבטחון הממונה על הצבא גם אם הוא איננו יודע מה המניע שהביא אותם לעשות זאת. „אני רק יכול לעשות כמיטב יכולתי שהשקט יישמר — ואת זה אני עושה".

האלוף התייחס בכך לפנייתם של נציגי מתיישבים ברצועה שפנו לח"כים מהמפד"ל וקבלו על מצב הבטחון ברצועה. אלוף הפיקוד וקציני מטהו היו אתמול אורחי שדרות שבה נערך סיור צה"ל אזורי לידיעת הארץ.

לא רואה פסול במרוץ

בתשובה לשאלת התלמידים אמר האלוף, שאין כל פסול בכך שמפקדים בכירים ומעולים מתחרים על תפקיד הרמטכ"ל, ואין מנוס מכך שלאחר שנבחר מי שנבחר, יפרשו מן השירות אחרים מהקצינים הבכירים. אולם לאחר שנפלה ההכרעה, יש להתלכד סביב הנבחר ולעשות הכל כדי שצה"ל יתכונן לקראת שנות האלפיים. ויוכל לעמוד במשימותיו. הוא גם התייחס לפרשת אוטובוס 300 שבה היה מעורב, והצהיר, כי זה לא השפיע עליו ולא ריפה את ידיו, כפי שהוא מאמין שזה לא השפיע על קצינים אחרים במילוי תפקידם, אם כי ישנם משקעים שאינם באים לידי ביטוי.

ללא דיונים ובלי ויכוחים בחרו הסוציאליסטים בקראקסי

„אורגיה של קראקסיזם" — הגדירו העיתונים את בחירתו של קראקסי לראשות המפלגה בוועידתה ה־44

מאת אהרן ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — ברעם של קריאות הידד לבטינו קראקסי, בנוסח „אתה עתידה של איטליה", הסתיימה אתמול ברימיני הוועידה ה־44 של המפלגה הסוציאליסטית האיטלקית, שהיתה כל כולה „אורגיה של קראקסיזם". או „סנטיפיקאציה של בטינו" — כפי שהגדירום של עתונים שונים.

ציר אחד הרחיק לכת, וכתב על פתק ההצבעה החשאית לתפקיד מזכ"ל המפלגה: „יחי אלוהים". לא נודע אם מתוך לעג או מרוב הערצה.

רוב של 93.25%

הפעם הרגיש עצמו קראקסי בטוח עד הסוף והסכים לבחירה סודית של מזכ"ל המפלגה (בוועידה הקודמת נעשתה בחירתו בקריאת „הידד" כללית, ללא הצבעה. 1,041 מתוך 1,117 הצירים (93.25%) הצביעו בעדו.

לבידור הצירים והאורחים הרבים, גויס בערב האחרון של הוועידה הטנור האופראי המפורסם לוצ'יאנו פאבורטי. באולם אחר אורגן נשף ריקודים.

ללא דיונים

הוועידה הסוציאליסטית לא התווכחה ולא התדיינה כלל על מצעים ורעיונות פוליטיים. הנואמים המשולהבים העלו על נס את „הניאורפורמיזם" של מנהיגם, תוך זיהויו עם המודרניזציה של החברה האיטלקית, אולם ללא פירוט כל שהוא של מצעים ומטרות.

גם מנהיגי האופוזיציה השמאלית לשעבר, כגון סינורילה אוספיני, השתתפו ללא סייג בחינגת הניאו־רפורמיזם.

נאום מר ומלנכולי נגד „פולחן האישיות", המנחה כעת את המפלגה, השמיע המזכ"ל לשעבר, ג'אקומו מנצ'יני, וצעירי הוועידה כולם הריעו לו ארוכות.

הוועידה אישרה פה אחד את רשימת 350 חברי „המועצה הלאומית", כפי שהוכנה על־ידי הנהלת המפלגה, והבאה במקום הוועד המרכזי, שבוטל בוועידה הקודמת. „למועצה הלאומית" הסוציאליסטית הוכנסו גם הפעם, מלבד פעילי המפלגה, גם אישים בלתי־מפלגתיים מעולם הספרות, הקולנוע, האמנות, האופנה, התקשורת ואף מנהלים תעשייתיים.

כשישוב לרומא יעמוד בטינו קראקסי לפני התמודדות קשה עם הדמוקרטים־הנוצרים על פתרון המשבר הממשלתי החמור, הנמשך זה חודש.

ברכת הדרך לפרופ' בן עמי היוצא לכהן כשגריר בספרד

מאת שלמה סלוצקי

בטקס חגיגי בהשתתפות נציגי משרד החוץ והסוכנות היהודית, ברכו חברי הלשכה למסחר והאגודה לידידות ישראל ספרד את השגריר המיועד לספרד, פרופסור שלמה בן עמי, מאוניברסיטת תל אביב, ההיסטוריון אשר התמחה בחקר ספרד המודרנית, נושא שעליו כתב כמה ספרים שתורגמו לשפות רבות.

„היום ייצא לספרד מישהו חשוב שלא קיבל את ברכת הדרך למסעו. אנו כן נברך את שגרירנו שלמה בן עמי, ונעמוד מאחוריו בכל מעשיו בשליחותו שם".

במילים אלו פתח המנחה את הערב החגיגי שבמהלכו מסר פרופ' בן עמי את ה„אני מאמין" שלו ואת היעדים שהציב לעצמו בשליחותו זו, לקהל הנוכחים.

לאחר הטקס הרשמי ולאחר הברכות האישיות והפניות הראשונות של אנשי מסחר ישראלים שמעוניינים שהשגריר המיועד ירשום על כרטיס הביקור שלהם את הבעיה הקטנה שהם מבקשים שיפתור עבורם, התפנה פרופ' בן עמי לשאלת כתבנו. האם אתה מוכן למעבר החד הזה מהאקדמיה לעבודה מעשית לפעילות היצוגית כשגריר.

„תמיד האמנתי שבישראל — ובכלל — אין טעם לאוניברסיטה ואנשי אקדמיה בלי מעורבות חברתית, ואני עצמי לא התגדרתי מעולם בגבולות האקדמיה. כאשר התבקשתי לקבל על עצמי את תפקיד השגריר עשיתי זאת רק כי האמנתי שבהכרתי את המדינה הזו אוכל לתרום למעמדה ורווחתה של ישראל. לא הובטח לי גן של שושנים ואני מגיע לספרד מוכן לעבודה קשה."

חוסיין מתקבל על־ידי חסן מלך מארוקו בהגיעו בשבת לראבאט הבירה. בעקבותיהם צועדים נסיך הכתר המארוקני סידי מוחמד והנסיך מולאי ראשיד. (צילום: איי.פי)

חוסיין מציע לכנס פיסגה ערבית לקראת ועידה בינ"ל

ראבאט. — חוסיין מלך ירדן הציע לכנס ועידת פיסגה ערבית, לפני שייערך דיון על עריכת ועידת שלום בין־לאומית לעניני המזה"ת — אמרו משקיפים בראבאט. לאחר שפורסמה אתמול הודעה לסיכום ביקורו של מלך ירדן במארוקו.

נוסח ההודעה אינו מתייחס ישירות לוועידה בין־לאומית, אך נאמר בה, כי שני המלכים הביעו „את רצונם שתיערך ועידת פיסגה ערבית, כדי לדון במיכלול השאלות הערביות ולקבל החלטות העשויות להבטיח את הזכויות הלגיטימיות של הערבים הפלשתיניים".

ערפאת פועל לאיחוד

מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת הצהיר, כי הוא מקווה לאחד מחדש את ארגונו ולהתוות קו משותף, שיאפשר השתתפות הארגון הפלשתיני בוועידה בין־לאומית להשכנת שלום במזה"ת.

בראיון שפורסם אתמול ב„וושינגטון פוסט", הבהיר ערפאת, כי הוא מקווה להשיג מטרה זו במועצה הלאומית הפלשתינית, האמורה להתכנס ב־20 באפריל באלג'יר.

כשנשאל, אם יסכים להתנער בפרהסיה מההסכם שעשה עם המלך חוסיין, כדי שיוכל להשלים עם סיעות פלשתיניות שונות, השיב ערפאת, כי מנוי וגמור עמו לפעול לפי נהלים דמוקרטיים. „אינני רודן", אמר.

בשאלת ייצוג אש"ף בוועידה בין־לאומית להשכנת שלום במזה"ת, הצהיר ערפאת: „כל פלשתיני הוא נציג (של אש"ף) ומי שייבחר לייצג את אש"ף בוועידה זו, במסגרת משלחת ערבית, יהיה נציג החל ברגע שאבחר בו".

„חשוק" בעד

בריסל. — שר החוץ הבלגי, ליאו טינדמנס, הודיע אתמול, כי יבקר החודש בירדן, במצרים, בסעודיה ובישראל, בשליחות 12 מדינות השוק המשותף האירופי, במסגרת מאמץ לגייס תמיכה בוועידת שלום בין־לאומית למזה"ת.

טינדמנס, שיבוא לאיזור כנשיא תורן של מועצת השרים של השוק האירופי, אמר לעתונאים. כי לא יבקר בסוריה.

חוסיין מלך ירדן, התומך בוועידת שלום בין־לאומית, עומד להגיע היום לבריסל לשיחות על נושא זה.

טינדמנס עצמו היה בשבוע שעבר בניו־יורק, כדי לברר את עמדתו של מזכיר האו"ם בנושא זה.

סוריה נגד

שר החוץ הסורי, פארוק אל־שרעה, הכריז אתמול כי יש להקפיא את המגעים בין העולם הערבי לבין מערב־אירופה, עד שיבוטלו העיצומים של השוק האירופי נגד דמשק.

בדברו עם כתבים, לאחר ישיבה של שרי החוץ של הליגה הערבית בטוניס. אמר אל־שרעה, כי מדינות ערביות תומכות בעמדת סוריה בעניין העיצומים של השוק האירופי.

שר החוץ הסורי אמר: „אני יכול לומר, כי השרים הערביים הביעו סולידריות עם סוריה. כל עוד מיושמים צעדים אירופיים אלה. לכן הוסכם, כי אין אנו יכולים, כערבים, לחדש את הדו־שיח האירופי־הערבי כל עוד קיים מכשול זה, כל עוד קיימים הצעדים האירופיים נגד סוריה". (עד"ר)

אנשים ואירועים

„נשים בפרסומות: מוגבלות, לא תכליתיות... בטלניות"

מאת שלי יחימוביץ

מוגבלות, לא תכליתיות, ביתיות, בטלניות ולא רציונליות. אלה מקצת התכונות המאפיינות נשים, כפי שהן מצטיירות בפרסומות במגזינים הישראליים — אומר הסוציאולוג ד"ר סאשה ויטמן. ד"ר ויטמן הציג פרסומות והסביר את משמעויותיהן בכינוס בנושא מעמד האשה שהתקיים אתמול באוניברסיטת בן־גוריון.

מרצה אחרת, רינה שחר מאוניברסיטת בר אילן, בדקה ציפיות של צעירים בני העשרה, ומימושן: בקרב 910 תלמידי שמיניות מכל רחבי הארץ נבדק עלה כי הם רוצים להנשא, בין השאר, כדי לאהוב ולהיות נאהבים וגם „כי כך עושים כולם". אצל השמיניסטיות בולטת יותר המגמה להנשא כדי לתת מעמד חוקי לילדים, ואצל הבנים — כדי לספק צרכים מיניים. עוד עולה, כי הצעירות רוצות יותר שוויון בחלוקת העבודה בבית, אולם הצעירים מעדיפים עמדה שוויונית יותר בבחירת בת הזוג: 84 אחוזים מהגברים מחפשים בת זוג שוה להם באינטליגנציה ורק 55 אחוזים מהנשים מחפשות בן זוג שווה. השאר רוצות גבר אינטליגנטי מהן.

רינה שחר אומרת כי הליברליות הגברית הזו אינה עומדת במבחן חיי הנישואים. עלה כי ככל שהגבר יותר ליברלי אשתו יותר שבעת רצון גם מנישואיה וגם מחיי המין שלה. לגבי הגבר נמצא ממצא הפוך: ככל שהאשה יותר ליברלית הגבר פחות שבע רצון מנישואיו, ומחיי המין שלו.

אמהות לילדים שבות לשירות מילואים פעיל

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

קבוצת נשים הפטורות משרות מילואים פעיל, בהן אמהות לילדים, הצטרפה לאחרונה למערך המילואים. הנשים, כולן אקדמאיות, השתלבו בהתנדבות, במגורים השונים בצה"ל, אמרה אתמול קצינת חן ראשית תת אלוף אמירה דותן בבאר שבע.

תת אלוף דותן קראה לנשים בישראל להתנדב לשרות מילואים במסגרת זו. לדבריה, ישאו הנשים בכל החובות הכרוכות בשרות המילואים, אולם יהנו מכל הזכויות שלהן זכאים גברים במילואים. היא אמרה כי גברים חוזרים לאקדמיה, לעסקים, כשהם מביאים עמם מטען שרכשו בחיים האזרחיים, המקצועי שלהם. תא"ל דותן קוראת לנשים להתגייס ולהביא עמן את המטען של האשה. לדבריה מדובר בשנוי גדול ומפתיע, כך, לפני ארבע שנים, 60 אחוז מהחיילות שרתו בתפקידי מנהלה. כיום הצטמצם המספר ל־38 אחוזים. הנשים גם הועברו למקצועות אחרים המאפשרים קידום רב יותר.

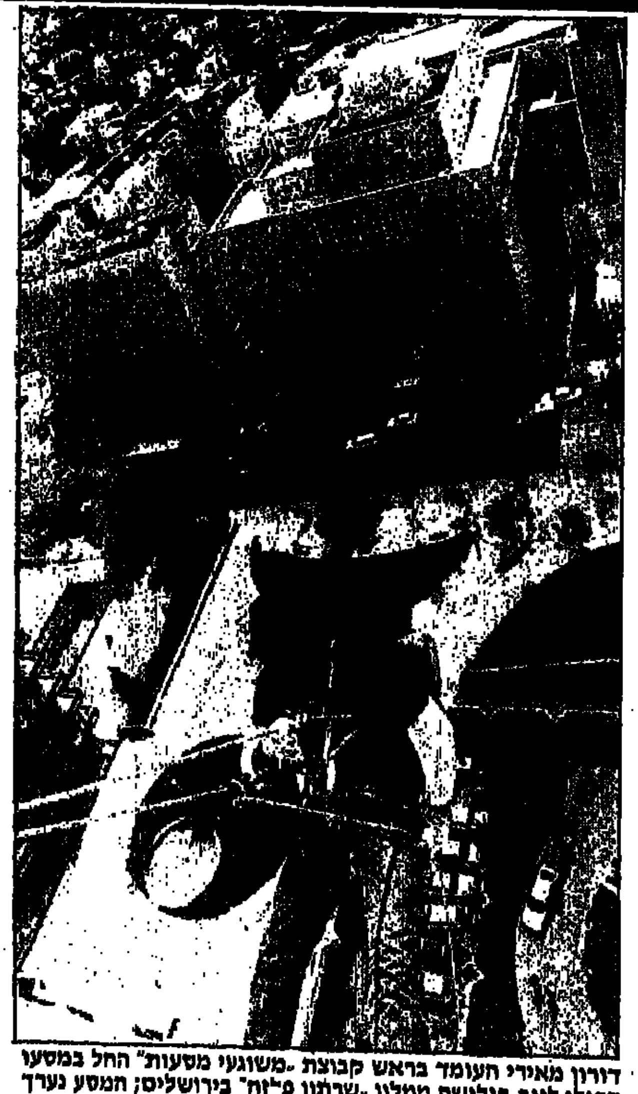

דורון מאירי העומד בראש קבוצת „משוגעי מסעות" החל במסעו הרגלי לנגב בגלישה ממלון „שרתון פ־לזה" בירושלים; המסע נערך תחת הסיסמה „שלח את עמי", למען יהדות המצוקה במדינות ערב (תצלום: רחמים ישראלי)

אביון מצרי שהיה למיליארדר בשוודיה... יוכרז פושט רגל

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהאגן. — שלטונות ההוצאה לפועל בשוודיה פשטו בסוף השבוע על ביתו של ראפאת אל־סייד בעיירה פאבי, לא הרחק משטוקהולם, והחרימו דברי ערך בשווי 530.000 כתרים שוודים (פחות מ־100 אלף דולר). נושיו של אל־סייד תובעים ממנו חובות בסכום עתק 1.3 מיליארד כתר (כמעט 200 מיליון דולר). בראש הנושים עומד „גוטה בנק", שידרוש להכריז על האיש כעל פושט־רגל. הוא ייסד חברת מניות, שערכה העפיל בהתמדה הפכה אותו למיליארדר. ידוע, כי לאל־סייד רכוש או כספים גם מחוץ לגבולות שוודיה. ידם של שלטונות ההוצאה לפועל של שוודיה קצרה מלהחרים גם רכוש זה. בכמה מדובר? ניתן רק להעריך שאין מדובר בכסף קטן.

הסוכנים שחדרו לשגרירות ארה"ב במוסקווה התקינו מכשירי ציתות

וושינגטון. — מכונות־כתיבה חשמליות בשגרירות ארה"ב במוסקווה צויידו במכשירי ציתות אלקטרוניים על־ידי סוכנים סובייטיים, שהורשו לשוטט בבניין באופן חופשי על־ידי נחתים אמריקניים, שהיו מעורבים בשערוריית מין וריגול — מסר אמש השבועון האמריקני „יו.אס.ניוז אנד וורלד ריפורט".

בהסתמך על מקור מוסמך במוסקווה, כתב השבועון, כי סוכנים סובייטיים הצליחו להתקין מכשירים אלקטרוניים במכונות־כתיבה חשמליות, כדי לקלוט תקשורת־כבלים נכנסת ויוצאת. יש חשש, שאולי התקנו מכשירי־ציתות אחרים בחדר הסודי המיוחד, שבו נהגו לנהל שיחות חשאיות.

לדברי „ניו־יורק טיימס", סבורים פקידים אמריקניים בכירים, כי יתכן שהותקנו מכשירי־ציתות גם בשגרירות האמריקנית החדשה, שבונים עתה במוסקווה ברכיבים מודולריים מתוצרת בריה"מ. פקידים וחברי קונגרס מסויימים רוצים לנתוץ את הבניין, בו הושקעו 190 מיליון דולר.

עוד כתב העתון, כי מומחים חלוקים בדעותיהם לגבי האפשרות לנטרל את כל מכשירי־הציתות, העלולים להימצא בשגרירות החדשה. אפילו תהיה אפשרות כזו, יעלה התהליך 20 עד 40 מיליון דולר. הבניין כבר עלה יותר מפי שניים מן המתוכנן. (עי', ע"צ)

על היום

6.4.87

ביקור של עבר והווה

אי־נכונות הגרמנים להתעסק בפצע ההיסטורי האיום, גרמה למתחים בין גרמניה המערבית לבין היהודים בעולם ובישראל. קשה להניח שביקור הנשיא הרצוג יצליח לשנות גישה נפוצה זו

מאת זאב סטרומינסקי

יש כאן מעין פראדוקס: ביקור הנשיא חיים הרצוג אינו אירוע שיגרתי. והמארחים — כולל נשיא גרמניה, ריכארד פון־וייצזקר, והקנצלר הלמוט קוהל — הגדירו אותו כאירוע בעל חשיבות מיוחדת ביותר, אירוע היסטורי. ועם זאת, דווקא מהלך מיוחד זה הוא צעד נוסף ליצירת מסגרת שלמה של יחסים רשמיים כלומה, יחסים נורמליים לפחות במישור הטואקסי.

בכון שוררת שביעות־רצון מהביקור רם־הדרג. עם זאת, המארחים ערים לעובדה שביקור הרצוג אינו יכול להתבצע — מסיבות היסטוריות ופוליטיות כאחת — כעוד ביקור שיגרתי. למעשה, יש כאן הכרה בכלל שנורמליזציה בין גרמניה לישראל עדיין אינה יכולה להיות מלאה, ומשום כך ייעשה מאמץ להעניק לביקור אופי מיוחד. אבל צריך להיות ברור שאין מדובר בסתם מחווה. ביקור נשיא ישראלי על אדמת גרמניה אינו חד־ממדי במהותו, והרצוג יבקר לא רק ב„רפובליקה הפדראלית", אלא גם בגרמניה על משמעותה ההיסטורית. הן ישראל והן מערב־גרמניה רואות עצמן כתשובה היסטורית של עמן — בהתאם — לשואה ולפשעי הנאצים. לכן יש הגיון לא רק בעצם ביקורו של הרצוג במחנה המוות לשעבר ברגן־בלזן, אלא גם בעיתויו. הרצוג ופון וייצזקר יטוסו לאתר המוות היום לפני הצהריים, מיד לאחר קבלת הפנים הממלכתית בבון לאורח מישראל.

הנשיא הרצוג יחזק את הרגש על זכר השואה על־ידי טקס לזכר קורבנות הנאצים בקהילה היהודית במערב ברלין ביום ה'.

הנשיא יבקר במקום המסמל את ההיסטוריה של ישראל על אדמת גרמניה: וורמס (וורמייזה) עירו של הרש"י.

לביקור יהיה גם מימד היסטורי, תקשור במחתרת הגרמנית נגד היטלר: בברלין יחלוק כבוד גם לשותפים בקשר להתנקשות בחיי היטלר ב־1944, בעיקר על־ידי צבא גרמניה. בכך יחרוג הנשיא מהמסורת היהודית, שכן קבוצת מחתרת זו לא פעלה נגד הנאצים דווקא כדי להציל יהודים.

המסר הבסיסי של הביקור — במידה שאפשר לשער לפני מעשה — לא יהיה חדש, ויחזור בצורה זו או אחרת, על עמדת בן־גוריון, שתוך זכר השואה אין להחרים את גרמניה החדשה שקמה מחורבות הרייך השלישי.

עמדה בסיסית זו של הפנים אל העתיד ללא השכחת העבר מהווה, עקרונית, גם כלל ברזל במערב־גרמניה. והנשיא ריכארד פון וייצזקר הוא המסמל מגישה זו באומץ לב ובצורה בולטת. לא קשה לנחש, שאישיותו של המארח הקלה על הרצוג לבוא לגרמניה כבר עתה.

הבעיה שבסימליות הביקור, ובפירוש העשוי להינתן לו היא שרוב הגרמנים אינם מעוניינים עוד בעיסוק בעבר הנאצי של ארצם כפי שעולה ממשאלים. אין משמעות הדבר, שהרוב או חלק משמעותי מבקש להכחיש את פשעי הנאצים. אך גם עצם אי־הנכונות להתעסק בפצע היסטורי איום זה — בוודאי מובן מבחינה אנושית — הוא שגרם בשנים האחרונות למתחים בין מערב־גרמניה לבין היהודים בעולם ובישראל. קשה להניח, שביקור הרצוג — או כל אירוע אחר — יצליח לשנות גישה נפוצה זו בגרמניה. מותר להניח שהנשיא יירע לסדר את המסר שלו בצורה נאותה אך כשירות המשדר אינה פוטרת בהכרח את בעיית המקלט המכוון לתדרים שונים בחלקם.

הנשיא ייפגש גם עם נציגי היהודים החיים בגרמניה, כפי שהוא נוהג להיפגש עם נציגי התפוצות בכל־ארץ וארץ אליה הוא מגיע. עם זאת בגרמניה גם היהודים החיים בה, נתונים במצב מורכב ולא קל בגלל העבר. בגרמניה, אין כמעט יהודי — כולל ילדי מערב־גרמניה כני דור ההמשך — שיגדיר עצמו כגרמני, או ירגיש שגרמניה היא מולדתו. יחסית לגודלם המספרי המצומצם — כ־30 אלף יהודים מאוגדים בקהילות היהודיות — מוכנים היהודים בגרמניה לתרום כספים לישראל ולבקר בה. ואולם, במישור הפוליטי מגנים הם ביחס לממשלת גרמניה והן ביחס לישראל — עדיין. הנציגות הפוליטית של היהודים, הוועד המרכזי של היהודים בגרמניה, מנסה להיות שותף פעיל בתהליך התפתחות היחסים בין גרמניה לעם היהודי, ואילו בישראל אין, מדוך כלל, אהדת־יתר, לעצם קיומה של קהילה יהודית בגרמניה. פגישת הנשיא עם נציגי הוועד המרכזי של היהודים בגרמניה תסמל, אפוא, סולידאריות בסיסית עם התפוצות, אך לא יחס נטול הפרעות.

הנשיא הרצוג בשוויץ. תחנה אחת לפני „האירוע ההיסטורי" (צילום: אי.פי)

ראץ — לאן?

חרות לפיד נפגש עם רוני מילוא. עוד ניסיון לשקם את הפליט ההונגרי, אב טרי לבת „צברית"

מאת שלמה גלזר

האם תציל בתם של נוגה ורגד ראץ, שנולדה בסוף השבוע שעבר, את אביה מצו הגירוש התלוי ועומד נגדו? לרוני מילוא, מ"מ שר הפנים — פתרונים.

במושב נהלל, שם מתגוררת נוגה אשתו של ראץ עם משפחתה, מקווים כי העובדה שלרג'ו נולדה בת „צברית" תשפיע על מקבלי ההחלטות במשרד הפנים לשנות את עמדתם הנוקשה ותינתן לפליט ההונגרי אפשרות לשקם את חייו. סגן השר מילוא הבטיח לשקול מחדש את העניין „בגישה מתחשבת".

רג'ו ראץ נמלט מהונגריה בעת שירותו הצבאי באוסטריה השנה, שאת גבולה חצה. הוא גורש לאיטליה. גם האיטלקים חששו מצרות, וראץ הגיע לצרפת. לגירוש מארץ לארץ קדמו מספר חודשי שהייה בכלא עד החלטת הרשויות המוסמכות. בצרפת „מצאו פתרון": חמש שנות שירות בלגיון הזרים בתמורה לדרכון צרפתי. הפליט ההונגרי הסכים, ונשלח לשרת באפריקה. שלוש שנים לחם שם במסגרת הלגיון ונפצע בקרב. בשלב זה גמלה בו ההחלטה שדי לו במלחמות לא לו, והוא חזר לצרפת. משם נדד באירופה ממדינה למדינה כאשר עונש מאסר תלוי על ראשו בצרפת, בשל עריקה מן הלגיון. בשלב מסויים בגלגוליו באירופה, הוצע לו דרכון מזוייף, תמורתו הסכים להבריח מכוניות ללא מכס לישראל.

בישראל נתפס ונשפט לארבע שנות מאסר בשל כניסה לא חוקית לארץ והברחת מכוניות. בכלא איילון, שם הוא מרצה את עונשו, נחשב ראץ לאסיר למופת והופחתה לו שנת מאסר בשל התנהגות טובה, את תקופת מעצרו סיים לרצות ב־21.12.86, אבל „בינתיים", עד שיוכרע גורלו, הוא עדיין יושב בכלא.

נוגה: נמעה לבקר

לפני שנתיים קראה נוגה ראץ (או דרומי) בת ה־30 ממושב נהלל, כתבה בעיתון על פליט הונגרי היושב בכלא. סיפורו נגע לליבה, והיא נסעה לקרבו. הביקור הוליד ביקורים נוספים, התפתח סיפור אהבה שסופו חתונה, הריון ולידה. כל שהיא מבקשת הוא שיתנו לה ולבעלה הזדמנות לשקם את חייהם.

משפחתה של נוגה תומכת במאבקה. המשפחה פנתה לשר המשטרה, חיים בר־לב, והתוותה בפניו תוכניות שיקום עבור רג'ו, במושב נהלל. עמליה אשכול, כתו של שר החקלאות, אריק נחמקין, ומשקום האסירים, חרות לפיד, מוכנים לערוב לשיקומו של ראץ. נוגה מרגישה מרוממת: „כשהלכתי לבג"ץ, הייתי בטוחה שיתנו לו הזדמנות. אבל לא כך קרה. הגרסים שתי משפחות".

אביה של נוגה, מנחם דרומי, משוכנע שהנקודה היהודית היא המכריעה, ומאחר שרג'ו אינו יכול להוכיח את יהדותו, לא רוצים אותו כאן. חרות לפיד נפגש אתמול עם מ"מ שר הפנים, סגן השר רוני מילוא. ייתכן שתוצאות הפגישה יאפשרו למשפחת ראץ לשקם את חייה.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי רומנים: עמית אנטר

פה אחד, חמש טעויות

מאת אשר ששר

לפחות חמישה מישגים, אם לא יותר, עשר ממשלת ישראל ובית נשיא המדינה בפרשת ביקורו של הנשיא הרצוג בגרמניה. מן הראוי למנותם אחד לאחד, כדי שאולי יילמד חלקת בעתיד.

ראשית כל, תמוה מאוד שבישיבת הממשלה, שאישרה לפני מספר שבועות את נסיעתו של הנשיא הרצוג לגרמניה, לא נשמע אפילו קול אחד שהסתייג מן הביקור, והנסיעה אושרה פה אחד. רק התלושה זו היתה חייבת להדליק „אור אדום" בתודעת הציבור. ברוח דברי התלמוד במסכת סנהדרין, לפיהם גזר־דין מוות שנתקבל פה אחד על־ידי כל חברי הסנהדרין, בטל מעיקרו.

שנית, תמוהים לא פחות, אם לנקוט לשון המעטה, דברי הנשיא הרצוג בתגובה לביקורת שהשמיע כלפיו הנשיא לשעבר קציר, שהסתייג מן הביקור בגרמניה. הרצוג הישווה ביקור זה להענקת תואר דוקטור־כבוד לנשיא גרמניה המערבית, ריצ'רד פון־וייצקר, במכון וייצמן ברחובות. (טכס שבו ישב קציר ליד הרצוג), בלי שחש בהבדל התהומי שבין שני האירועים: אם אין בהגמקה והשוואה הסרת־טעם זו משום עלבון לאינטלקט, איני יודע עלבון כזה מהו.

שלישית, ברוח זו שגה גם שר החוץ, שמעון פרס, שהגדיר את ביקורו של הנשיא בגרמניה כ„ביקור גומלין" לביקורו של נשיא גרמניה המערבית בישראל: כלום באמת לא חש פרס בהבדל שבין ביקור נשיא כל מדינה ממדינות העולם בישראל, המחייב לפי כללי הטקס הדיפלומטיים, בביקור גומלין של נשיא ישראל באותה מדינה, לבין „ביקור גומלין" של נשיא מדינת ישראל (שהוא במקרה זה גם נציגו הבכיר ביותר של העם היהודי, ששכל שישה מליון מבניו בשואה) על אדמת גרמניה? אם זו גישת המנהיגים הפוליטיים של מדינת ישראל לנושא יחסי ישראל־גרמניה, מה לנו כי נלין על כך שהנוער שלנו מגלה אדישות בכל הנוגע לזכר השואה, ונוסע לבקר בגרמניה בלי כל הסתייגות.

רביעית, אפילו מסכימים לנסיעתו של נשיא מדינת ישראל לגרמניה, לפני מות אחרון המרצחים הנאצים, דווקא עלימנת לחזור ולהעלות את תורעת השואה בגרמניה ובעולם כולו, יש יותר מטעם לפגם בעובדה שהנשיא שילב בנסיעה זו בביקור במשחק כדורסל בלוואן שבשווייץ, ערב הביקור בברגן־בלזן. עם כל חשיבותו ההיסטורית של משחק הגמר בין מכבי תל־אביב לקבוצה האיטלקית ממילאנו, ועם כל האהדה שאנו רוחשים לאלופת ישראל בכדורסל, אסור היה לערב שעשוע כזה וספורט בשואה.

וחמישית, מעל לכל, קשה לתאר מחזה מקאברי יותר מאשר טקסי קבלת־פנים בגרמניה — על־פי כל הקודקי הטקס, כולל הגשת אוכל כשר למהדרין לאורחים רמי מעלה מישראל, כמובן תוך מתן „סיסרי תימישורתי" מלא לביקורו של הנשיא הרצוג. מה. וכו' ומנית העברת משפט דמיאניוק על זוועותיו (משפט הנערך על פי חוק עשיית דין בנאצים ועוזריהם) ברדיו ובטלוויזיה ובעיתונות. מזה, חוששני שעריכת הביקור בעיצומו של משפט דמיאניוק הנוחיתה מכה אנושה על ההיבט החינוכי והמוסרי שבו מבקשים להעניק לעריכת המשפט בירושלים. (הכותב היה יועצו של נשיא המדינה הרביעי, פרופ' אפרים קציר)

אפילו קול מסתייג אחד לא נשמע בישיבת הממשלה שאישרה את ביקור הנשיא בגרמניה. ההתבטאויות הרשמיות שנשמעו אחר־כך היו עלבון לאינטלקט

על הפרק

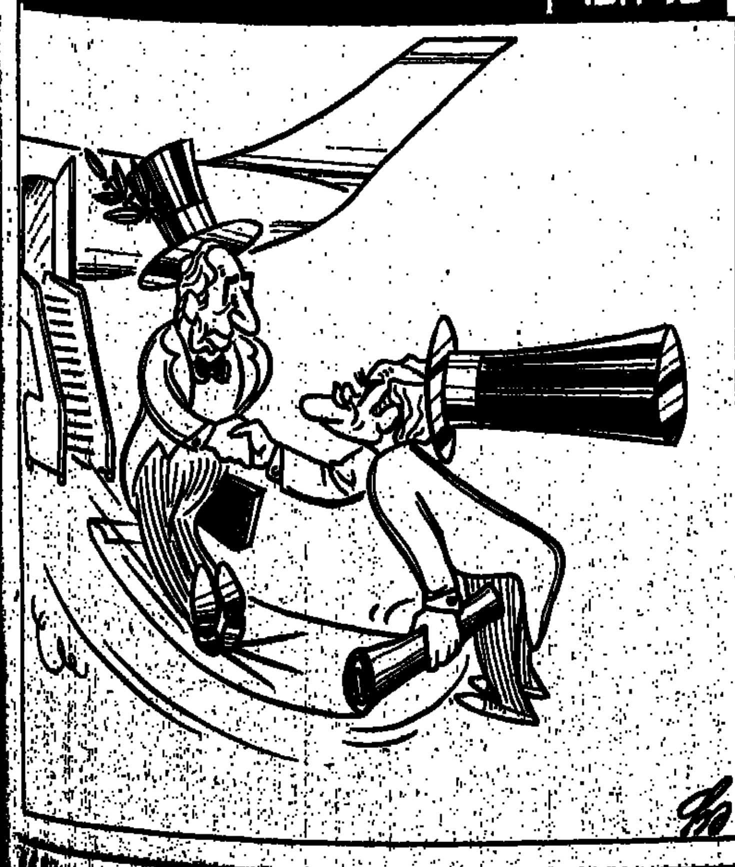

מאבק הסטודנטים: שכ"ל ועונש

הסטודנטים מפגינים. לא מתכוונים לוותר בקלות. סגנון המאבק ישתנה בהתאם להיענות האוצר (צילום: רחמים ישראלי)

נשארים בתודעה

הסטודנטים נאלצים לשנות את דרכי המאבק ● דחיית הדיון בממשלה בעניינם הפתיעה את ההתאחדות ● הטאקטיקה החדשה: השבתות חלקיות וגמיקים. העיקר להישאר על סדר היום הציבורי

מאת ירון זליג

כמו השנות עמדו לנגד עיניה של התאחדות הסטודנטים הארצית, שעה שהחלה בתכנון המאבק נגד הכוונה להעלות את שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוה. כיום ברור לה שיש ...שות תכנונות.

הנחה הראשונה היתה, כי לאור הרכבה ...נכון ובמיוחד נוכח עמדותיו של ...יש לנקוט קו פעולה, שיביא ...לידי הפקעת ההכרעה מידיה ...והעברת הנושא לדיון בממשלה. ...הסטודנטים, גדלים סיכוייהם ...באמצעות לחץ ציבורי והפגנות, לכך ...תישקל בטרם תתקבל החלטה ...

...השנייה של הסטודנטים היתה, כי ...הנושא לסדר היום הציבורי בתחילת ...יחייב את הממשלה להגיע לידי ...בתוך חודש, קרי, ערב היציאה ...הפסח. הראשונה אמנם הושגה, אך ...שעבר והתברר, כי המאבק יהיה ...משסברו ראשי התאחדות הסטודנטים.

...של שר האוצר משה ניסים ...את סעיף חמש בתקנון הממשלה, ...לו לדחות את הדיון בממשלה ...הביאה בסוף השבוע את ...לידי הכרה, כי יש לשנות את ...המאבק.

דראמה יומית

...מאבקם תיעלה התאחדות ...את מאמציה לשלושה אפיקים. ...לחץ מהרחוב באמצעות ההפגנות. ...לחץ אישי על שרי הממשלה ואילו ...השלישי הוא השבתת הלימודים.

...ההפגנות ניהלו הסטודנטים תוך ...של אמצעי התיקשורת. „אם אתה ...פועל", אמר יו"ר התאחדות הסטודנטים ...„אינך מספק את הדראמה היומית, ...מתייחסים אליך. היינו צריכים לשבור ...ולהמציא את המיתוס, לפיו הסטודנט ...הישראלי אדיש ושום דבר לא מעניין אותו". ...חשים מנהיגי הסטודנטים, כי ...את מטרתם. ההשתתפות הפעילה ...בהפגנות ההיענות הכמעט מלאה לקריאה ...בלימודים אכן הביאו השנה ...רצינית יותר של דעת הקהל ...של הסטודנטים.

„המשטרה שיחקה לידינו"

...כל שהדברים אמורים בהפגנות, היה ברור ...להתאחדות הסטודנטים, כי פניה של ההפגנה ...שנערכה לפני כחודש ...באוניברסיטת תל־אביב, תהיה בעלת משקל ...בעיצוב פני המאבק כולו. מכאן נולדה ...ההפגנה סוערת, שבמהלכה התנגשו ...סטודנטים בגשם סוחף עם כוחות המשטרה, ...שניסו למנוע מהם להגיע לכביש החוף ...את התנועה בו.

„...מראש להגיע לכביש החוף, כדי ...שהפעם אנחנו נחושים לפעול", אומר ...„העניין לא היה להגיע לידי התנגשות ...המשטרה. הרגש שלי היה לא להתנגש עם ...אם להביא לכך שהם יגררו ...מהכביש, סטודנט סטודנט. גם למחרת, ...בירושלים המטרה היתה רק להגיע למשרד ...ולהפגין. המשטרה שיחקה לידינו. אם ...נותנים לנו ללכת, אז היינו מגיעים ...קשר האוצר, צועקים הרבה וזהו," אומר ...

מסר פשוט

...הרגש על הטקטיקה הביאה ההכרה ...להכרה שיש לפשט את המסר. בניגוד ...בהם עיימו מנהיגי הסטודנטים ...בנתונים מספריים, גרסו השנה ...התאחדות הסטודנטים כי יש להעמיד ...על בסיס עקרוני. „זהו מאבק בין ...העשירים לעולם", קראו הסטודנטים בכל ...את שגורסת „אוניברסיטה לכל" ...שאמרתן „האוניברסיטה פתוחה ...לעשירים בלבד".

...הסיפורים השאירו השנה הסטודנטים לדיונים עם השרים. „הפעילות שלנו הביאה לכך, שממילא שלושת רבעי שטח הכיסוי שקיבלנו הלך ל„אקשן ולא למסר" אומר ברמן.

חבחינות קרבות

כך או כך, החלטת הממשלה לדחות את הדיון בשבועיים מחייבת, כאמור, את הסטודנטים לשנות במעט את דרך המאבק. ברור להתאחדות הסטודנטים, כי השבתה מלאה של הלימודים עד סוף המאבק אינה אפשרות ריאלית. הסטודנטים מפסידים חומר לימודים חיוני ובחינות סוף הסימסטר קרבות. מכאן יש להניח, כי התאחדות הסטודנטים תחזור בעתיד הקרוב לשיטה של השבתות חלקיות, שישמור על המומנטום, ישאירו את הנושא על סדר היום הציבורי, ויאפשרו לסטודנטים ללמוד, תוך פגיעה מינימלית ככל שניתן בלימודיהם.

יחד עם זאת מתכננים בהתאחדות הסטודנטים פעילות מרוכזת יותר נגד שר האוצר משה ניסים, לרבות הפגנות לפני ביתו של השר. „הכל נמדר כאן על־ידי שני פארמטרים", אומר ברמן. „הראשון הוא כמה אנשים אפשר להוציא לרחוב, איפה ומתי, ואילו השני — איך לא לפגוע בלימודים. מאבק ארוך משמעותו להשבית כל קמפוס יום אחד בשבוע. דחיית הדיון בממשלה הפתיעה אותנו. זה אומנם עוצר אותנו מעט, אבל זה לא קריטי. בחופשת הפסח, אם יהיה צורך, נחזור לשיטת הגימיקים. נערוך סדר־פסח ליד ביתו של ניסים ואולי נקיים תהלוכת לפידים. להערכתי, הוא דחה את הדיון בגלל חוסר ביטחון שלו לגבי יכולתו להעביר את הצעתו בממשלה. אם יהיה צורך, נגיע לשיטה של „קאסח" עד הסוף. כל יום שביתה, כל יום הפגנה. הסטודנט הישראלי ייאלץ לעשות את השיקול ואז יתקיים המבחן האמיתי שלו," אומר ברמן.

1100 דולר יותר מדי

גם הצעת הפשרה של משרד החינוך היא נטל כבד על חלק מהסטודנטים. אלה שיש להם, יעדיפו ללמוד בחו"ל ■ הסטודנט הישראלי — מה הוא אומר?

מאת רונית מורגנשטרן

הסטודנטים במלחמה. הפעם הם מוכנים לעלות על בריקדות (למעות חלק מהם). את טבילת האש עשו כבר מול שוטרים עם אלות וגז מדמיע, והרגישו במעט כמו הסטודנטים בפאריס. הסטודנט הישראלי נלחם אמנם „רק" על כסף, אבל בעצם, הוא יאמר לך, הוא נלחם על עתיד ההשכלה הגבוהה. והוא צודק, כי בכל ששכר הלימוד עולה, יורד באופן טבעי מספר האנשים שיכולים להרשות לעצמם ללמוד באוניברסיטה.

התאחדות הסטודנטים דורשת שכר־לימוד, שלא יעלה על 800 דולר. הצעת האוצר נעשה סביב 2000 דולר. הממשלה תחליט כנראה לקבל את הצעתו של שר החינוך, העומדת על 1100 דולר, כפשרה.

1100 דולר שכר לימוד לשנה. כיצד יתמודד עם הסכום הזה הסטודנט הישראלי? שלושה סטודנטים, שניים מאוניברסיטת תל־אביב ואחת מהאוניברסיטה העברית בירושלים, פורקים את אשר על ליבם בנושא שכר־לימוד ולימודים גבוהים.

הנטל — על ההורים

רפי כהן, שנה ראשונה איסלאם וספרות ערבית, הורים שכירים. להם אין מכונית וגם לו אין. לאוניברסיטה הוא נוסע באוטובוסים. הוריו עוזרים לו כמיטב יכולתם במימון לימודיו. כדי לזכות בהנחה של 50 אחוז בשכר הלימוד משקיע רפי ארבע שעות שבועיות בעבודה בספר"ת: „אני לומר 30 שעות בשבוע, בנוסף לכך אני משקיע בלימוד בספרייה ובבית, וזה המון. לכן אני חושב אולי להפסיק את העבודה בספר"ת. זה קשה לי. יש גם פגישות־עבודה פעם בחודש וכתיבת דוחו"ת. אני מעדיף ללמד בשיעורים פרטיים. לגבי שכר הלימוד, גם 1100 דולר זה הרבה בשבילי. לא יודע מה לעשות, גם בגלל שעיקר הנטל נופל על הורי".

לא דוגמה

ר. סטודנט למשפטים, שנה רביעית, נוסע לאוניברסיטה במורל 87'. „אני לא דוגמה", הוא אומר. אביו עורך־דין עצמאי וד. לא רוצה להזדהות בשמו — „מכירים את אבא שלי. בעיקרון, אני יכול ללמוד גם בארה"ב אם אני רוצה, ותאמיני לי, שבקצב ששכר הלימוד בארץ עולה, עדיף כבר ללמוד בארה"ב. לפחות התואר שמוציאים בה שווה משהו. אני מודה שלי, אישית, אין בעיה של כסף — עוד 200 דולר או עוד 300 דולר לשנה לא יקשו עלי. יש לי מי שיממן לי את זה. נקיפות מצפון על שאבי מממן? למה הרי הוא כונה עלי כעל מי שינהל בעתיד את העסק.

„כל עוד אני גר בבית הורי, אני חי על חשבונם. הם לא מתלוננים, וגם אני לא. אבל אני יודע שלהרבה חברים שלי תהיה בעיה לגרד עוד 300 דולר. גם לא לוקחים בחשבון כמה הוצאות נספחות יש לסטודנט, כמו על ספרים למשל, במיוחד במשפטים. כל ספר עולה ממון".

מה הם נותנים לי?

בשמת נגר עושה תואר שני באוניברסיטה העברית בנושא בריאות הציבור. חוץ מזה היא מורה להתעמלות. בשמת: „מרגיז אותי שאנשים שופטים את הסטודנטים לפי המכוניות החונות בחניון מול האוניברסיטה. מה ישנן אני צריכה ללכת לבושה כלויים בגלל שאני לומדת באוניברסיטה? אגב, לי אין מכונית. אבל אם ארצה לקנות מכונית, פשוט אעבוד יותר קשה כדי לממן אותה. מכונית לא יכולה לשמש כסמל־סטטוס של סטודנט עשיר.

„כדי לממן את הלימודים שלי, אני עובדת במישרה מלאה בהוראה וגם מעבירה חוגים אחר־הצהריים. אני רווקה ויש לי דירה שכורה. אני צריכה כלכלה, צריכה לנקות, ואין לי מי שיעזור לי בקניות ובתיקונים בבית. בימי שבת אני לא יוצאת, כי רציתי ללמוד. אין לי בכלל שעות פנאי. לא צופה בטלוויזיה. ישנה מעט שעות ושומעת רדיו רק כרקע ללימודים שלי — אבל זה השיקול הפרטי שלי. אני מוכנה להשקיע כדי ללמוד.

„אין ספק, שאילו היו הלימודים פחות יקרים, הייתי חיה אחרת. טוב יותר. הלימודים הם מטרה נוחיי, אבל למה להקשות עלי את החיים? ומי מממן לי את הנסיעות תל־אביב־ירושלים והחזרה? מה כבר נותנים לי תמורת 2000 דולר שהם רוצים מבניה אלף דולר? זה גם המון. אני לא משתמשת במעבדות, לא מבזבזת חומרים, רק קוראת בספרייה. לדעתי, צריך שכר לימוד מדורג, גם בהתאם לרמת ההכנסה של הסטודנט וגם בהתאם לכמה הוא עולה לאוניברסיטה. אחרת, כל מי שבמעמד הבינוני ומטה לא יכנס לאוניברסיטה".

דחייה עולה כסף

אם יצליח שר האוצר בתוכניתו, לדחות את ההכרעה בממשלה עד סוף מאי — תצא הרוח ממפרשי מאבקם של הסטודנטים. אי־אפשר להשבית אוניברסיטה בחופשה. אי־אפשר להוציא סטודנטים להפגנות בתקופת הבחינות

מאת ירון אליוסף

דחיית הדיון בממשלה על שכר הלימוד באוניברסיטות מעמידה את מאבק הסטודנטים במבחן קשה, הקשה ביותר מכל המבחנים עד עתה.

בניגוד לדרישת שר החינוך החליט שר האוצר, משה ניסים, לדחות עוד בשבועיים את העלאת הנושא להכרעה בישיבת הממשלה וכפי שהמצב נראה כעת, תידחה העלאתו שוב ושוב. לניסים יש זמן, הרבה זמן.

בסוף שבוע זה מתחילה חופשת הפסח באוניברסיטאות, ומסתיימת ב־22 באפריל. מאמץ קטן מצידו של ניסים, דחיית ההכרעה בחודש נוסף עד סוף מאי, והוא השיג את שלו. בתחילת יוני מסתיימת שנת הלימודים ומתחילה „עונת הבחינות". האוניברסיטאות מתרוקנות והסטודנטים מבלים את רוב זמנם בספריות ובחדרי הבחינות.

ומאבק הסטודנטים?

אם תידחה ההכרעה בממשלה עד תחילת יוני, יאבדו הסטודנטים את הנשק היעיל ביותר שבידיהם — השביתה. אי־אפשר להשבית אוניברסיטה בחופשה, אי־אפשר להוציא סטודנטים להפגנות בתקופת הבחינות. אם יצליח שר האוצר בתוכניתו, ויבוא הנושא להכרעת הממשלה כשהסטודנטים לא יוכלו להפעיל לחץ, לשבות ולהפגין, הממשלה שתצטרך להכריע בין דרישת שר החינוך ($1100) לבין דרישת השר פת ($1600), תתייחס אולי אחרת לבעיה, אם בעת שתשב להכריע יפגינו אלפי סטודנטים מתחת לחלונה. יתרה מזאת, עד היום שבתו הסטודנטים ארבעה ימים רצופים ועוד ארבעה חלקי ימים. שמועה עקשנית המסתובבת באוניברסיטות טוענת, כי ראשיה הודיעו, באופן לא פורמלי, לראשי הסטודנטים, כי האקדמיה תוכל לסבול הפסקת לימודים של 14 יום בלבד. הפסד חומר לימודים של יותר משבועיים יגרור את ביטול הסמסטר כולו. בכך אין הסטודנטים יכולים להסתכן.

נשיאות התאחדות הסטודנטים קיבלה את ההחלטה הסבירה ביותר בתנאים שנוצרו — השביתה הכללית הופסקה, אך תימשכנה ההשבתות המקומיות והזמניות. כיום שני בירושלים, ביום רביעי בתל־אביב וכך הלאה. העיקר לשמור את המאבק על אש קטנה, לא לתת לעניין לרדת מסדר היום הציבורי ולצאת מראשי הסטודנטים. בינתיים יפעילו ראשי התאחדות הסטודנטים לחץ על חברי הכנסת והממשלה, בעיקר אלו של מפלגת העבודה, עימה נמנים חלק גם מראשי אגודות הסטודנטים, וידרשו להכריע מייד. הכרעה עכשיו.

לסטודנטים, עלול ההבדל בין הכרעה בממשלה עכשיו לבין דחייתה לעלות במה מאות דולרים לסטודנט.

לשר ניסים יש זמן

מכתבים לידיד

משיח אנונימי

32 יוצאי צה"ל ובעלי מקצועות חופשיים שלחו מכתב לנשיא ודרשו ממנו ליטול סמכויות חירום, לפזר את הכנסת ולכונן מישטר נשיאותי ■ יש מי שיקפוץ על „המציאה"

נפתלי היקר,

לפני ימים מספר צדה עיני ידיעה קטנה ומוצנעת באחד העמודים הפנימיים של העיתון „מעריב", אשר ראויה בהחלט לתשומת־לב מיוחדת. אילו החליט „מעריב" לפרסמה בעמודו הראשון, תחת כותרת גדולה וראוותנית, היא בוודאי היתה מעוררת הדים רבים בציבור, ותגובות של גורמים פוליטיים ומפלגתיים. הדבר מלמד, כי משקלה של הידיעה נמדד לא עלי־פי תוכנה, אלא עלי־פי הבלטתה. כך תופסת גיתית איזראלוב כותרות הגדולות, וכל מלה היוצאת מפיה וכל תנועה של גופה מתוארות בדייקנות והיפכות לשיחות היום, כאילו מדובר במאורע רב־משמעות.

וזו הידיעה שדווחה בצניעות כזאת ב„מעריב" (ולא מצאתי את הידיעה בעיתון אחר): „נשיא המדינה קיבל מכתב אנונימי בשם 32 יוצאי צה"ל ובעלי מקצועות חופשיים, שבו דרישה ליטול סמכויות חירום, לפזר את הכנסת ולחוקק חוק שיבטיח מדינה דמוקרטית נשיאותית. „כאם לא תעשה זאת, לא תהיה לנו כל ברירה אלא לפעול על פי הכנתנו" — מאיימים הכותבים. המכתב נשלח אל גורמי הבטחון במשכן הנשיא".

אפשר להתייחס למכתב אנונימי זה בביטול, כמו אל הרבה מכתבים הנשלחים על־ידי יחידים, המנסים להציל את המולדת. אינני יודע מה בדיוק רוצים לחקור „גורמי ביטחון בלשכת הנשיא". האם הם ינסו לאתר את שולחי המכתב ולשם מה, אך בלי לדעת את זהותם של „יוזמי הדמוקרטיה הנשיאותית" אוכל לקבוע, כי „אין עשן בלי אש". כלומר, כי תוכניות מסוג זה מרחפות באוויר.

הכתוב במכתב הקצר הוא פשוט למדי. זוהי למעשה קריאה לבטול המישטר הפרלמנטארי־דמוקרטי הקיים בארץ והחלפתו במשטר חזק, משטר של „דמוקרטיה נשיאותית", שבה המנהיג יחליט וישלוט ביד רמה, בלי להזדקק למפלגות, לקואליציות, ולכל אותם בטלנים פרלמנטארים המשמיעים נאומי־סרק ומרימים את ידיהם בעת הצורך לקיים את המבנה הפרלמנטארי המעוות.

בארץ שבה נעשית דיסקרדיטאציה מתמדת של המשטר הדמוקרטי, אין לתמוה על כך שסקרים שונים מצביעים על תמיכה גוברת במשטר חזק, ועל הסתייגות עד כדי בוז לכנסת. בארץ שבה הכנסת הפכה לכלי ריק בגלל המבנה של הממשלה, שהיא עצמה הפכה לפרלמנט, מתרבים הקולות בזכות שינוי המישטר. אם לצרף לכך את ערעור הבסיס החוקי על־ידי הזרוע המבצעת, הבא לידי ביטוי מובהק למשל בעיסקת החנינה של ראשי השב"כ, העיסקה אשר הפקיעה מהרשות השופטת בירור ופסיקה באחת הפרשיות המכוערות, הרי הקרקע מוכנה לצמיחת מנהיג שיכניס סדר בכל הבלגן הדמוקרטי.

●●●

זה שנים אני שומע את הטענה, שבמדינת ישראל „הדבר הזה לא יכול לקרות." כאן לא תיתכן הפיכה ונטילת שלטון על־ידי איזו חונטה, שתכתיר מנהיג לאומי בעל סמכויות בלתי מוגבלות. אומנם עוד בימי בן־גוריון היו אנשים בסביבתו, אשר יעצו לו „לבצע הפיכה", אבל בן־גוריון דחה את הרעיון על הסף.

אך בשנים האחרונות נתגלו תופעות לא מעטות, המצביעות על־כך שהרעיון הזה מתבשל בחוגים שונים. לעתים הוא מושמע בגלוי, תחת מסווה של „רפורמה במשטר" על־ידי הנהגת משטר נשיאותי, ולעתים הוא משמש חוגים מחתרתיים המבקשים להשיג את מטרתם על־ידי ביטול המישטר הפרלמנטארי.

מי שינתח את תוכניותיה של אותה מחתרת יהודית טרוריסטית, שרוב חבריה יצאו כבר מן הכלא, יתברר לו, כי מעשי החבלה והרצח שכוונו נגד הפלשתינים בגדה, היוו את המטרה הראשונית הבלתי אמצעית והגלויה לעין. אך אותם מצבורי הנשק שנחשפו, ואותם הסליקים והמחסנים שעדיין לא נתגלו, נועדו למטרה מרחיקת־לכת. „להצלת המולדת" מידי השלטון הרקוב, שאינו מסוגל להגשים את התוכנית של ישראל הגדולה. את התוכנית המטורפת של פיצוץ מסגד אל־אקצה אפשר להשוות, למעשה, לשריפת הרייכסטאג הגרמני בזמנו על־ידי הנאצים. תוכנית זו, לו הוגשמה, היתה מציתה אש ששנאה כזאת בעולם המוסלמי כולו, וברעת הקהל העולמי, שהממשלה הקיימת היתה מתגלית כחסרת אונים.

יתכן שהמטורפים הללו, אשר היום מוצגים כפאטריוטים גדולים, התכוונו להפנות את הנשק הרב שבמחבואיהם גם נגד היהודים, נגד הממשלה, ולהשליט כאן משטר חזק. את המנהיג היו מוציאים לאו דווקא משורותיהם, אלא מתוך המימסד הקיים ואין צורך לנקוב בשמו — הוא מצפה לשעתו וכל דרך טובה בשבילו.

אני חוזר לאותו מכתב אנונימי שפורסם ב„מעריב": צריך לשים־לב לכך, כי החותמים מגדירים את עצמם כ„יוצאי צה"ל ובעלי מקצועות חופשיים". ואני שם את הדגש על „יוצאי צה"ל". אנו אכן עדים להיווצרות מעמד חדש של קצינים בכירים בצה"ל, שלאחר שיחרורם מחפשים לעצמם קאריירה שנייה. חלקם זוכים בתפקידים בחברות כלכליות, או בפוליטיקה המפלגתית, ואחרים נכנסו לעסקים אפלים, כמו המסחר בנשק.

אין להוציא מכלל אפשרות שנמצאו כאלה אשר סבורים, כי סדר צבאי יהיה טוב למדינה כולה, וכי מישטר המבוסס על משמעת והיראורכיה כמו־צבאית ירפא את המדינה מהשתוללות הדמוקרטית המיותרת. אני מכיר לפחות קצין בכיר אחד כזה, אשר זה זמן מטיף לשינוי המישטר וגם לרעיון המישטר הנשיאותי, אך פירסומיו והרצאותיו נעדרות את האיום הכלול באותו המכתב. בנוסח שאם הדבר לא ייעשה מתוך רצון, „לא תהיה לנו ברירה אלא לפעול עלי־פי הכנתנו". אין צורך בפירוש, זהו איום מפורש של פעולה אלימה להשלטת מישטר חדש במדינה.

יגידו לי בוודאי שאני מצייר שדים על הקירות, ואילו אני ממליץ לא לזלזל באיומים כאלה. מה עוד שהחברה שלנו איבדה הרבה מחוסנה הדמוקרטי, והכפירה במשטר המדיני הקיים בארץ יונקת את השראתה מחוגים שונים. גם כאלה הבזים למשטר הפרלמנטארי, כמו כותבי „המכתב האנונימי" והעומדים מאחוריהם, וגם מחוגים לאומניים קיצוניים, אשר הצהירו בזמנו שלא יקבלו את הכרעת הממשלה, אם זו תוותר על השטחים, וגם אצל חוגים חרדים הכופרים בכלל במדינה חילונית. הלאומנות, המיסטיקה הדתית וההרפתקנות האנטי־דמוקרטית, עלולים בשלב מסויים למצוא שפה משותפת.

●●●

אך ייתכן גם, כי ההצלה תבוא ממקום אחר לגמרי, ולא נזדקק למשטר דמוקרטי, או נשיאותי ואף לא לדיקטאטורה. אני תולה את תקוותי בידיעה מובלטת בעמודו הראשון של עיתון המפד"ל, „הצופה". הכותרת אומרת: הארמ"ור מלובביץ': „הגאולה השלמה צריכה לבוא מייד". מילא, הכותרת מדברת יותר על משאלה, אבל בנוסח הידיעה נאמר בשמו של אדמו"ר מלובביץ', כי „כל הסימנים מוכיחים עלי־פי דברי חז"ל, כי הגאולה השלמה צריכה לבוא מייד. האירועים הסוערים של התקופה, הן בכיוונים חיוביים והן מכיוונים שליליים, מראים בצורה ברורה ומוחשית, כי המשיח בפתח, וכי עלינו לבקש במרץ מן הקב"ה שיזרז את בואו...".

ובכן „המשיח בפתח", והגאולה תבוא מיד. כמה שאני מתקשה זה למצוא קנה־מידה למילה „מייד". האם מדובר בשעות, בימים, שנים או בנצחו. מכל מקום המשיח של הרבי מלובביץ' אינו מטריד במיוחד. אך אני חושש מן המשיחים המסתתרים מאחורי המכתב האנונימי אל נשיא המדינה.

שלך בידידות

מארק גפן

נחום ורמוס, אקטואר האוצר:

קרנות הפנסיה יתמוטטו בעוד 30 שנה

הגרעון של קרנות הפנסיה ההסתדרותיות הוא 6 מיליארד דולר, ולא 2 מיליארד דולר כפי שטוענים בהסתדרות — אמר אתמול אקטואר משרד האוצר, נחום ורמוס, במהלך סימפוזיון על המערכת הפנסיונית בישראל שאורגן מטעם המרכז הישראלי לקידום חברתי וכלכלי. „אותם גורמים מההסתדרות שמסרו במסיבת עיתונאים שהגרעון הוא 2 מיליארד דולר, מסרו לנו נתונים שמהם עולה כי הגרעון הוא 6 מיליארד דולר," אמר ורמוס.

עוד אמר, כי בהסתדרות סבורים שהבעיה של קרנות הפנסיה תיפתר איכשהו. לדבריו, „בשלוש השנים הבאות לא יקרה כלום, אבל הבעיה תתחיל כבר בעוד 10 שנים, כאשר נגיע למצב שבו כל המערכת הפנסיונית תצטרך לקבל מתקציב המדינה יותר ממה שהיא תורמת — כלומר התרומה לחיסכון תהיה אפס. ומאותו מועד התרומה לחיסכון תהיה שלילית, עד שזה יגיע לסדרי גודל כאלה שהתקציב לא יוכל להתמודד עם הבעיה".

אקטואר האוצר אמר, כי צריך לקבל היום החלטות קשות בעניין המערכת הפנסיונית. לדבריו, כיוון שההחלטות נוגעות למשהו שנראה לציבור רחוק, המערכת הפוליטית אינה מסוגלת להתמודד עם החלטות מסוג זה. „עברה שנה מאז הוגש הדו"ח על המערכת הפנסיונית (דו"ח וינטר), ומאז האוצר לא דן בזה. חלק לא רוצים לדון כי הם לא קראו את הדו"ח, ואחרים לא רוצים לדון כי הם קראו את הדו"ח, אמר ורמוס.

הוא ציין, שבעניין זה קיימת שאלה רלוואנטית יותר משאלת הגרעון בקרנות הפנסיה — איזה חלק מההכנסה הלאומית המשק מוכן להעביר מהאוכלוסיה העובדת לזו שאינה עובדת. „סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות גדול פי שניים מהחוב הלאומי, ואלה אינם סדרי גודל שאפשר להתמודד איתם".

יעקב אנטלר, אקטואר האגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות, הזהיר מפני הכוונה להקטין את התשואה על השקעות הקרנות באוצר. הקטנת התשואה בשיעור אחוז אחד פירושה לדבריו הקטנת הזכויות למבוטחים ב־20 אחוז. הוא גם קרא לנתק את הזיקה בין הזכות הפנסיונית ומקום העבודה. „הפנסיה התקציבית איננה לטובת העובדים," אמר.

מיכה וינטר, סגן הממונה על שוק ההון, החיסכון והביטוח באוצר, שעמד בראש הוועדה לבדיקת המערכת הפנסיונית, אמר כי מדו"ח שהגישה אחת הקרנות ההסתדרותיות לאוצר עולה — שבעוד 10 שנים תחל תקופה של אכילת הריבית, ובעוד 30 שנה הקרן תישאר ללא כל אמצעים — כלומר, יתאפס. „מה שנכון לגבי הקרן הזו נכון לכל המערכת," אמר וינטר. לדבריו, הבעיה במערכת לא יפתרו עם התמוטטות קרן זו או אחרת, אלא יפתרו דרך תקציב המדינה.

אורי נחשון

מבזקים כלכליים

■ בנק לאומי גייס בחודשים האחרונים קווי אשראי בסך 100 מיליון דולר בשוקי ההון הבינלאומיים, בשיטות חדישות ובעלות נמוכה. קו אשראי אחר גוייס על־ידי הנפקת תעודת פיקדון בבנק זר גדול בשוק הבין־בנקאי בלונדון. קווים אחרים גוייסו באמצעות קונסורציום בניהול בנקים אמריקניים מהשורה הראשונה, ובהשתתפות בנקים מארה"ב, צרפת, איטליה, אירלנד, סקנדינביה והמזרח הרחוק.

עלות קווים אלה למשק הישראלי נמוכה משמעותית מקווי האשראי שיכלו בנקים ישראליים לקבל עד כה בדרכים המקובלות.

■ קבוצת „פקר פלדה" תשקיע כ־4 מיליון דולר בהרחבת מפעל „נגב קרמיקה" בירוחם, עד סוף השנה. בכך תתאפשר הכפלת כושר הייצור של המפעל ל־5,000 מ"ר אריחי קרמיקה ביום. חלק ניכר מתוספת התפוקה מיועד ליצוא, שיגדל לכ־3 מיליון דולר לשנה. עם ההרחבה גם יתוספו למפעל כ־25 עובדים. עלי־פי החלטת מועצת המנהלים של „פקר פלדה", נבדקת בימים אלה אפשרות למימון ההרחבה על־ידי גיוס הון ל„נגב קרמיקה", הנמצאת בבעלות מלאה של „פקר פלדה". מגעים בעניין זה מתנהלים עתה עם הנהלת הבורסה.

■ יצוא היהלומים נטו בחודש מארס הסתכם ב־187.1 מיליון דולר, גידול של 39 אחוז לעומת מארס אשתקד. בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכם יצוא היהלומים מישראל ב־510 מיליון דולר גידול של 26 אחוז לעומת אותה תקופה אשתקד.

המפקחת בפועל על היהלומים במשרד התעשייה והמסחר, צביה דורי, ציינה כי תימשך המגמה של גידול ביצוא היהלומים. בחודשים הקרובים יסתכם היצוא הנקי ב־... מ־2 מיליארד דולר, דבר העשוי להוות חידוש ביצוא ענף זה.

■ נשיא חברת „שברון", ג'ורג' קלר, ... שמחירי הנפט הגולמי יהיו קרובים ל־... החבית בסוף השנה — מוסר „אויל אנד גז ג'ורנל". חברת „בי.פי.", אשר שליש ממניותיה מוחזק בידי ממשלת בריטניה, ... במאמצים לקיים את מחירי הנפט ברמה של כ־18 דולר החבית — הודיע יו"ר החברה, סר פיטר וולטרס, במסיבת עיתונאים בלונדון.

■ התאחדות המלונות החליטה לפנות לפירוק שלוש סוכנויות נסיעות עקב חובות מצטברים למלונות בארץ, שלא שולמו במועדם. מנכ"ל התאחדות המלונות, ... עמיר, הודיע כי מדובר בסוכנות „נופש 84", החייבת כ־70 אלף דולר למלונות; סוכנות „עדן טורס", החייבת ... דולר למלונות, וסוכנות „איריס" ... החייבת כ־14 אלף דולר. ... המשפטים בהם נוקטות המלונות הם בהמשך להחלטה ... ההתאחדות, הקובעת כי היא תפנה לבית המשפט לבקש פירוקה של כל סוכנות נסיעות שתימצא חייבת כספים ... בלתי סבירה — לאור הניסיון ... כתוצאה מהתמוטטות סוכנויות „קופל" ו„גאמא". המלונות, ... העניקו יפויי כוח להתאחדות לייצגם בבית־המשפט.

תגובות

בן־אהרון והאטאטיזם

במשך עשרות שנים שימשה ממשלת ישראל כמחלקת כספים עיקרית בשוק ההון. שוק ההון פירושו בהקשר זה כספים המיועדים להשקעות בחקלאות, בתעשייה, בדיור בתיירות ולייעודים אחרים. הממשלה גייסה את הסכומים המיועדים להשקעות בשוק ההון בריבית צמודה או מהלוואות בחו"ל. היא חלקה את הסכומים בהתאם לסדר עדיפויות פוליטי.

במרוצת הזמן השתנו שני דברים בסיסיים במדינת ישראל. השינוי הראשון היה המהפך הפוליטי. כלומר, השליטה בממשלה עברה מנציגי תנועת העבודה לנציגי מפלגות הימין, בעלי סדר עדיפות שונה. השינוי השני שהתרחש הוא, כי הממשלה שוב אינה מסוגלת לגייס הון חדש — היא בקושי מצליחה בגיוס הון כדי לכסות את החזר החוב הישן, ובעיקר את תשלום הריבית על החוב הישן. פעילות זו נקראת מיחזור החוב.

הממשלה הפכה למיותרת

לפיכך הממשלה שוב אינה מעניקה שום עדיפות בתנאי ההלוואה ואינה משתתפת בסיכונים: היא לכל היותר מתווכת בין שוק ההון לבין מקבלי ההלוואה. לכן תפקיד זה הפך להיות מיותר. אולם משום הרכב הממשלה, סדר עדיפויותיה הפוליטי, עדיף להשאיר את ההקצאה של ההון ואת חלוקתו ליעדים בידי ציבור המשקיעים ולא בידי השרים. אינני רואה כל עדיפות להעביר את הקצאת ההון לידי השרים נסים, שרון ולוי, על פני פנייה ישירה לציבור. אינני מבין את יצחק בן־אהרון — שבזמנו התייצב נגד המגמות האטאטיסטיות במדינה, ואף טבע את המונח הזה לאיפיון מגמות שונות במדיניות הישראלית — בהתייצבו חד־משמעית למען הקצאה ופיקוח של ממשלת הימין על התנועה הקיבוצית. האטאטיזם (ממלכתיות) לא לגמרי הוכיח את עצמו, גם כאשר אנשים עם חזון, כמו ספיר, היו אחראים על חלוקת המשאבים הלאומית. הוא לבטח אינו מוכיח את עצמו כאשר נסים, שרון ולוי אחראים על כך, ובמיוחד כאשר שוב לא נותר מה לחלק. הסיבה העיקרית לתמיכה שיש לתת להקצאה לא־ממשלתית של ההון היא שיש למנוע מהממשלה לבזבז את הסכומים שנותרו להשקעות עלי־פי סדר העדיפויות המעוות של הממשלה הזאת. מוטב לגייס סכומים אלה בתנאי הריבית רגילים מאשר שהממשלה תגייס סכומים אלה, ותקצה אותם להרפתקאות פוליטיות נטולות יסוד לבניית „האימפריה העברית".

קבלת הסכומים מהממשלה, כפי שנהגה התק"ם, כרוכה בפיקוח ממשלתי על השימוש בכסף, בקביעה ממשלתית בכל תחומי החיים, כגון רמת חיים, רמת השקעות, רמת חינוך ושירותים אחרים. הממשלה תיכנס ללשד העצמאות של הקיבוצים ותסכן את היותם ארגון וולונטארי ללא פיקוח ממשלתי: היא תקבע מתי קויימו תנאי ההלוואה ומתי חרגו מהם. לעומת זאת, גיוס הון מהציבור מחייב רק דבר אחד — שימוש יעיל בכסף שגוייס. כלומר, התחייבות ציבורית לא לבזבז אותו ולהשקיעו בצורה כלכלית, שפירושה כי לאחר תשלום הריבית ישאר משהו להצבר פנימי.

עדיפות להצבר פנימי

העדיפות הראשונה, כמובן, היתה לא גיוס הון ממשלתי ולא גיוס הון מהציבור, אלא גיוס ההון ממקורות פנימיים, מפעילותם העצמית של חברי הקיבוצים והצבר פנימי. למרבה הצער, הקיבוצים נקטו במשך תקופה ארוכה מדיניות של התרחבות, בלי להתחשב במחיר ההון, שזה עשר שנים ניתן להם בשיעורי ריבית גבוהים ביותר. בכל הסקטור הציבורי או הציבורי למחצה רק מנכ"ל „כלל" אהרון דברת נמנע מלהיכנס למלכודת זו והשאיר את חברתו בנזילות גבוהה. ללא הזדקקות־יתר למימון חיצוני ניתן רק לשכח את ראיית הנולד שלו. התנועה הקיבוצית ותנועת המושבים לא נהגו כך. הם צברו חובות כבדים, שילמו על כך מחיר כבד ונשארו פגיעים ופגועים ממדיניות ממשלתית הרסנית. להשאיר את גורל התנועה הקיבוצית בידי הממשלה הזאת, והממשלות שיבואו אחריה (וגם הממשלות שקדמו לה, כידוע ליצחק בן־אהרון, לא תמיד תאמו את סדר העדיפויות שלו והאטאטיזם בזמנו כוון לכתובת אחרת) — פירושה התעלמות מהמציאות וטמינת הראש בחול. נכון, האוצר לא „נאלץ להפסיק את ייבוש שוק ההון ולהפנות הנפקות לגורמי המשק". הוא יכול היה לגייס את ההון בעצמו, אך מי יבטיח לבן אהרון כי ההקצאה הממשלתית, ביחסי הכוחות הפוליטיים הנתונים, תהיה טובה יותר מזו של הציבור. הרי גם בן־אהרון מעלה את הטיעון כי הממשלה מעדיפה שכונות פאר מעבר לקו הירוק. הוצאת הכספים מידי ההקצאה הממשלתית תשלול משרון ולוי את האפשרות לכוון את ההשקעות ל„מעונות לילה". אגב, השתתפותה של התנועה ההתיישבותית בהרפתקאות מעבר לקו הירוק היא אחת הגורמים לקשייה הכספיים ולהגברת תלותה והזדקקותה לגיוס כספים.

גיוס כספים בשוק ההון אין פירושו הליכה לבורסה, או השתתפות בהנפקות בבורסה. מדובר בגיוס אשראי בריבית קבועה או משתנה. כלומר, מתן תשלום עבור שימוש בכסף שפירושו הצהרה לציבור כי אם הוא ייתן את צריכתו המיידית לצריכה עתידית הקיבוצים יוכלו להשתמש בכסף להשקעה, להפקת תוספת תוצר שתאפשר להחזיר את הכסף וגם ליצור תוספת עבור שני הצדדים.

יש טעם לדרוש תקציבים מהסוכנות או מהממשלה ליעדים לאומיים מוסכמים לביסוס או להקמת התיישבות חדשה. אולם מגיע זמן לאחר הביסוס. הקיבוצים והמושבים חייבים לעמוד על רגליהם ולנהל משק. כל מדיניות אחרת עשוייה לסכן את עצם קיומה של התנועה הקיבוצית. התנועה הקיבוצית מסוגלת להוכיח כי היא ארגון לא נחות מבחינה כלכלית, מבחינת יעילות ומבחינה חברתית מאשר כל יתר הארגונים הכלכליים הפועלים בשיטה הנוכחית. ללא הוכחת העליונות של השיטה הקיבוצית, גם הקצאה ממשלתית נוספת לא תעזור.

ניתוק מהמציאות

אומנם „לא אפסו המוני העם". אך משקלם של מצדדי הסוציאליזם לא גדל אלא נסוג. אין בכך כדי לשנות השקפת עולם למען חברה שוויונית וצודקת יותר. אין בכך סיבה לוותר על היעד של הגשמת שאיפה זו. אולם אי־אפשר לבסס על שאיפות ויעדים מדיניות במציאות קיימת. במציאות יש לפעול לא על בסיס הרצוי אלא לבחור בין אלטרנטיבות מציאותיות. הצעה לציבור חברי הקיבוצים להישען על החזון ולא על המציאות, רק יכולה לגרום נזק שלא יהיה ניתן לתקנו במציאות העכשווית.

צבי טימור

המוקשים בתקציב

תקציב המדינה לשנת הכספים 1987/88, בסך 40 מיליארד ש"ח, אושר ע"י הכנסת כנהוג, חמש דקות לפני שעת חצות של שנת הכספים הקודמת. כידוע, לא כל תקציב שאושר הוא גם תקציב שמתבצע. בתקציב הנוכחי ישנם סימני שאלה רבים למדי.

סימן שאלה ראשון הוא המשך פרוייקט ה„לביא". בפרוייקט זה הוקצו עד כה כ־450 מיליון דולר לשנה, אך סכום זה לא יספיק. על מנת להמשיך את הפרוייקט יהיה צורך להקציב סכומים נוספים. יתכן כי הסכומים הנוספים יוקצבו מחוץ לתקציב, ע"י יצירת גרעון בתעשייה האווירית. במקרה זה, ההוראה תיעשה במלוא השנה, עם ההשפעה התקציבית והזרמתית. רק פעילות הרישום בסעיפי התקציב תעשה בעתיד. או יקראו לפעולה התקציבית מחיקת חובות, קונסולידציה, או שמות דומים. עלי־פי הידיעות, החלה התעשייה האווירית ליצור גרעונות כאלה כבר בשנה שעברה, בסכום של 100 מיליון דולר. כלומר, בשנת 1987 התהליך רק יימשך. קשה לחזות את המועד כאשר המצב יגיע לרמה של מפעל מנועי בית־שמש, אך אם הפעילות תימשך מחוץ לתקציב, המועד הזה איננו רחוק.

סעיף תקציבי זה שלא הוסדר בתקציב הממשלתי עשוי לשנות את תמונת המצב בהיקף של מאות מיליוני שקלים לכל כיוון.

סעיף שני שיישאר מחוץ לתקציב הוא קונסולידציה של חובות תנועת המושבים, הנאמדים ב־800 מיליון ש"ח. לא מלוא הסכום יהווה הוצאה תקציבית, וגם מהסכום שמהווה הוצאה מסוג זה יגולגל חלק גדול על הבנקים, שיידרשו להשתתף בכך ב־200—150 מיליון ש"ח. הבנקים, במצבם הנוכחי, מהווים מקור למימון חוץ־תקציבי של סעיפים תקציביים. כך בנושא אלסינט, מנועי בית־שמש, קופת־חולים והכלל־בונה. אופן המימון אינו משנה את העובדה שמדובר בהוצאה ציבורית.

פתרון בעיית מנועי בית־שמש עשוי להוות סעיף נוסף שיצריך מימון, ואין לכך ביטוי בתקציב.

סדיון הבנקאיות באוקטובר

סיכון נוסף במשך שנת התקציב יהווה מחזור המניות הבנקאיות שיגיעו לפדיון באוקטובר השנה. השאלה היא, באיזה שיעור ובאיזה היקף יצליח האוצר למחזר את החוב. שאלה אחרת בהקשר זה הוא, האם יצליח האוצר להחזיק את שער המטבע ברמה יציבה עד סוף השנה, עד לאחר הפדיון, או שייאלצו לבצע פיחות נוסף ביולי־אוגוסט, כפי שמנבאים כלכלנים רבים במגזר העיסקי. המביאים בחשבון את הבעיות בתעשיות הבטחוניות ובתעשיות יצוא לאיזור הדולר.

בעייה נוספת בצד ההכנסות התקציביות היא גביית המסים. עלות הרפורמה במיסוי היא למעלה מ־2.5 מיליארד ש"ח ברוטו: ויתור על מס הכנסה, ויתור על תשלומי מעסיקים לביטוח לאומי להורדת עלות העבודה, ויתור על חלק ממס מעסיקים. שינוי במדרגות המס כלפי מעלה והקטנת תקרת המס. לא כל הוויתור יבוא לידי ביטוי בשנת הכספים הנוכחית, כי חלק מגביית המסים הוא בגין שנים קודמות, אך חלק גדול יבוא לידי ביטוי. גם אם יש הפרש בין ההפסד ברוטו לבין ההפסד נטו (כי חלק מתשלומי המיסים קוזז ע"י מס ההכנסה), גביית המסים תרד, ובתקציב אין זכר לירידה כזאת ואין רזרבות למקרה של ירידת גביית המסים.

קיימות עוד בעיות שוליות של 30־40 מיליון ש"ח בתקציבי משרדי החינוך והבריאות, ועוד כמה עשרות מיליונים בתקציבי ההתנחלויות. אך אלה הם סכומים קטנים יחסית בהשוואה לסכומים הגדולים.

מדיניות שכר ללא רזרבה

מרכיב גדול אחר שעשוי לקבוע את גורל התקציב הוא סעיף השכר. בפברואר היתה רמת השכר בשירות הציבורי 99.2 אחוז מרמתו הממוצעת ב־1986. השאלה, אם יצליח האוצר לייצב רמת שכר נמוכה זו. למרות הלחצים במערכות הבריאות והחינוך, למרות החידוש של הסכמי השכר באפריל 1987, גם היא נותרת פתוחה. בתקציב אין כל רזרבה להעלאת שכר, לכן הוא מתווה גם בנקודה זו.

משבר פוליטי והקדמת בחירות עשויים כמובן לצייר תמונה שונה, ושנת רגיעה בתחום הפוליטי־ממשלתי עשויה להבטיח פסק־זמן בתחומי השכר. בכל מקרה, אין לראות באישור התקציב סוף פסוק והתקציב הזה, יותר מאשר בעבר, ייבחן בשלב הביצוע.

עוד בעייה שלא נפתרה היא בעיית צמיחת התעשייה. ההחלטה על העלאת הריבית על יבוא אשראי במט"ח לא נתקבלה ע"י הכנסת. לפיכך, ינסה בנק ישראל להמשיך במדיניותו הנוקשה של החזקת ריבית גבוהה בשוק המקומי. בסוף השבוע האחרון דחו שני המנכ"לים של הקונצרנים התעשייתיים הגדולים, ישעיהו גביש ועמוס מר־חיים, את כוונת בנק ישראל לייקר לגביהם את מחיר השימוש בכסף. הם סבורים כי הממשלה, ובמיוחד מדיניות בנק ישראל, מפריעות לצמיחת התעשייה ורווחיותה. ובהעדר רווחיות, גם הורדת המיסוי על ההכנסות לא תסייע לתעשייה, שגם בעבר שילמה מס מוקטן. כרגע היציבות היחסית מתבססת על שיעורי ריבית גבוהים ללא תקדים במשק, שהגיעו בחודש פברואר, עלי־פי נתוני בנק הפועלים, ל־70.8 שיעור שנתי אפקטיבי. מדובר באשראי חופשי בסכום של 9.5 מיליארד ש"ח, כלומר הנטל השנתי של הריבית עלול להגיע, אם יונצח השיעור הקיים, לכ־6.5־7 מיליארד ש"ח. במחיר כזה של כסף לא תהיה כלל צמיחה במשק ואז יתערערו כל הנחות התקציב. יהיה צורך בצעדי חירום באמצע השנה, שיתבטאו, כמנהג האוצר, בהעלאת מחירים של המוצרים והשירותים הבסיסיים או בגזירות אחרות מסוג זה.

מכל מקום, התקציב שאושר לא פתר סימני שאלה רבים למדי על ההתפתחות הכלכלית הצפויה בשנת 1987/88. תחילת השנה הצביעה על התאוששות מסויימת בפעילות הכלכלית, אך פעילות זו עשוייה להישבר ולהיחלש, אלא אם כן יסייעו להמשכה גורמים חוץ־כלכליים, כמו הגברת העלייה מברית־המועצות דרך רומניה, או היווצרות תנאים נוחים בשווקים הבינלאומיים. בסופו של דבר, היחלשות הדולר אינה מזיקה לרוב היצוא הישראלי ובדרך כלל היא מוזילה גם את היבוא. בתנאים אלה, יתכן כי 1987 לא תהיה שנה גרועה.

צבי טימור

מאזני 1986

גידול של 28% ברווח הנקי של החברה להשקעות של בנה"פ

הרווח הנקי המאוחד המותאם להשפעת האינפלציה של החברה להשקעות של בנק הפועלים לשנת 1986 הסתכם ב־2.4 מיליון ש"ח, לעומת 1.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול ריאלי של 28%.

ההון העצמי המותאם של החברה לסוף שנת 1986 הסתכם ב־39.4 מיליון ש"ח, לעומת 37 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת.

אורי לויט, מנכ"ל החברה להשקעות, מסר על שורה של התפתחויות חיוביות שחלו השנה במספר השקעות של החברה:

— במסגרת השקעות בתעשיות טכנולוגיות עתירות־ידע, רכשה בשנת 1986 „הפועלים טכנולוגיות בע"מ", שהיא חברה־בת בבעלות מלאה של החברה להשקעות, מניות בחברת „ביוהייטק (ישראל) בע"מ", העוסקת במחקר פיתוח וייצור בתחום מוצרי הדיאגנוסטיקה. לקראת סוף השנה החלה ביו־הייטק למכור את מוצריה בשווקי יצוא, בעיקר באירופה.

— חברה מסונפת אחרת, „טלרטה תקשורת בע"מ", העוסקת בפיתוח בתחום האלקטרוניקה, הגיעה לשלב מתקדם של פיתוח והמערכת כבר זכתה בהתעניינות רבה מצד לקוחות פוטנציאליים בארץ ובחו"ל.

— בשנת 1986 מוזגה הפעילות התעשייתית של חברת „מפעלי אלקטרודות זיקה בע"מ", שהיתה חברה מסונפת של החברה להשקעות, עם חברת „אוניברסל מפעלי אלקטרודות לריתוך (1953) בע"מ". ההערכה היא, שהמיזוג עשוי לתרום לשיפור התוצאות העסקיות של החברות המתמזגות.

— בשנת 1986 הגדילה החברה להשקעות את פעילותה בהחכרת ציוד במגוון רב של ענפים, ובפריסה רחבה של לקוחות באמצעות חברת „פועלים ליסינג בע"מ", שהיא חברה־בת בבעלות מלאה של החברה להשקעות.

— החברה להשקעות הגדילה את פעילותה במתן אשראי למימון רכישות רכב ומוצרים אחרים באמצעות חברה־בת בבעלות מלאה של החברה להשקעות יציל מימונים בע"מ.

— אלדור מחשבים בע"מ, חברה־בת משותפת של החברה להשקעות ואלביט מחשבים בע"מ, הגדילה את מגוון המוצרים שהיא מוכרת, והחלה לשווק מחשבים תואמי י.ב.מ.

לדברי מנכ"ל החברה להשקעות, החברה עומדת לגייס בקרוב סכום של כ־11 מיליון ש"ח, באמצעות אג"ח שיונפקו על־ידי חברת „הפועלים הנפקות". סכום זה מיועד ברובו למימון של חברות בת וחברות מסונפות של החברה להשקעות.

א.נ.

2.1 מיליון ש"ח רווח נקי ב„משכן"

הרווח הנקי של „משכן", בנק למשכנתאות מקבוצת בנק הפועלים, הסתכם ב־1986 ב־2.1 מיליון ש"ח, לעומת 2.4 מיליון ש"ח ב־85. הבנק מסר, כי בעקבות הרפורמה הצפויה במס הכנסה, ועלי־פי הנחיות לשכת רואי החשבון, הופחתו המיסים הנדחים, דבר שגרם להקטנת הרווח הנקי בכמיליון ש"ח.

התשואה נטו להון של הבנק הגיעה לכ־10 אחוזים והמאזן של „משכן" גדל ריאלית ב־7.6 אחוזים.

בשנה שעברה הרחיב „משכן" את פעילותו בתחום המשכנתאות לדיור, תוך מתן שירותים גם באמצעות 118 מסניפי בנק הפועלים ברחבי הארץ.

א.נ.

500 פורשים מדיסקונט עם פיצויים מוגדלים

500 מעובדי בנק דיסקונט נענו לתוכנית הפרישה מרצון מהבנק.

בנק דיסקונט הודיע על תוכנית הפרישה מרצון לפני כחודשיים, ובמסגרתה הציע לפורשים פיצויי פרישה בשיעור 175 אחוז. כאמור, כ־500 עובדים נענו להצעה עד ה־1 באפריל, מועד סיום תוכנית הפרישה. דובר הבנק מסר, כי הם יפרשו באופן הדרגתי ומבוקר, כדי למנוע פגיעה בשירותים ללקוחות הבנק ובעבודה השוטפת. לאחר פרישתם יהיו בדיסקונט 5,200 משרות — כ־9 אחוזים פחות מאשר בתחילת השנה ובכ־30 אחוז פחות בהשוואה לשיא של 7,300 משרות, באוקטובר 83.

דובר הבנק מסר עוד, כי תוכנית הפרישה מביאה למצב בו החלק העיקרי של הצמצומים שתוכננו ל־87 הושג, ובשלב זה יימשך תהליך הפריה הטבעי. בתחילת השנה הודיע הבנק כי הוא מתכוון לצמצם את מצבת כוח האדם ולהעמידה על 5,000 משרות, ונראה כי דיסקונט ינסה לעמוד ביעד הזה עד לסוף השנה.

א.נ.

בנק הפועלים מפעיל תוכנית אשראי זול לעסקנים קטנים

בנק הפועלים מפעיל בימים אלה מסגרת אשראי חדשה לבעלי עסקים קטנים ובינוניים, בריבית קבועה של 3.25 אחוזים לחודש. ההלוואות הן בסכומים של החל מ־10,000 ש"ח להלוואה ועד לסכומים של מאות אלפי ש"ח ויינתנו לתקופה של 6 חודשים.

בנק הפועלים מסר, כי ההלוואות מיועדות הן ללקוחות הבנק והן לאלה שאינם נמנים עם לקוחות הבנק, והן מותנות בהמצאת בטחונות מתאימים כמקובל דובר הבנק ציין, כי שיעור הריבית נמוך במיוחד, ואף השווה אותו לשיעור ה„פריים". ריבית ה„פריים" בבנק עומדת כיום על 2.58 אחוזים לחודש, כך שמדובר ב„פריים" + 0.67 אחוז לחודש. אולם יש לציין שבנק הפועלים הצטרף בינתיים להורדת הריבית שיזם בנק לאומי, בשיעור של שליש האחוז לחודש (ועלי־פי השיעור הבסיסי של בנק לאומי, מדובר בתוספת של אחוז אחד).

הבנק הבינלאומי הודיע בסוף השבוע, כי יאפשר ללקוחות שיפתחו תוכנית חיסכון „עוז תשואה" לקבל הלוואה צמודה למדד במלוא סכום ההפקדה המשוערך, בריבית של 5 אחוזים לשנה. תוכנית החיסכון היא לשנתיים בלבד והריבית על החיסכון היא בשיעור של 3.5 אחוזים צמוד למדד. ההפקדות בתוכניות החיסכון לא יפחתו מ־5,000 ש"ח ולא יעלו על 200 אלף ש"ח. בכך הצטרף הבינלאומי למבצעי האשראי שעורכים הבנקים האחרים, וגם נתן תשובה „הולמת" למנהלו הקודם, צדיק בינו, שהפעיל תוכנית דומה, בתנאים פחותים יותר, בבנק לאומי.

א.נ.

קו מנחה על מניות

אנשי „קו מנחה" ממליצים להמשיך להחזיק את האחזקות במניות, תוך ניצול הזדמנויות לרכוש מניות נוספות בשערים נוחים. אולם לכך נדרשת אזהרה: עם קבלת איתותי מכירה יש לברוח מהר מהשוק.

„קו מנחה" מציינים, כי שוק המניות סגר את השבוע שעבר בירידה קלה, לאחר שבוע בו הושגו שלושה שיאים חדשים במדד המניות החופשיות. „בשלב זה נראה שהשוק ממשיך בטיפוס כלפי מעלה, כשהוא נשלט על־ידי מגמה עולה מאוד תלולה (תשואה יומי של כ־0.6 אחוזים במדד המניות החופשיות). כל עוד התנהגות זו נמשכת, ניתן להמשיך ולרכוב על גלי האופוריה. אולם יש לזכור שעל מרבית המניות השתלטו באחרונה מגמות עולות, מעל ומעבר למה שהורגלנו בשנים האחרונות, ומגמות אלו אינן יכולות להתקיים לאורך זמן."

מה לקנות? מה למכור? מה להחזיק?

כדאי לרכוש את המניות הבאות, אולם יש לזכור כי נוטלים סיכון לא מבוטל:

ספנות 0.1, כללי (לא בהסדר), ערובה 0.5 (תשואה יומית של כ־0.6 אחוזים), תים, אילון מלונות (פרצה מגמה יורדת שנמשכה כ־90 ימי מסחר), מאגרי בנייה, מישנאל מגרב (תשואה יומית של 0.7 אחוזים), וירדינון (ביכולתה לעלות לפחות עוד 19 אחוז) זוקית 5 (תשואה יומית של 0.75 אחוזים), מקט 5, עמק, שלדות (תשואה יומית של כאחוז, לאחר שחיקה של כ־30 אחוז ב־7 ימי מסחר), אלרון, ספקטרוניקס 1, דשנים 0.5, וולפסון 1.

המלצות מכירה: הבינלאומי — ב־6030; איתן — ב־280, מניה לא מעניינת; רוהוביץ 1 — ב־514, המניה צברה סיכון; דובק ש — ב־6760, המניה לא מעניינת; אדגר 1 — ב־840, המניה לא מעניינת (הפסד של כ־6 אחוזים בשלושה שבועות); אורדן 0.1 — ב־12589 (רווח של כ־33 אחוז בשבועיים); כבלי ציון 5 — ב־2110 (רווח של 34 אחוז בשלושה שבועות); ים המלח — ב־3225, המניה התעייפה; פטרוכימיים — ב־714 (רווח של 21 אחוז ב־4 שבועות; מגור 0.1 — ב־871; טראויל 1 — ב־208.

כדאי להמשיך להחזיק במניות הבאות: תמ"ש, מאיר עזרא, דלק, אזורים, אלרוב 1, נכסים, הכשרת הישוב, מ.ת.מ. 1, נאות אביב (המתן לחידוש המסחר), נכסי אזורים, שנידר, עסים, שמן, ליגת, קופסאות פח 1, קליל 1, אלקטורה א', אריה, כלל אלקטרוניקה, אגן, מנו 1, יצוא, דלק נפט.

אורי נחשון

> **אזהרה:**
> המידע המתפרסם במדור זה מתבסס על ניתוחי חברת „קו מנחה", הנכונים ליום פרסומם על־ידי החברה במסגרת העלון „מעקב מנחה". אין החברה, עובדיה, הפועלים מטעמה, וכן מערכת „על המשמר", אחראים על טיב ההמלצות, מהימנות המקורות, שלימות החומר, אי־דיוק, שגיאה השמטה או כל ליקוי אחר. כל הפועל על סמך ההמלצות הניתנות במדור זה עושה זאת על אחריותו בלבד.

גלגלי הבורסה

המניות עלו ב־2.4%

ערך השוק של המניות החופשיות עלה אתמול ב־2.41%.

אתמול היתה מגמת עלייה במניות החופשיות, בהשפעת סכומי השיא שהציבור הזרים לקרנות הנאמנות. במניות ההסדר נרשמו ירידות קלות, תודות להתערבות הפעילה של בנק ישראל. בשוק איגרות החוב הלא־צמודות: בנק ישראל הפסיק למכור איגרות חוב צמודות למדד, מאחר שאחרי עודפי היצע הופיעו עודפי ביקוש בהן. ערך השוק של האג"ח הצמודות למדד ירד ב־0.02%, בעוד האג"ח הצמודות למט"ח עלו ב־1.02% בממוצע.

מגמת העלייה במניות החופשיות הוסברה, בין היתר, בציפיות לעלייה מבריה"מ העשוייה לשפר את המצב בבנייה ובענפי המשק האחרים.

לשיא של 23 מיליון ש"ח הגיעו סכומי הכסף שהציבור השקיע אתמול בקרנות הנאמנות. ההשקעות בכל קרנות הנאמנות הסתכמו בסוף חודש מארס '87 ב־3.3 מיליארד ש"ח, מזה 2.7 מיליארד ש"ח בקרנות הנאמנות של שלושת הבנקים הגדולים. נכסי הקרנות של קבוצת הפועלים עלו ב־8.6% בחודש מארס, מ־786 מיליון ש"ח ל־854 מיליון ש"ח. מתחילת השנה גדל היקף הנכסים של קרנות בנק הפועלים ב־48.5%. חלקן של קרנות בנק הפועלים מתוך כלל נכסי קרנות הנאמנות עלה מ־24.7% בסוף 86 ל־25.4% בסוף פברואר ול־25.9% בסוף מארס 87.

בנק ישראל יציע היום לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד, בערך נקוב כולל של 90 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" לשש שנים (במקום 5 שנים, כפי שהיה בדרך כלל עד כה) במחיר מינימום של 92% מערכה הנקוב ו־30 מיליון ש"ח מסוג „גליל" לעשר שנים, במחיר מינימום של 88% מע"נ.

בשוק המניות עלו אתמול 228 שערים, לעומת 64 שירדו ו־104 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 70 ב־5% ויותר ו־12 ירדו ב־5% ויותר. המחזור הגיע לכ־28.8 מיליון ש"ח, מזה 3.5 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות החופשיות בלטו העליות (ב־%): דרוקר זכ' 1 — 29.9, דרוקר זכ' 5 — 15.1. ב־10% עלו: המשמר הראל 5, קופל, ישרס, מאגרי בניה, שנידר (האופציה של שניחר עלתה ב־25.3%), מגרב, עדר, קינג 1 ו־5 ח.מ.ן., וולפסון 0.1, ירדן. לעומתן בלטו הירידות (ב־%): התכוף 1 — 15.0; התכוף 5 — 13.3.

במניות ההסדר נעו ירידות השערים בין 0.1% (אי די בי רג') ל־0.9% (דיסקונט ב'). לעומתן עלתה של בנק כללי ב־0.8%. תשואותיהן השנתיות הגיעו ל־17.19%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות שערים: הספנות 0:1 — 9.7, הספנות 0.5 — 4.1; כללי מ"ר 1 — 9.7; הבינלאומי — 7.2; פי בי — 4.1.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.96% ל־2.78% והתשואות השנתיות בין 26.15% ל־39.70%, תוך מחזור של 4.3 מיליון ש"ח.

„חברה להשקעות של בנק הפועלים": הנהלת החברה קיבלה אתמול החלטה על חלוקת מניות הטבה בעבור שנת 1986 בשיעור של 1000% (אלף אחוז).

אלחנן הורוביץ

העורך הכלכלי: צבי טימור

רשות מקומית
מאת אשר שילוני

מקווה־ישראל זכור לטוב

מזל אלבוחר: דור הולך ודור בא

מאבק הרתיים ליישב רב בבית־הספר החקלאי מקווה־ישראל. לאחר יותר מ־115 שנה שבהן היה די במדריך ומנהל המדור הרתי כדי לספק את צורכי הדת של התלמידים הדתיים — הוא מסימני התקופה. אבל, היו גם זמנים אחרים וזמירות אחרות ואישים אחרים שחסו בצל עצי אותו מוסד.

בספרו המקיף „מאה שנה מקווה־ישראל" מספר יוסף שפירא על התקופה, חורף 1922, בה עשה מאיר יערי ז"ל בבית הספר החקלאי מקווה־ישראל. („...באותו זמן עבר במקווה־ישראל גם מאיר יערי. לא כחבר הקיבוץ, שמסיבות שונות פרש ממנו והצטרף אחר־כך לקיבוץ השומר־הצעיר מרחביה. הוא עבד כבודד. עבר עליו אז משבר רעיוני ובחודשי עבודתו במקווה־ישראל עשה את חשבון הנפש של המעבר מתנועת נוער, שעיקרה גיל הנעורים, לתנועה חברתית־לאומית. במקווה־ישראל קנה לו יערי את שמחת הצמיחה ותחושת העתיד. בשעת משבר של הפרט ושל הכלל זהו נכס יקר לאין ערוך".

כותב מאיר יערי: „במקווה־ישראל לקחתי בידי גרעין של אקליפטוס, שבקושי הוא נראה־לעין־לא מזויינת. ראיתי את הענקים המתמרים אל־על עד לגובה של 50 מטר, הם צמחו מגרעין זה. מתחת לעצים שיחקו ילדים. שמחת הצמיחה מלאתני ואותה שעה חשתי עד מה קשה לראות עכשיו את הארץ בהתפתחותה, כלי תחושת העתיד הנאמנה".

מסכם שפירא: „בצל עצי האקליפטוס במקווה־ישראל, בשקט היצירה בתוך הטבע והחינוך לחיי עבודת האדמה, התגבר מאיר יערי על משבר, חזר וגילה מקור אמונה והוא שעמד לו ולתנועתו בדרך ארוכה של התלבטויות ומשברים, להישאר נאמנים למעיין יצירת־אמת, למקור מים חיים, לו ולתנועתו זכור מקווה־ישראל לטוב...".

תודה על הצל

מאיר יערי הלך לעולמו וחלק מאותם עצי אקליפטוס תמירים, שעלו אל־על מאותם זרעים זעירים שהיוו מקור השראה ליערי, אף הם זקנו מאוד ובחלקם יבשו ונגדעו.

עזרא דור, איש מקווה, מבכה את העצים שנגדעו, בשיר שפירסם בעלון: „בתלמי מקווה". וכה מספיד עזרא דור את האקליפטוס:

תודה על הצל שנתתם,
תודה על העשן שמנעתם.
תודה על היופי שהענקתם.
עד שיום אחד נגדעתם אחד אחד.
המקום נשאר פרוץ ופתוח
לכל עובר־אורח ורוח...
השטח בעת חשוף לשמש
היכן הייתם — התבונה והרגש?
אין עוד עצים לנוע
בגן, אל נע תעקור עין נטוע!

והגנן מתגונן ומגיב: העצים שנעקרו היו יבשים והיוו סכנה למבנים הסמוכים.

איזה מזל

הקשישה מזל אלבוחר חברה במועדון הקשישים בבית־זית שליד ירושלים. בסוף 1986 טייל המועדון „שלה" בבית־הספר מקווה־ישראל. והיא, כדרכו של כל טייל חובב צילום, לקחה עימה מצלמה.

התמזל לה המזל לחובבת הצילום מזל אלבוחר, שבשעה שקשישי המועדון עשו דרכם בשדרות הדקלים ההיסטורית של מקווה, באה מולם גננת ואטוטיה. מזל עשתה קליק במצלמתה. כך תפסה בעין־העדשה שני תלמידים: רפי ויחיאל.

את הצילומים שלחה לאותם רפי ויחיאל בצירוף מכתב: „אני שמחה לשלוח לכל אחד מכם שתי תמונות. לא צריך לשלם עבורן. אבל אם אתם דווקא רוצים לשלם, נא שימו חצי שקל בקופת צדקה כלשהי".

מזל גם מבקשת משני התלמידים שתי טובות. אחת, שיתנו למנהל בית־הספר את הצילום של זקנים מול צעירים, שקראה לו „דור הולך ודור בא". ובקשה נוספת כפיה: „תשמרו על עצמכם, תלמדו טוב, ותצאו בנים טובים להורים ולמדינה, כמו הרבה מאוד תלמידים שגמרו את מקווה־ישראל והביאו כבוד לעם".

עדנה ל„בית הישן"

„הבית הישן", בן שמונה חדרים, שנבנה על־ידי קרל נטר לפני 115 שנה, בשנה הראשונה לקיום בית הספר — יועד ל„הבונים ועושי המלאכה" של המוסד. בשנותיו הראשונות התגוררו בו עובדים שונים. ביניהם: השוחט, הסנדלר, הפחח והשרת. קירות הבית עשויים אבני כורכר שנחצבו במקום והונחו כשתי שורות, שביניהן שכבת עפר שימשה כמילוי. חרף הבנייה הפשוטה החזיק הבית מעמד ללא תיקונים של ממש. בתקופות שונות פעלו באותו בית, שנועד ל„הבונים ועושי המלאכה". המתפרה וסידור העבודה. בצמוד לו היתה באר מים ולידה בריכת אגירה, ששימשה גם כבריכת שחייה.

מאז 1980 ניטש הבית שעשה היסטוריה, עד ש„המועצה לשימור אתרים" נטלה על עצמה לשקמו ולהפכו ל„מרכז מבקרים" למסיירים במקווה־ישראל. את תוכנית השיחזור והשיקום לקח על עצמו האדריכל סעדיה מנדל — משחזר ומשקם יפו העתיקה, שהוא גם חבר ואדריכל „המועצה לשימור אתרים". שוב יקום הבית לתחייה וישתלב בהיסטוריה של ההתיישבות בא"י.

לא הטנק ינצח

„לא הטנק ינצח אלא האדם" — סיסמה זו, אשר התנוססה בחדר־האוכל של קיבוץ נירים בנקודתו הישנה, בחגיגות ה־1 במאי 1948, ונותרה על מקומה כאשר צריף חדר־האוכל נהרס בהפגזות המצרים ב־15 במאי — מסמלה, אולי יותר מכל, את הרוח האיתנה אשר פיעמה ביישוב היהודי באותם ימים.

קיבוץ נירים עלה על הקרקע בנגב במוצאי יום הכיפורים, 6 באוקטובר 1946 — בין אחת־עשרה הנקודות שהתיישבו במסגרת המאבק נגד שלטונות המנדאט.

עתה, במלאות 40 שנה לעלייתם, חזרו גימלאי מועדון „משען" בחולון, בהדרכתו של יו"ר סניף החברה להגנת הטבע בחולון ורכז התרבות במועצת הפועלים, עמנואל אהרוני, ופקדו כמה מאותן נקודות.

אהרוני לא רק ספוג אהבה בלתי־רגילה למפעלי ההתיישבות העובדת ורבי תנועת העבודה, אלא בעל ידע רב בתולדות הארץ, את הידע ואת האהבה הוא יודע להעביר בצורה בלתי־אמצעית לאנשים עימם הוא מרבה לסייר ולטייל. גם במסגרות החוג לידיעת הארץ וטיולי מועצת הפועלים.

קיבוץ נירים, כידוע, עבר למקום אחר בסביבה. האתר המקורי הפך לאנדרטת הנצחה בלתי־רגילה בתוכנה וביראת הכבוד שבה לנופלי הקיבוץ בתש"ח.

מסתבר, שכאשר נמצאים משוגעים לדבר ואנשים שאיכפת להם, אפשר לשמר אתרים היסטוריים בצורה מכובדת, בלי לתת לשיני הזמן להשכיח ולהרוס את ההיסטוריה הטמונה באתר.

אבל, משוגעים לדבר מהסוג הזה ישנם מעטים ולצערנו תהליך הרס האתרים שעשו משהו בארץ הזאת — הוא בעיצומו.

העיקר הבריאות | מאת יוסף שמי

עסקי הדם

פחות קונים, פחות מוכרים

הפחד מפני האיידס נותן אותותיו גם בבנקי הדם. במכונים לעיבוד הדם, שימורו והפקת מרכיבים שונים. גם לבדיקות קפדניות ביותר של התורמים אינם מונעים את התפשטות ההתנגדות לעירוי דם. גם התורמים מדירים רגליהם מנקודות האיסוף. גם הם חוששים מהידבקות, אף כי אין שום סיכון בתרומת דם. הסיכון הוא רק במקרה של עירוי. אם התורם היה נגוע בנגיף, או פיתח נוגדנים, סימן שהוא בא כבר במגע עם הווירוס הקטלני.

יוצאים מן הכלל שאינם יכולים לוותר על עירוי. הם כמובן חולי המופיליה. חולים אחרים, העומדים לפני ניתוח, תורמים דם לעצמם. הדם נלקח מהם זמן מה לפני הניתוח והוא משומר לצורך שימוש עצמי. כיום הגיעו כבר לכך, שאוספים את הדם הניגר בעת ניתוח, שבעבר היה זורם לביוב — מטהרים אותו ומכשירים לשימוש חוזר על־ידי בעליו. מדובר כמובן במקרים מסויימים של ניתוחים קשים. בהם החולה זקוק לדם רב כדי לכסות את החוסר הנובע מהארכת זמן הניתוח.

כל זה קורה בארה"ב, כמובן. אצלנו עדיין לא. אך אפשר לשער שתוך שומן לא רב כך יהיה גם פה.

עירוי הדם הראשון נעשה, כפי שמסופר, לאפיפיור אינוצנטי השמיני, ב־1492. הדם נלקח משלושה נערים והוזרק ליושב על הכס הקדוש כדי להבריאו ולהחזיר לו את נעוריו. ב־1665 ביצע פיזיולוג אנגלי עירוי דם מבעל־חיים לבעל־חיים. פיזיולוג צרפתי ביצע עירוי דם מטלה לעורקיו של אדם חולה.

בתחילת המאה ה־19 נעשה שוב מאמץ [illegible] ניסיון להעביר דם מאדם לאדם. אך [illegible] מחקרי לנדשטיינר והירשפלד נתנו הד[illegible] להתפתחות ענף חדש של הרפואה — [illegible] דם. השניים מצאו את ההבדלים בין סוגי [illegible] השונים וכך איפשרו שימוש נרחב בעירוי [illegible] כחלק חשוב ביותר בכל סוגי ניתוחים. [illegible] הירשפלד, המטולוג ידוע ממוצא יהודי, [illegible] בשנות הארבעים את גורם ה— +RH ו־RH−, שגרם להפלות תכופות של [illegible] שהרתה מבן־זוג מסויים, אך ללידה [illegible] מבן־זוג אחר.

מאז שנות הארבעים היה עירוי הדם ל[illegible] בלתי־נפרד מענף נפרד של הרפואה, [illegible] המטולוגיה. מחלות דם כבר אינן [illegible] מהרפואה הפנימית. ויש כבר חלוקה [illegible] ההמטולוגיה.

מוות משומן לא מחומצן

כאשר תינוק מת לפתע במיתתו, ולרופאים לא נהירה סיבת המוות, הם חוששים לפעמים שמא האם לא השגיחה די וחנקה את התינוק בעת שנתה, בכסותה אותו בגופה.

עתה נמצאה סיבה אפשרית למוות פתאומי של תינוקות : הפרעות מולדות בחימצון השומן. מאמר מערכת בשבועון „לנצט" דן בנושא זה. ידוע שאצל תינוקות שנפטרו מתסמונת מוות פתאומי נמצאו שינויים שומניים גדולים בכבד. הועלתה סברה כי התינוקות נפטרו על רקע הפרעה בחילוף־החומרים. לאחרונה הועלתה הערכה, כי הפרעה בחימצון השומן אצל תינוקות אלה יכולה להיות הסיבה למוות. כידוע, קיימות הפרעות מולדות בחימצון השומן. ההפרעות נגרמות בשל חוסר אנזים המסוגל לפרק את חומצות השומן. הנפוץ ביותר הוא חוסר אנזים המפרק את חומצות השומן הבינוניות. כאשר מתפתחת תסמונת מסוג זה מוצאים בניתוח של אחר המוות כבד שומני ולפעמים אנצפאלופטיה, מחלת מוח קשה. הבדיקות שלאחר המוות הראו, כי הסיבה לשינוי בכבד היא חוסר אנזים מסויים, הנחוץ לחימצון השומן. הפרעות דומות נמצאו גם אצל ילדים שכמעט נפטרו. המאמר, שפורסם ב„לנצט" ב־8 בנובמבר 1986, קובע, כי בכל מקרה כזה יש לבצע בירור מטאבולי מלא, שיכלול רמת סוכר בדם, חומצות שומן חופשיות, רמת קרניטין. בירור כזה חשוב למניעת מוות פתאומי של תינוקות.

הפרעה בהיפטלמוס (תת הרמה, או חלק במוח־הביניים) עלולה לגרום להיפותרמיה — רמת חום נמוכה ואף למוות פתאומי. מאמר בעניין זה פורסם בשבועון רפואי בריטי.

מתקן לבדיקת חימצון המוח

בשבועון „לנצט" מדווחים על פיתוח מיתקן המסוגל למדוד חימצון הדם וזרימתו במוח של ילודים חולים. המכשיר פועל [illegible] ספקטרו־פוטומטריה ועוקב אחרי [illegible] דרך הראש והשינויים בספיגתה באזורי [illegible] השונים. הנתונים מתורגמים [illegible] המכשיר מסוגל למדוד ליד מיטתו של הילד את אחוז ההמוגלובין המחומצן, [illegible] הוורידי במוח ושינויים בזרימת הדם [illegible] בבדיקות בעזרת מכשיר זה נמצאו [illegible] קיצוניים במעבר הקרן דרך [illegible] השתנה ריכוז החמצן או ריכוז [illegible] הפחמן בדם העורקי. תגובות בלתי [illegible] נמצאו במקרי בצקת המוח ועוד. יתרון [illegible] של המתקן הוא ניידותו, המאפשרת [illegible] נתונים רבים ליד מיטת הילוד. [illegible] הנזק המוחי.

השליח של מינכהאוזן

לרופאים מוכרת תסמונת מינכהאוזן: הפאציינט מספר לרופא סיפורים מוזרים על מחלות דימיוניות שחלה בהן כביכול, ואף מנסה לייצר הוכחות לסיפוריו. מדי פעם נתקלים הרופאים בצורה נוספת של תסמונת מעניינת זו. ה„בריטיש מדיקל ז'ורנל" מספר על תסמונת מינכהאוזן באמצעות „שליח". במקרה זה ילד. מתוארת ילדה בריאה בת ארבע, שאמה הביאה אותה לאישפוז בטענה שהילדה סובלת מדמם במערכת העיכול. לאחר בירור מקיף, שלא העלה שום ממצא, התברר שהדמם בפיה של הילדה [illegible] שלה הוא מעשה ידיה של האם, [illegible] את אצבעה. לצורך זה. בהקשר זה יש לזכור, כי תסמונת מינכהאוזן על־ידי שליח עלולה להיות צורה של תסמונת ילד מוכה.

איזון מתוק

מתן פרוקטוז בארוחה מוריד מייד כמות הגלוקוז בדם, אך עד היום לא ידוע מה השפעתו לטווח ארוך. כמה חוקרים ממינסוטה בדקו השפעת דיאטה עתירת פרוקטוז על כמות הסוכר והשומנים בדמם של חולי סכרת. נבדקו 12 חולי סכרת התלויים באינסולין מוזרק ועוד 12 חולי סכרת המוגדרים כ„חופשיים מתלות באינסולין". החולים טופלו לסירוגין בדיאטה המכילה פרוקטוז או סוכרוז ועמילן. במשך תקופת המעקב נמצא כי דיאטה עשירה בפרוקטוז גרמה לירידה משמעותית ברמת הסוכר בדמם של חולי סכרת התלויים באינסולין, הדיאטה העשירה בסוכרוז ועמילן גרמה אף היא לירידה ברמת הסוכר בדמם של חולים התלויים באינסולין, אם כי בשיעור נמוך מן טיפול בפרוקטוז. מחקרם של החוקרים ממינסוטה, שפורסם בשבועון „יאמה", מעלה אפשרות כי שימוש בפרוקטוז כממתיק בדיאטה עשוי לשפר את איזון רמת הסוכר אצל חולי סכרת תלויי אינסולין.

אינסולין בסתר

באותו שבועון מתפרסם מאמר על קבוצת נערים שאושפזו פעמים חוזרות ונשנות בגלל היפוגליקמיה (ירידה ברמת הסוכר בדם) או היפרגליקמיה. למרות שבמשך האישפוז ניתן היה לאזן את החולים בקלות, הם חזרו והתאשפזו בתמונות דומות של חוסר איזון סוכרתי. הסתבר שחולים אלו נהגו להזריק לעצמם בהסתר כמויות גדולות של אינסולין, אשר גרמו להפרעה באיזון הסכרת. מצבם הנפשי של החולים אובחן והסתבר שהם סובלים מדיכאון, הפרעות אישיות קשות ונטייה להתאבדות. החולים הופנו לטיפול פסיכיאטרי, אך איש מהם לא הופיע אצל פסיכיאטר.

תופעה של הזרקת אינסולין בהסתר היא נדירה יחסית, אך בכל זאת ממליץ מחבר המאמר ב„יאמה" לבדוק אפשרות כזאת בכל פעם שמתאשפז חולה צעיר עם תמונה חוזרת של הפרעת האיזון של הסכרת.

וכאן באה הערה כללית יותר, והיא רגש על הצורך ביצירת יחסי אמון בין הרופא ובין הלוקה בסכרת נעורים. לרופא קשה להאמין שהחולה עושה כדי לשטות במטפלים בו ושהדבר נגרם בשל בעיות נפשיות של החולה.

הרופא מחפש אבחנות „אקזוטיות" להסברת התופעה הלא מובנת, של חוסר איזון הסכרת אשר מטיבעה מסווגת כקלה לאיזון. על כן, כאמור, יש צורך בהערכת מצבו הנפשי של הלוקה בסכרת נעורים כחלק מהערכה כללית.

קשה כספחת

מחלת הפסוריאסיס, או בכינויה העברי — הספחת, נפוצה למדי. היא מופיעה אצל שני אחוזים מהאוכלוסיה, שונה ממדינה למדינה. היא גורמת סבל גופני וגם סבל נפשי, שכן במקרים רבים אין החולה יכול להשתתף בחיי חברה, ואף חיי המשפחה שלו נפגעים. במיקום מסויים (על כפות הידיים, למשל) החולה מוגבל בתחומי עבודתו, אינו יכול לעסוק בעבודות מסויימות, בעיקר בהגשת מזון ובשירותים אישיים בכלל. מסיבות אלה יש לנושא ספוריאסיס הד נרחב בכל הסימפוזיונים הבינלאומיים והלאומיים של רופאי עור.

רק מעטים מאוד נרפאים מפסוריאסיס. אם גם רבים זוכים להפוגה לתקופות שונות. החוקרים מצאו אין ספור סיבות להופעת מחלת עור טורדנית זו. פרופ' אליעזר פוירמן, בסקירה בנושא, טוען כי המחלה עוברת בתורשה ונגרמת גם מסיבות סביבתיות ואף נפשיות. התורשה יכולה שלא לבוא לידי ביטוי. להישאר סמויה והמחלה מופיעה כאשר נוסף גורם אחר. כמו סביבתי, מועקה נפשית, פגיעה מכאנית בעור ועוד.

הופעת הספחת בכל מקרה ומקרה קשה להסברה מבחינה נסיבתית. קל יותר לקבוע כללים סטאטיסטיים. לגורמים התורשתיים יש להוסיף גם גורם מטאבולי, אימונולוגי וגם ואסקולרי (של כלי הדם). הספחת יכולה להופיע באזורי גוף „אופייניים" (מרפקים וברכיים), אך גם להתפשט לגוף כולו או רובו ואף ליהפך למצב של דלקת עור חדה. אחת מצורות המחלה המסכנת את החיים. היא יכולה להופיע בצורת שינויים בציפורניים, יכולה גם להתחיל מעור הקרקפת ורק אחר־כך להתפשט לאיזורים אחרים של העור.

התהליך הפאתולוגי של הופעת הספחת מוסבר על־ידי התחלקות מואצת של תאים בשכבה הבסיסית של העור, המכונה אפידרמיס, ונדידתם המוגברת בכיוון השכבה החיצונית, הקרנית. במצב תקין, מיחזור התאים מהאפידרמיס לשכבת הקרנית נמשך 152 שעות. אצל חולי ספחת התא האפידרמי נדחף החוצה תוך 37.5 שעות בלבד. כתוצאה מריבוי תאים חדשים נוצרת על פני העור שיכבה עבה של רבדים ופאפולות אופייניות לפסוריאסיס. בבדיקת תאי עור אלה [illegible] תאים עם גרעין במקום חומר קרני [illegible]. ההפרעות הנובעות ממצב פאתולוגי זה [illegible] הופעת קשקשת, המכסה את הפאפולות והרבדים. כאשר שיכבות הקשקשת [illegible] במיוחד. גורם הדבר אף לקשיים בתנועות הגוף.

כאמור, המחלה היא תורשתית. [illegible] חוקרים גרמנים פירסמו סקר. ממנו [illegible] ללמוד כי סיכויי הופעת הספחת אצל [illegible] שאחד מהוריהם חלה במחלה אינו [illegible] במיוחד — כשמונה אחוזים. הסיכון עולה [illegible] כדי 41 אחוזים כששני ההורים [illegible] המחלה לצאצאיהם. הגורם הגנטי לא [illegible] בא לידי ביטוי. הוא יכול להתקיים [illegible] סימנים חיצוניים. הלוקה בפסוריאסיס [illegible] מעביר את „הנדורניה" לילדיו. יש [illegible] מפעיל את התורשה הסמויה ואז [illegible] המחלה. שריטה או פגיעה מכאנית. [illegible] או כוויה. עלולים אף הם להוות גורם [illegible] פרובוקציה. המחלה יכולה גם להופיע [illegible] מזיהום חיידקי (סטרפטוקוקים) של [illegible] גם לחות אוויר יכולה להוות [illegible] הופעתה. אלה המתמכרים לטיפה [illegible] יעשו אם יזכרו שפסוריאסיס [illegible] מצורתה הסמויה היא יכולה להופיע [illegible] הגלויה.

מחקרים מצביעים על מנגנון [illegible] בספחת, אף זוהו נוגדנים עצמוניים. [illegible] העצמוניים מכוונים נגד שיכבת [illegible] העור. הסיבה להופעת נוגדנים [illegible] נעוצה בליקוי הלימפוציטים מסוג [illegible]

בבדיקות מיקרוסקופיות אף מצאו [illegible] פאתולוגיים שכונו בשם מיקרו[illegible] אחד החוקרים, מורכב התהליך [illegible] הפסוריאסיס משישה שלבים, [illegible] הוא הופעת הקשקשת הספחתית [illegible]

לדעת פרופ' א. פוירמן, גם התרשים הזה [illegible] סוף פסוק. כהסבר הנ"ל [illegible] הקושי בריפוי המחלה נובע מן [illegible] מהעובדה, שעד כה לא הצליחו [illegible] למענה את כל המנגנון הכרוך [illegible]

חברה חדשה
מאת גדי יציב

סחירות נמוכה

ישראל היא ארץ קטנה מאוד, כידוע, ה[illegible] רעב גדול מאוד לקשרים בינלאומיים, מסיבות ידועות ומובנות. וגם [illegible] לאזרחים האלה רגשות מעורבים ומעורבים ביחס לכל אירוע בינלאומי [illegible] היסטוריות ואקטואליות. אשר לא [illegible] המקום להרחיבן. הממדים הקטנים [illegible] על כל פנים, הם גורם שלא תמיד נותנים [illegible] את הדעת בהקשר זה. אני משתמש [illegible] בתחרות האירוויזיון לפיזמוני־הבל [illegible] להדגים עניין זה.

תחרות הזמר של האירוויזיון היא, [illegible] אחד המפעלים הבינלאומיים האנטי־תרבותיים ביותר. סתם איוולת [illegible] ושטות להמונים, המגדילה [illegible] את מחיר הפירסומת שגובות חברות [illegible] באירופה עבור זמן־מסך [illegible] ומעוררת עניין בקרב [illegible] הימורים, צופי טלוויזיה [illegible] סוחרי־תקליטים וסוכני־[illegible] שעדיין לא התגלו. כיוון שהמטרה [illegible] משתתפי התחרות הזאת מונמקת [illegible] יצירת רושם קצר־טווח וקצר־[illegible] על קהל ענק שהמכנה המשותף שלו [illegible] כל זיקה לערכי תרבות אמיתיים, [illegible] לכל כי קטן מאוד הסיכוי שמשהו [illegible] ייצא מהמפעל הזה. ההשתתפות [illegible] כזה, רק בגלל שהוא בינלאומי, [illegible] תמיד נכונות להתבזות ברמת [illegible] סחירה מאוד ועלובה מאוד. עד כאן [illegible] רע מאוד. אבל עדיין לא נורא ולא [illegible]

[illegible] מדינות אירופה נוטלות חלק [illegible] הזה. הייתי באנגליה כמה שנים. [illegible] גם שם התבצע בדיוק אותו תהליך [illegible] שהתבצע כאן לבחירת המועמדים־הנוצחים להשתתפות בתחרות הבינל־[illegible] כיוון שהארץ בעלת ממדים [illegible] לא שינעו שם את כל קהל [illegible] הפזמון הקל במבצע הזה. רק חלק [illegible] יחסית מן האוכלוסיה, שאולי דומה [illegible] המוחלט לכל קהל המתעניינים [illegible] ידע בכלל שהדבר הטפשי הזה [illegible] שידור התחרות בטלוויזיה תפס רק [illegible] אחת מבין הרשתות האלטרנטיביות, [illegible] רוב הצופים, שראו בשידור מטרד, לא היו חייבים לבחור בין צפייה בשטות [illegible] לבין הדממת המכשיר. על בחירת [illegible] המאושרים כתבו ודיווחו בשולי [illegible] למטה, בכותרת קטנה. ביום [illegible] התחרות הכל־אירופית לא ידעו מרבית [illegible] שהמאורע מתרחש. שיתוף [illegible] הבינלאומי הזה אולי העסיק [illegible] בעלת ממדים מוחלטים דומים [illegible] המתעניינים בכך כאן — אבל כיוון [illegible] יחסית היו הם מיעוט מבוטל, [illegible] הזבל הבינלאומי הזה שום [illegible] על הימים שלפני ואחרי [illegible] הזאת. החברה האנגלית, [illegible] גם חברות אחרות בגודלה. לא

ניזוקה כלל מכל העניין, ולכן גם אינה צריכה לפתח מנגנוני־הגנה על רמת היצירה שלה בתחום זה, או מנגנוני־טיפוח ועידוד ליוצרים המקומיים המסרבים להיסחף בכל זרם דלות, ולהשתתף בכל שוק־הבלים.

בחברה קטנה כמו שלנו, לעומת זה, אין לנו ברירה אלא לנסות להקטין את ממדי תפוצת האיוולת באורח מודע, מכוון, ובצלילות־דעת. למשל: אפשר להקטין את מספר המועמדים ולשדר אותם בין חמש לשש אחרי־הצהריים. אפשר גם לערוך פסטיבלי־זמר תחרותיים בעלי מתכונת תרבותית יותר, כדי שגם יוצרים של ממש יזכו למידה גדולה של פופלאריות. ואפשר לחשוב על עוד מעשים בכיוון זה. עד כאן המשל. בפעם הבאה, כמו שאומרים, נדון בהשפעת הממדים הקטנים שלנו על כל שאלת התערבות הממשלה בשיקולי השוק החופשי. למשל, בתחום תעשיית הנשק והתחמושת.

● זוכי המקום הראשון, הממדים הקטנים שלנו

עולים אל הג'ונגל הדארוויניסטי

אם נכונים לומר שאנחנו נאבקים למען „חברה צודקת" או למען „חברה מתוקנת" או [illegible] „חברה שיוויונית" — נחליף ונשנה את [illegible] התואר ונאמר שהיעד שלנו הוא „חברה־קולטת־עליה". או „חברה החביבה־על־כל־[illegible]" — האם נצליח יותר להסביר את [illegible] ביחס לאופן המאבק היעיל־יותר נגד [illegible] ולמען הגדלת העליה?

[illegible] הנצחי הזה כחיינו חוזר ועולה אל [illegible] היום הלאומי כסעיף אקטואלי עם גידול [illegible] לפתיחת השערים בברית־המועצות. [illegible] אני שומע זמירות ישנות, ואותם [illegible] שכלוניים שכבר מזמן־מזמן ראוי היה [illegible] להישכח. עוד לפני שנים־מספר ניסיתי [illegible] במאמרים ארוכים־למדי ועל יסוד [illegible] מפורט ומנומק מאוד, כי כישלון [illegible] של יוצאי־המזרח בחברה הישראלית [illegible] נבע בעיקר, ועל כל פנים ניתן [illegible] טוב ביותר על־ידי החלטתם [illegible] של מנהיגי תנועת העבודה באותן [illegible] לחדול ולהפסיק את כל המאמצים [illegible] כאן חברה חדשה, צודקת יותר, על־פי [illegible] שם עצמם נסחו בנעוריהם. (חלק [illegible] אלה פורסמו מחדש בספרי [illegible] בשפת ליבם").

[illegible] השנים הסברתי טענה זו במסגרות [illegible] אקדמיות, מקצועיות, פוליטיות [illegible] תיאורטיות־כלליות, ועדיין לא שוכנעתי כי יש [illegible] כלשהי, או תיאוריה אלטר־נטיבית. או עובדות היסטוריות כלשהן — אשר בעזרתן ניתן להעלות הסברים אחרים, חלופיים, או לסתור את ההסבר האמור. התיזה הזאת אינה מסתפקת כמובן באמירה הטריוויאלית ש„חברה צודקת־יותר" היא גם חברה „קולטת־יותר" (אף־על־פי שגם לכך יש כבר היום מתנגדים לא מעטים), אלא היא עורכת ספציפיקציה ומזהה את המרכיבים החברתיים ואת תנאי־הקליטה המתחברים יחד לכלל „חברה צודקת וקולטת". יתר־על־כן, הטענה העיקרית היא שכל שאר „מאמצי הקליטה" — המינהליים והאמוציונליים גם יחד — משחקים תפקיד שולי בלבד, גם כאשר הם חיוביים מאוד ורצויים כשלעצמם, ואפילו כאשר הם הכרחיים הם בהחלט לא מספיקים. ניתן אפוא להראות, שכל אחד מן הנושאים שעליהם אנחנו נאבקים תחת הכותרת של „חברה צודקת" — מהווה נושא ראשון במעלה בבנייתה ובכוננה של „חברה קולטת עליה".

לגבי העליה מברית־המועצות יש לציין שני שיקולים נוספים: ראשית, החברה הישראלית נתונה בתחרות עם חברות המערב, ובעיקר עם החברה האמריקאית, על ליבותיהם של עולי ברית־המועצות. בתחרות הזאת ניתן לנצח רק בעזרת היתרונות היחסיים שיש לנו, או באלה שעשויים להיות לנו. כל ניסיון להיות יותר אמריקה מאמריקה — נידון לכישלון מראש. אם בחברה שלנו יש שבעה אחוז מובטלים. פער חברתי הולך ומעמיק, שירותים חברתיים מתמוטטים ומדיניות שנועדה לשרת את האינטרסים של הספסרים ושל העשירים — יבינו העולים הללו מייד שאם כבר צריך לשלם את המחיר החברתי הזה — ניתן לקנות בעבורו מוצרים טובים יותר בארצות־הברית. במלים אחרות: הם יבינו שאמנם ניתן למצוא את כל המאפיינים החברתיים הללו גם בארצות־הברית אבל שם, לעומת זה, רמת החיים הרבה יותר גבוהה ומתח־החיים היום־יומי קטן יותר. לעומת זה אם נשכיל לכונן כאן הסדרים חברתיים שאמנם לא יתחרו ברמת־החיים האמריקאית, אבל יתנו טעם של חתירה ליותר צדק חברתי, עשוי הטעם הזה בלבד לשוות לחיים כאן משמעות מיוחדת, מעניינת, שעשויה לשכנע אותם להישאר כאן, ואולי גם להשתלב איתנו, ולתת לנו יד במאבק.

שנית — צריך לזכור מאיזו חברה באים אנשים אלה. מברית־המועצות נרחו האנשים הללו משום שהיו מנוכרים לה כיהודים, ומשום שהיו משוללי זכויות אזרח. אשר רק חברה דמוקרטית יכולה לתת להם. אף־על־פי־כן, צריך לזכור גם זאת: שבכלל הדברים אמורים בשירותים חברתיים, בהבטחת־פרנסה ועבודה, ובאפשרות גישה לנכסי תרבות השכלה ואמנות — הם עלולים לחוש כאן בנפילה אדירה. חבל מאוד יהיה אם נמשיך להשלים כאן עם מציאות אשר עולי ברית־המועצות יחושו בה כי סוף־סוף באו אמנם על תיקונם כיהודים, ומצאו את סיפוקם כאזרחים, אבל לעומת זה, הם נזרקים ומושלכים אל ג'ונגל דארוויניסטי כבני־אדם.

פקודה טפשית בעליל

שוב נדהמתי לקרוא כי העובדה שקצין בכיר בצה"ל מילא פקודה אווילית, אינה מטרידה כלל את הציבור. בכל מבול המאמרים והכתבות על אל"מ אביאם סלע, נידונה רק השאלה החשובה־מאד — האם קיבל או לא קיבל הוראה מן הדרג המדיני לבצע את מעשה האיוולת של גיוס יהודי־אמריקאי למטרות ריגול בארצות־הברית. אותי גם מעניינת מאוד השאלה כיצד מגיב קצין בכיר מצטיין כליבך כאשר מודיעים לו עליו לבצע פקודה טיפשית־בעליל. „כן, המפקד" — כך עונה טייס בכיר בכל תנאי בכל מצב לגבי כל פקודה? גם כאשר ניזקה של הפקודה ואיוולתה נראים היטב על פניה?

אביאם סלע. שאלה מעניינת

פוליטיקה פלסטית

אין בעיות בקיבוץ רביבים, אין התלבטות, ואין צל של ספק. בית־חרושת לפלסטיק ישנו יש. להרווחה צריך? צריך. תנועת החרות (כן, תנועת החרות) זקוקה לסמל של ארץ־ישראל השלמה (ולרבות סיני), והסמל הזה עשוי מפלסטיק. „מתנת צירי הוועידה ביהודה, שומרון וחבל עזה" -- אז מה הבעיות? מייצרים ברביבים: „אנחנו מייצרים פלסטיק — לא פוליטיקה" אומר חבר הקיבוץ, מנהל המפעל.

זה מה שאתה חושב, חביבי. אבל פוליטיקה -- זה בדיוק מה שאתה מייצר: תמים־ועיל, ביצועיסטי־חסר־דעת שכמוך!

[illegible]

מסקנות — גם בהסתדרות

מדו"ח מבקר ההסתדרות מסתבר כי נעשו חריגות רבות ע"י חברת העובדים. זה לא נאה ולא מתאים להנהלת חברת העובדים — שבה מפ"ם היא שותפה מלאה בכל הנעשה, ביותר חברה בוועדה המרכזת.

תמיד אני שומע בכלי התקשורת שחה"כ יאיר צבן דורש צדק ודורש ועדות ביקורת נגד ממשלת האחדות הלאומית. עם פירסום הדו"ח הזה, שמע קולו של צבן הדורש הסקת מסקנות וחקירה לגבי כל אלה שגרמו את החריגות, כולל הנהגת ההסתדרות.

נתן לוין, רמות רמז

תסריט אפשרי?

נשיא המדינה בדק ודן בפרשת מאסרם של מספר מחבלים ערבים שנידונו לפני כשנתיים למאסר עולם. הערבים (פלשתינים) נאשמו בהתקפה רצחנית באוניברסיטה העברית בירושלים, בפגיעה פסית במספר ראשי ערים בישראל. ביניהם טדי קולק („ירושלים שחוברה לה יחדיו"), שלמה להט (יפו ובנותיה, סומייל, ג'מוסין ושייח' מוניס) ואריה גוראל (חיפה הערבית), וכן בניסיון להטמין פצצות וחומרי נפץ באוטובוסים של „אגד".

המחבלים אומנם לא הביעו כל חרטה, ובתכנית טלוויזיה אף הציגו את מעשיהם הנפשעים כחלק מאידיאולוגיה לאומית לשחרור מולדתם מידי הכובשים הציוניים. אך התנהגותם בבית־הכלא היתה ללא רבב. הם לימדו את הכלואים היהודיים את שפתם ואת תורת האיסלאם.

הנשיא, כבואו לקצוב את עונשם, לא נכנע ולא הושפע מדעת הקהל הערבית בישראל ומחוצה לה. אך הוא בדק לגופו של עניין, כפי שהוא נוהג לגבי כל אסיר־עולם.

דעת הקהל היהודית בארץ סוערת וכבר נראים בחוצות הערים דוכנים להחתמה נגד החלטת הנשיא. ההיה או חלמנו חלום?

דן יהב, תל־אביב

זו גם זו — צביעות

הליכוד לחץ על חה"כ אלי קולאס לא לנסוע עם משלחת הנשיא הרצוג לגרמניה. לנסוע עם הנשיא לגרמניה זה כנראה לא בסדר. אבל להשתמש במערכת הבחירות ב־1981, בסיסמה גרמנית לניגוח המערך („אל תתנו לריקנון לחזור לשילטון") — זה לגיטימי. מעניין מה מנחם בגין חשב אז על חבריו כשהם השתמשו בתחמושת הגרמנית הזאת. לא משנה אם אני בעד או נגד נסיעת הנשיא לגרמניה: לדעתי, זו צביעות.

השר דוד לוי טען, שהמפגינים נגדו ונגד הקמת העיר בית"ר „הוסתו" על־ידי גורמים פוליטיים עויינים. איני יודע אם אכן הוסתו או לא אבל גם כן, אז מהו וכי זריקת עגבניות, קללות ונאצות (שהנייר אינו סובל) נגד פרס הן לא הסתה, אז מה לך כי תלין, מר לוי?

ירמי שפיר, ניר עוז

אילו וֶרה ופולה

נקל לשער מה היתה תגובת הציבור אילו התגלה שוורה ויצמן ופולה בן־גוריון ניהלו רומנים מן הצד. אין ספק, הדבר היה מוגדר כבגידה ושפלות.

לעומת זאת, מתוארים הרומנים, שניהלו בעליהם מאחורי גבן כדבר מובן מאליו, ואפילו טבעי. לדעתי מעידה גישה זו על זלזול באישה, שמקורו בעיוות ערכים יסודי בחברה בתחום מעמד הנשים.

נורית תדמור, ירושלים

מוכן לתרום

קראתי במעיין ששעשע לגלגני את מאמרו של יצחק חסון ב„על המשמר", „מוקצה מחמת דעה" (קרי: מוקצה מחמת מיאוס), בו הוא מכתיר אותי בשם „המשמיצן התורן", ועוד כמה ביטויים מן הסוג המשובח הזה. אודה, מתחת לכבודי להשיב לו. אשוב רק וארגיש, כי אדם וארגון הפונים לארגון עולמי חילוני ב„הצעה" להוציא משורותיו את „האגודה הישראלית למען יהדות הומאניסטית חילונית", משום היותה ציונית, משום רצונה לטפח יהדות חילונית־הומאניסטית (כאשר נשיא הכבוד שלה הוא השופט העליון חיים כהן ואחר מיוזמיה הוא פרופ' יהודה באואר, ועוד ועוד), אדם וארגון כאלה אינם אלא מלשינים ומוציאים דיבה על תנועת השחרור והתחייה של העם היהודי בימינו.

אשר לי, אם ימצא מר חסון, ואפילו קורא „על המשמר" אחד, שעם מסמך כלשהו ימצא אסמכתא להיותי, כדבריו, „משמיצן תורן", מתחייב אני לתרום תרומה כספית לאגודת מר חסון, בגבולות יכולתי כגימלאי. הנייר כנראה סובל הכל. לרבות את סגנון כתיבתו של מר חסון.

דב בר ניר, תל־אביב

יגאל אפרתי ומפעלו הקולנועי

מאת נתן גרוס

ללא עת, בגיל 57, הלך לעולמו יגאל אפרתי, מנהל שירות הסרטים הישראלי, האיש שהקים את המפעל הזה למעשה, יחביא אותו במשך 30 שנות כהונתו לסריחה לא רגילה. הוא לא היה סתם מנהל אלא מפיק לכל דבר, מעורב בכל פרט ופרט ואפשר לומר ללא היסוס, כי אכן היה מעצב דמותו של הסרט התיעודי־הממלכתי בישראל.

כשהתחיל את עבודתו לפני שלושים שנה היה לו בשטח מתחרה רציני — המרכז לחינוך ולתרבות של ההסתדרות, שיצא שנה קודם לכן בסידרה של סרטים הסברתיים. קשה היה להסביר את הצורך ולגבש כיוונים שונים לשתי חברות להפקת סרטים מסוג יומה. אך תוך כמה שנים כבש אפרתי את כל השוק והתגבר על קשיים טכניים, תקציביים ורעיוניים כאחד.

עבודתו לא היתה קלה כל עיקר: מצד אחד היה עליו לשכנע את הגופים הממשלתיים המזמינים סרטי הסברה (אחרי שקודם לכן שיכנע אותם כי יש לעשות סרטים כאלה), כי מה שהוא מציע טוב יותר ממה שהם חושבים ויודעים על ההסברה הקולנועית. ואחרי שהצליח בזה היה עליו להשפיע על אמני הקולנוע ששכר, כלומר במאי הסרטים ולהסביר להם שאינם יכולים לעשות בסרט כאוות נפשם ויש להתחשב גם במזמין... ויכוח ניצחי.

ובסוף, כשהסרט היה כבר מוכן, היה צריך לאכול את כל הצפרדעים שהכינו לו מבקרי הקולנוע בעיתונים. ועוד: יחידת ההסרטה של אפרתי לא היה לה אבא קבוע. עם חילופי השלטונות היא היתה שייכת פעם למשרד החינוך ופעם למשרד ראש הממשלה — לסירוגין — וכל אחד מן הבוסים היתה לו השקפה אחרת על תפקידו של שירות הסרטים. לא פעם נראה היה שכל העסק מיותר על הכסף. אכן, היתה זאת דרך ארוכה מלאת מוקשים, ובמבט לאחור נראית עמידתו האיתנה של יגאל אפרתי כראויה להערכה מלאה, ולכבוד.

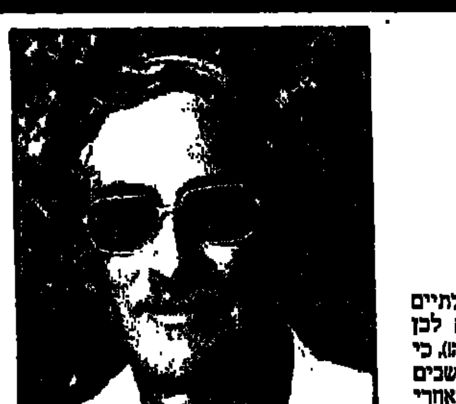
יגאל אפרתי

המסתכל מן הצד יכול לראות את מפעל שירות הסרטים כמין אימפריה קולנועית: במשך העשור האחרון היתה שם תפוקה בלתי רגילה, 30־40 סרטים לשנה, מתשדירי שירות קצרים לטלוויזיה ועד סרטים לשעהזוחצי, כשהממוצע הם סרטים בני 30־40 דקות. ועם כל זה, הצוות הקבוע של אפרתי לא עלה על תריסר עוזריו להפקה ולמשרד. השאר — במאים, צלמים, עורכי סרטים וכל מה שצריך, היו „פרילאנסרים", אנשים שכירים מבחוץ. בשיטה חסכונית כזאת הצליח אפרתי להפיק מאות סרטים ברמה טובה מאוד, סרטים שייצגו אותנו בכבוד בפסטיבלים בינלאומיים וזכו בפרסים רבים בכל העולם.

לפני מותו הפתאומי הצליח יגאל אפרתי לסיים את הפקת הסרט על הצייר אהוויאש הופשטטר בבימויו של יבין חורש — העשירי בסדרת האמנות (שני הקודמים היו על זריצקי וקסטל) וכן „התרשמויות", סרטו של אילן אלדד על נופי ישראל מנקודת ראות של מעוף ציפור. השאיר בשלבי הפקה אחרונים סרט על שלושה ימים גורליים של בן־גוריון לפני קום המדינה (סידרת של שלושה סרטים בני־50 דקות בבימויו של יגאל בורשטין) ו„אוצרות ארץ הקודש", המספר על ירושלים והיכל הספר. עוד יסופר רבות על מפעלו של יגאל אפרתי, שגם אם פירסומו נחלש עקב התייחסות רבה, יותר של הביקורת (השלילי אמנם) לסרט הקצר ה„אמנותי", אין לי ספק כי סרטי שירות הסרטים עולים בדרך כלל פי־כמה על הסרטים האלה באיכותם ובחשיבותם וכן בערכי הקולנוע.

קונצרט ראשון

אמדיאוס ברח

מאת אביבה שלח

התזמורת הקאמרית הישראלית ב„פסטיבל אמדיאוס", הקונצרטי לפסנתר של מוצארט. אביב 1986. מנצח ופסנתרן — זאן־ברנר פומייה. התוכנית: סימפוניה מספר 29 בלה־מז'ור, ק. 201; קונצרטו מספר 17 בסול מז'ור, ק. 453; קונצרטו מספר 26 ברה מז'ור, ק. 537 („ההכתרה"). מוזיאון תל־אביב. 1.4.87.

קונצרט הפתיחה של פסטיבל אמדיאוס האביבי של התזמורת הקאמרית הופקד בידי ז'אן־ברנר פומייה, פסנתרן ומנצח עתיר אנרגיה ומרץ, הפוסק את פסוקו בעוצמה ונוכחות שאין להטיל בהן ספק. ניצוחו בהיר ומוגדר היטב והוא שולט בתזמורת ביד רמה. וזה טעם יפה את סימפוניית הנעורים ה־29 במז'ור. היא נשמעה צעירה וחיונית.

הקונצ'רטו לפסנתר הם סיפור אחר. הם לא מספיקים התלהבות ועוצמה. נחדרים בהם עומק, רגישות ועולם של חלום ושמש. אלו נעדרו כמעט לחלוטין ביצירות שמקורן הפסנתרנות של פומייה, כמו הניצוח שלו, היה כוחנית וסוערת, לעתים קרובות על חשבון השלמות הטכנית, והרגישות הפנימית לא הגיעה. כך נעלם יופיו של הקונצ'רטו הנפלא בסול מז'ור ו„קונצ'רטו ההכתרה" הוא גם מחוספס.

קולנוע

אשה תורכיה — מי ידע חייך

„40 מ"ר גרמניה" — במוזיאון ת"א

מאת יעל ישראל

קשים חייך — אשה תורכיה. חיי גיבורת הסרט התורכי החדש: „40 מ"ר גרמניה" הם ממש התגלמות כל חלומות הבלהה המפלצתיים של האשה הפמיניסטית המערבית בת־זמננו. טורנה, הגיבורה, היא אשה בנועה, שבעלה האפוליטי והמבוגר ממנה בשנים רבות, קנה אותה מאביה תמורת כך וכך דינרים, ומביא אותה כבהמה לדירתו המסריחה בגרמניה שם הוא עובד כפועל שכיר יום. הבעל נועל אותה בדירה האפלולית והקלאוסטרופובית ובלילה בא עליה „באשר יחמוריך", באלימות יבשה ובהמית. חיי האשה האומללים בחברה המזרחית הפטריארכלית נחשפו כבר בסרטים של ילמאז' גוניי, וזקי אקטן — יוצרי הקולנוע התורכי החדש והאיכותי — בסרטיהם „בין החומות", „העדר" ובפרט ביצירת המופת „יולי", שהיתה כתב אישום חריף נגד החברה התורכית השמרנית, שהופכת בני אדם לעבדים משוללי צלם אנוש.

הארכנות הזו מייגעת מהר מאוד. כל 80 הדקות של הסרט מתרחשים בתוך 40 המ"ר של הדירה הדחוסה, כשלמרות היציאות התוצה מוטעלים רימוניות ... זכרונותיה של טורנה, המששים לה ... מהבדידות, וכן הצצותיה הספורות ... החלון. שם בחוץ, יש עולם אחר, קסום, נלוז מושג וסתום לה לגמרי. עולם שהוא ... לחוות מאז הגיע המכפרה לגרמניה ... השמרני נעל אותה בארבע האמות של ... מחוץ לחלון יש פנקיסטים, ונשים ... בקרן הרחוב ומידי פעם „נכנסות ... חולפת. טורנה לא יודעת מה הן, אבל ... היא קולטת בחוש, והדבר אפילו ... ומשמש בידי בעלה אמצעי ... העולם הרקוב שבחוץ. אולי בשל כך ... אינה מורדת, וגם כשמזרמן לה לצאת ... היא נתקפת חרדה, כי כמו בעלה גם ... שבוייה בדעות קדומות.

טורנה מנועה מליצור קשר אוש ... החוץ וכל ממשותה מתמצאת בשירות ... בועלה ובגיחות לעולם הדימיון, ... צלם האנוש שלה. גם ידידות אילמת ... נכה מהבית ממול נקטעת באליותה, ... שונאת זרים ותקוותה לבקר בידיד ... מתברה, כשהוא שוכח לחזור ... מבילוי גברי עם ידידיו מאוכלוסית ...

מתוך הסרט „40 מ"ר גרמניה"

הבמאי התורכי הצעיר טאפיק באשר, שאת חינוכו הקולנועי רכש בהמבורג — עוסק גם הוא במעמד האשה בסרטו הראשון „40 מ"ר גרמניה". הסרט מתנהל באיטיות וחושף נאמנה את חייה המגוונים ומעוררי הרחמים של טורנה האנלפבתית, שמסתובבת בבית הנעול כמו חיה בסוגר ומשתגעת מרוב בדידות. הסרט עוקב אחר פעולותיה היומיומיות החוזרות על עצמן: כביסה, שטיפת הרצפות, בהייה בחלון, שירות בעלה, סירור החפצים, אונס משפיל בידי בעלה, ושוב כביסה, שטיפת חרצפה והוזר חלילה. הבמאי באשר, מתאר את חייה בפרטנות חרגונית, כמו מה שעשתה הבמאית האוונגרד שנטל אקרמן, בסרטה הפמיניסטי „זאן דילמן" בו עקבה אחר לאחר אחר עבודתה החד־גונית המטמטמת של עקרת בית. אך סרטה של אקרמן היה סרט ניסיוני בו אפשר ומותר למשוך את הזמן ולהתעלם לגמרי מזמן קולנועי, אצל באשר התורכיים."

„40 מ"ר גרמניה" הוא ללא ספק ... סמיניסטי לעילא, אבל משתדל להבין ... הגבר כבן אדם ולהבין את ... מפני איבוד ההגמוניה. עם זאת, ... את מה שיש לו לומר על ... התורכיה בעשר הדקות הראשונות ... הוא נראה כמו סרט סטודנטים ... לסרט באורך מלא. למרות הנושא ... ולמרות הסימפטיה של הבמאי ... התורכיה הכנועה והנשלטת, ... מטופל בפשטנות. בסרט אם ... לסרט פיוטי כמו „יולי", ... בנושא. גם כיום קשה לשכוח ... הפיוטי והמצמרר מסרט זה ... בשלג, הגבר רב החוון ... מרדה, אשתו־הכושה ... ונושאת את כל משאותיהם ... שהוא יטרח לעזור לה.

הנשמה של בראזיל

מריה בטנייה מגיעה לסידרת הופעות בתל־אביב

מאת שלמה סלוצקי

בטרם נמוגו צלילי הקרנבל „סור אקספורטי" שארגנו לנו באולם הסינרמה הענק, אנו מתבשרים על בואה של מריה בטנייה, המכונה בפי רבים „הנשמה של בראזיל", לסידרת הופעות בהיכל התרבות בתל־אביב, בסוף חודש אפריל.

מאחורי ה„יבוא אישי" הזה מרדים אמריקה עומדת האמרגנית ליליאן שוק, הפעם בשיתוף עם פנחס פוסטל. יחד חברו לפרוייקט הבאתה של מריה בטנייה ולהקתה, בת שבעה נגנים, ולהוצאת תקליטה האחרון

מריה בטנייה שרה בסגנון אישי שאינו ממוסגר והיא בעלת אישיות כאריזמטית, שאינה מקבלת מסגרות מגבילות. כבר בתחילת שנות השבעים אמרה בראיון עיתונאי, כאשר נשאלה לגבי סגנונה ה„לא ברור", כביכול: „מעולם לא הבנתי את הזרמים המוסיקאליים השונים, ואין לי סבלנות לזה. אינני יכולה למסגר את עצמי כזמרת בוסה־נובה, סאמבה או מחאה, גם כאשר אני שרה שירים מכל אותם סגנונות. כל יום אני רוצה לשיר משהו אחר, בצורה אחרת וללכת רק לפי מה שמכתיב לי ליבי".

כנראה ליבה מכתיב לה את הדברים נכון.

מריה בטנייה — כאריזמה שאינה מקבלת מסגרות

(DEZEMBROS — דצמבר), שיצא לחנויות בישראל שבועיים לפני הופעותיה של הזמרת.

את דרכה על הבמה החלה מריה בטנייה, כילדה שחקנית, לצידו של אחיה הבוגר קאטניו וולוזו ובבימוייה של אמה, דונה קאנו. כבר בגיל 16 הופיעה כזמרת. בראשית דרכה הרבתה להופיע במחזות־זמר ברחבי בראזיל. היום היא בת ארבעים.

שיתוף הפעולה המשפחתי על הבמה נמשך עד עצם היום הזה, בעיקר בהופעות המשותפות עם אחיה קאטניו, איתו עשתה דרך ארוכה מאז ההופעות הראשונות בעיר מולדתה סלבדור באזור באהיה, דרך הכרותם המשותפת עם ז'ילברטו ז'יל ולאחר מכן גל קוסטה, שעימם יצאו למסע הופעות בלתי־נשכח ברחבי בראזיל ב־1976.

כבר בגיל 18 — ב־1965 — הקליטה את תקליטה הראשון (OPINION, דעה), שהיה מוצלח למדי ומאז לא הפסיקה להוציא תקליטים — לבד או בשיתוף עם אחיה וזמרים אחרים — שנמכרו במאות אלפים. התקליט מ־1978 נמכר במיליון עותקים והתקליט TALISMAN מ־1980 „רק" ב־700,000 עותקים תוך שבועיים מיום שהגיע לחנויות.

לבה של מריה בטנייה הביא אותה להשתתף במספר סרטים בראזילאיים, ולפני מספר חודשים ללכת בדרכם של גל קוסטה וז'ילברט ז'יל ולהגיע לישראל לסדרה של שלוש הופעות בהיכל התרבות.

אם לא יוסיפו הופעות ברגע האחרון, נדמה לי שרבים יצטרכו להסתפק במריה בטנייה מעל גבי התקליט, והכל.

תיאטרון

„הבימה" הוזמנה לבודאפשט

בפגישה שהתקיימה בשבוע שעבר בבודאפשט, בין מנהל מחלקת התרבות במשרד החינוך ההונגרי מר פנרי ונציגי התיאטרון הלאומי „הבימה", עמרי ניצן ואברהם רונאי (שהוא גם מזכיר האגודה לקידום קשרי ישראל־הונגריה), הוזמנה „הבימה" באופן רשמי להופיע בבודאפשט, באולם הלאומי ההונגרי, שיציין בשנה הבאה 150 שנה לקיומו.

בפגישה נכח גם לסלו הורוסט, מנכ"ל משרד האמרגנות הממשלתית „אינטרקונצרט", שאחראי מעשית על ביצוע הפרוייקט.

לפגישה קדמו מגעים והיכרויות של אנשי „הבימה" עם התיאטרון הלאומי ההונגרי, מתוך מטרה לארגן ביקורו בישראל במסגרת חגיגות ה־70, שיחולו בשנה הבאה.

נבדקות האפשרות, בתיאום עם ההונגרים, שביקור „הבימה" יתקיים כבר בסתיו הקרוב, כחלק ממסעה של הבימה באירופה, שבמרכזו הופעה עם שלוש הצגות בפסטיבל ברלין.

מאז ניתוק היחסים בין הונגריה וישראל תהיה „הבימה" הגוף האמנותי הראשון שיבקר שם.

למעשה מתנהל גם משא־ומתן על ביקור של הבאלט של האופרה הממלכתית ההונגרית בארץ של גופים נוספים.

ה„משוגעת" המקורית

מאת עופר ניר

כרמן רקדה בתעודת הלידה, כרמלה בפי אלפי מעריציה. זו הזמרת הספרדיה הירדעה, שהלהיבה קהל בשנות ה־60, בהופעה משותפת עם פאקו איבנז וגם בסולנית, היא תשוב ארצה להופעות במועדון „התמאם" ביפו חול ב־20 באפריל.

כרמלה, ילידת מדריד, החלה לשיר ברחובות העיר, כבר בהיותה ילדה קטנה. בגיל 19 גלתה לפאריז, שם הקימה להקה יחד עם פאקו איבנז וגיטריסט נוסף, סרטו, המוכר כיום כצייר דוזוקא. תוך זמן לא רב הפכה כרמלה לכוכבת מוכרת והופיעה על הבמות המכובדות ביותר בפאריז, כולל ה„אולימפיה" היוקרתי. אדית פיאף שרה את אחד משיריה ותרמה עוד יותר לפרסומה.

כרמלה, שהופיעה בזמנה בישראל, תרמה לקהל המקומי גם מספר שירים שתורגמו לעברית והפכו ללהיטים, כחלק מן הגל הדרום־אמריקני ששטף את המדינה לפני שנים אחדות. „סילבריו" (בביצועים נפרדים של רותי הולצמן ו„הפרברים" עם מתי כספי) ועוד יותר מזה, „אני אשתגע" (שהפך לאחר הלהיטים המצליחים של נורית גלרון). מי שבא לשמוע ולראות את פאקו איבנז, באותה אכסניה, יגיע גם להופעותיה של כרמלה.

בגיל 39 הוליך סלע את מכבי ראשל"צ לאליפות שלישית

בנצחון 18:23 על הפועל ראשון־לציון הניחו המכבים מעיר היין את הכתר על ראשם. גבור המשחק שוער מכבי אהוד סלע

דקות בשל קטטה שפרצה בין שוער הפועל ראשל"צ אבנר דרורי ואוהדי מכבי. דרורי טען שאוהדי מכבי החזיקו בכדור על מנת לבזבז זמן. שופטי המשחק הרמן ופוקס סברו אחרת והרחיקו את דרורי הממשחק בשל התנהגות בלתי ספורטיבית.

במצב של 13:19 לשחקני מכבי ראשל"צ הורה מאמן הפועל יוסי קלווני לשחקניו לשמור אישית. הפער צומק עד כדי 19:16 בדקה ה־55. עד לסיום העלו שחקני מכבי את יתרונם ל־18:23.

בסיום הניפו אוהדי מכבי ראשל"צ את שחקניהם על כתפים והשמפניה נשפכה לכל הכיוונים.

מאמן האלופים הטריים, זאב זילברברג אמר בסיום: „הקבוצה הטובה יותר ניצחה. אני שמח שזכינו באליפות. היתה לנו עונה קשה מאוד".

שתי הקבוצות יפגשו שוב ב־29 בחודש בגמר גביע המדינה.

● שערים למכבי ראשון לציון: יוסי אוסלנדר 5 (2 במכות 7 מטר), יואב דרוקר 5, דוד עמר 4, עדי כנען 2, חיים צרפתי 2, חיים מוכשוביץ 2, דרור בשן 2 ומישה יוסיפוביץ 1.

● שערים להפועל ראשון לציון: אליעזר ורד 9 (4 במכות 7 מטר), מאיר אבידן 3 (2 במכות 7), עודד נחמוני 3, זיו קושניר 2 ודרורן דיין 1.

● שפטו חלש מאוד הבינלאומיים משה הרמן ואלי פוקס לעיני 1000 צופים בהיכל הספורט העירוני בראשון לציון.

מכבי ראשון לציון תשחק איפוא בשנה הבאה בגביע אירופה לאלופות ואילו הפועל ראשון־לציון תשחק בגביע המחזיקות האירופי.

כדוריד

מאת יוסף חכם

קבוצת הכדוריד של מכבי ראשון לציון הוכתרה אמש בפעם השלישית ברציפות באלופת המדינה. אמש, במשחק השלישי בשלב הגמר־פלייאוף, ניצחו שחקני מכבי ראשל"צ את שחקני הפועל ראשל"צ 18:23 לאחר 8:13 במחצית.

שחקני מכבי ראשל"צ שניצחו במשחקים הקודמים 18:26 ו־14:17 קשו נמרצו לכל העולה על רוחם. ... היה ללא ספק מכבי ... והוציק אהוד סלע בן ה־39.

שחקני הפועל ראשל"צ שסיימו את משחקי הליגה במקום הראשון ... רק פעם אחת: 0:1 — ... של זיו קושניר. בהמשך ... בראשותם של דוד ... 2:4 בדקה ה־11 ... ועד למחצית 8:13.

... השניה ניסו שחקני ... מהפך אבל משחק ... של שחקני מכבי העלה ... 8:14 בדקה ה־31. ... והפסק המשחק ל־10

גבור גמר גביע הליגה האנגלי, צ'רלי ניקולאס (משמאל) במאבק על הכדור עם שני שחקני העורף של ליברפול רוני ויילן ואלן האנסן (מימין). במשחק שנערך אתמול בוומבלי, לונדון, כבש ניקולאס את שני השערים שזיכו את ארסנל בגביע הליגה.
(תצלום: איי.פי.)

ניקולאס העניק את גביע הליגה לארסנל

כבש את שני שערי הנצחון לרשת ליברפול — 1:2

החלוץ הסקוטי הבינלאומי צ'רלי ניקולאס, שנרכש לפני ארבע שנים מסלטיק גלאזגו, העניק אתמול את גביע הליגה האנגלי הראשון לקבוצתו הנוכחית ארסנל, כשהבקיע שני שערים לרשתה של ליברפול בנצחון 1:2.

96 אלף צופים, ששילמו שיא הכנסות באיצטדיון וומבלי — מיליון לישט — ראו כיצד הוולשי הבינלאומי איאן ראש, הקיע את השער הראשון בדקה ה־23. כעבור שבע דקות הישווה ניקולאס ואת שער הנצחון הבקיע בדקה ה־83.

הטוב בשורות ארסנל היה המגן הבינלאומי שחום העור, ויב אנדרסון, שדירבן את חבריו בלא הפסק והוא אשר יום את ההתקפות המסוכנות ולא פעם נחלץ שערו של ברוס גרובלאר מהבקעת שערים נוספים.

המנהל הסקוטי של ה„תותחנים", ג'ורג' גרהאם, התנחם בהדחת קבוצתו מן הגביע האנגלי ואולי גםפ ממירוץ לתואר האליפות, כשארסנל זכתה לראשונה בתולדותיה בגביע הליגה.

מנהל־שחקן ליברפול, הסקוטי קני דאלגליש, נכנס למשחק כ־15 דקות מן הסיום, אך לא הצליח במשימתו.

במשחקי הפועל ירכבו 605 ק"מ

אחד האירועים המעניינים והמרתקים במשחקי הפועל יהיה מירוץ האופניים הבינלאומי לאורך מסלול של 605 ק"מ.

במירוץ שיפתח ב־6 במאי ישתתפו 8 נבחרות מחו"ל בנות 3 רוכבים כל אחד: צרפת, הולנד, שוויץ, אירלנד, נורווגיה, לוקסמבורג, דנמרק וגרמניה.

גרמניה תהיה מיוצגת ע"י אלוף העולם אלברט ריינהרט.

את ישראל ייצגו 2 נבחרות: א וב'.

כדורסל

ברבע תגמר באיטליה:

טרסר — פאזרו 88:94

אלופת אירופה לאלופות בכדורסל, קבוצת טרסר מילאנו גברית אמש על סקאבוליני פאזרו 88:94 ברבע גמר הפלייאוף באיטליה.

רכבת צופים משולהבת הריעה ממושכות לדינו מנגין וחבריו במשחק שנערך באולם טרסר.

בספרד נוצחה בחצי גמר הפליי־אוף ריאל מאדריד 91:90 בברצלונה מול הקבוצה המקומית. המשחק הוכרע לאחר הארכה.

מתכננים ארועים לגמר הגביע

מאת יצחק ויסתוף

קבוצת הכדורסל של הפועל הגליל שתתמודד ביום חמישי במשחק גמר גביע המדינה נגד מכבי ת"א, תערוך מחר אימון בכורה בהיכל לקראת המשחק.

קבוצת הגליל הערוכת אימונים יום־יומיים סובלת ממחסור ביריבות מבחן, כיוון שכל קבוצות הליגה, לבד מנמכבי ת"א, סיימו כבר את העונה.

יריבתה של הגליל בגמר מכבי ת"א קיימה אתמול אימון ראשון לאחר ההפסד בגמר גביע אירופה לטרסר מילאנו — 71:79.

איגוד הכדורסל האחראי על משחק הגמר מתכנן בהיכל הספורט מספר ארועים מיוחדים בערב משחק הגמר שיהוו אטרקציה לקהל הצופים שיגיעו כדי לחזות במשחק.

הקדטים מתכנסים לקראת מלטה

נבחרת הקדטים של ישראל בכדורסל תצא ביום ראשון למלטה, שם תשתתף במוקדמות אליפות אירופה לקדטים.

מחר יתכנסו השחקנים למחנה אימון בקיבוץ שרות ים, מתנה שיסתיים ערב הנסיעה למלטה.

מאמן נבחרת יוסי הררי ועוזרו משה גרשון יחליטו רק מחר על עשרת היוצאים.

ויליאמס ואליצור רמלה נפגשים

מאת יצחק ויסתוף

ארל ויליאמס שמייע לקבוצת אליצור נווה דוד רמלה לעלות לליגה הלאומית אמור להפגש היום עם הנהלת הקבוצה כדי לדון על הופעה במדי הקבוצה גם בליגה הלאומית.

תחילה הודיע ארל כי אינו מעוניין לשחק כדורסל אולם ההצלחה עם רמלה הביאה אותו למחשבה שניה שבעטייה דחה את נסיעתו לארה"ב במספר ימים.

מי שכבר יצאו את הארץ הם לאוואן מרסר ורון רובינזון שני שחקני הפועל ת"א. מרסר אמור לשוב ארצה בעוד כחודש ולהתחיל באימוני נבחרת ישראל לקראת משחקי אליפות אירופה. רובינזון, לעומתו, לא החליט עדיין אם ימשיך בקבוצה, אולם נראה כי הכדור נמצא דווקא בידי הנהלת הפועל ת"א והמאמן משה וינקרץ שיקבעו אם להמשיך עם רון רובינזון או להביא כדורסלן אחר תחתיו.

הערב יתחיל הפליי־אוף לנשים

מאת יוסף חכם

משחקי הפליי־אוף בליגת הל־אומית בכדורסל נשים יחלו הערב ובמוקדי יעמדו המשחק בקיבוץ גבעת חיים, בשעה 8.00, בין הפועל גבעת־חיים (2) למכבי תל־אביב (3).

המשחק נוסף, באולם האוני־ברסיטה ברמת אביב בשעה 6.30 תארח האלופה קבוצת אליצור תל אביב (1) את הפועל תל אביב (4).

ארבע נבחרות כדורסל בכינוס

מאת יצחק ויסתוף

נבחרות ממערב גרמניה, קנדה, פולין וישראל ישתתפו בטורניר הכדורסל במסגרת כינוס הפועל ה־18 שיחל בראשון בחודש מאי.

נבחרת בלגיה שהיתה אמורה להשתתף הסירה את מועמדותה ולפיכך נותרו 4 נבחרות שישחקו בשלושה מחזורים כאשר בערב האחרון יערכו משחקים על המקומות: 1־2 ו־3־4.

הנבחרת יוצאת היום לרומניה

כדורגל

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל תמריא היום לרומניה ל־משחק הקדאצי מול נבחרת רו־מניה ביום רביעי.

אתמול קיימה הנבחרת אימון אחרון לפני צאתה.

שלושה כדורגלנים פצועים — אלי מלמיליאן, מנשה שמעונוב ואלון תקוה — ערכו אימון קל.

המאמן מיהיץ' אמר אתמול בסוף האימון כי הוא מודאג מן הכושר הלקוי של כמה שחקנים, אך מקווה כי היכולת הגרועה מן המשחק מול ... הנבחרת תשכח ביום רביעי ... ישחקו טוב יותר.

16 כדורגלני הסגל היוצאים הם ... מספר המשחקים הבינלאומיים: אבי רן (6), בוני גינצבורג (7), ... קלינגר (2), אבי כהן (קפטן, 50), ... שמעונוב (6), אפרים דוידי ... ליאור רוזנטל (—), אבי כהן ... משה סיני (27), דניאל ... בריסקי (3), אורי מלמיליאן ... אבינעם עובדיה (1), אלי ... (22), משה איזנברג (1), אלי ... (2), שלום תקוה (2).

... המשלחת יעמדו חיים ... הפועל תל־אביב ונחמן מנדל ... הקונקורה.

מאזן המשחקים מול הרומנים			
1966 ●	ישראל — רומניה		2:1
1970 ●	ישראל — רומניה		1:0
1970 ●	ישראל — רומניה		2:1
1978 ●	ישראל — רומניה		1:1
1981 ●	ישראל — רומניה		1:2
1983 ●	ישראל — רומניה		1:1
1984 ●	רומניה — ישראל		0:0
1984 ●	ישראל — רומניה		1:1
1986 ●	ישראל — רומניה		2:4

תיקו לנאפולי באמפולי

ליגות באירופה

המוליכה בטבלת הליגה האיטל־קית בכדורגל, קבוצת נאפולי סיימה את משחק החוץ שלה בתיקו אפס עם אמפולי.

אינטר מילאנו עלתה למקום השני עם ארבע נקודות פחות (33) מאשר לנאפולי (37), לאחר שגברה באיצטדיונה על קומו 0:1, משערו של הבינלאומי ברגומי בדקה ה־48.

רומא ירדה למקומה שלישי (32) לאחר התיקו 1:1 עם פיורנטינה. הארגנטיני דיאז כבש בדקה השבי־עית לפיורנטינה והפולני בונייק הישווה בדקה ה־76 מן הנקודה הלבנה.

תוצאות נוספות: ורונה — אסקולי 0:1, אטאלנטה — יובנטוס 0:0, אבלינו — מילאן 1:2, סמפדוריה — אודינזה 0:0, טורינו — ברשציה 2:2.

איינדהובן כבשה חמישייה בהולנד

האלופה פיליפס איינדהובן עלתה לראש טבלת הליגה ההולנ־דית בכדורגל, לאחר שהביסה את אוטרכט 0:5, בעוד שאייאקס סיימה במשחק חוץ בתיקו 1:1 עם גרואר.

לפיליפס 43 נקודות מ־24 משחקים היא מקדימה בהפרש שערים את אייאקס עם 26 משחקים.

פיינורד רוטראדאם עם 33 נקודות, השיגה נצחון גבוה בדרבי העירוני על אקסלסיור 1:6.

וחמישייה גם לאלופה התורכית

האלופה התורכית באשיקטאש איסטנבול עלתה לראש טבלת הליגה התורכית, לאחר שהכניעה את האנטליה 1:6 ולה 40 נקודות מ־27 משחקים, לפני סמסון (38) מ־28 משחקים. סמסון הביסה את גינצלרבירליגי 0:3.

גאלאטסריי השיגה נצחון חוץ על בולו 0:1 ומדורגת שלישית עם 38 נקודות ומקדימה בהפרש שערים את טראבזון, שסיימה בתיקו 1:1 עם סאריר.

איטליה — אלופת הקדטים

הישג מצוין לישראלית לילך פריסקי בת ה־14.5

אלופת איטליה וסגנית אלופת העולם לבוגרות, אמש גם זכתה בתואר אלופת העולם לקדטיות. לסט נוצחה על ידה 8:10.

טריליני כאמור זכתה בתואר האליפות לאחר שניצחה בגמר את חברתה קרסטינה בלדי אף היא איטלקיה 3:7 שלישית דורגה הגרמניה הייז.

לפני תחילת התחרויות־הגמר נערך טקס התייחדות עם זכרו של מאמן סייפי ישראל אנדריי שפיצר ז"ל שיחד עם עשרת חבריו נרצחו באולימפיאדת מינכן.

סיוף

מאת יצחק אשל

הסייפת הצעירה לילך פריסקי ... בת ה־14.5 זכתה ... במקום החמישי באליפות ... הראשונה לקדטים ... במכון המכביה ברמת ... הישג חסר תקדים לסייפת ... והוא ההישג הטוב ביותר ... אי פעם בקרב הנשים. ... פריסקי ניתן לציין את ... המצויין של שירלי לסט ... אשקלון שהעפילה אף היא ... השמינית המצויין.

בשלבים המוקדמים של ... לנערות ... פריסקי לזכות בלא פחות מחמישה ... היא גברה כין השאר על ... מארה"ב, מאר־גנטינה וקנדה ... השגה הגדול היא ... על האיטלקיה ... לאחר מכן בתואר סגנית ... העולם. פריסקי ניצחה אותה ...

שירלי לסט רשמה בשלבים ... 3 נצחונות על סייפות ... גרמניה ומישראל.

בנות הנוער נפלו לשתי ... הישראליות קרבות קשים ביותר ... יריבות עדיפות. פריסקי ... נגד הצרפתיה מרי בורין ... בעלת מדליית ארד באליפות ... הקרב הסתיים בנצחון ... שדורגה לבסוף רביעי 2:8 ... יותר היה לשירלי לסט ... מול האיטלקיה ג'ובנה ... שהיא אלופת אירופה.

ליגה אזורית

רמות מנשה טיפסה לפיסגה

קבוצת רמות מנשה גבריה במשחק המרכזי בליגה האיזורית עמקים על בית יוסף ירדנה 1:4.

בעקבות הנצחון העפילה רמות מנשה לראש הטבלה עם 32 נקודות. קבוצות התענך נמצאת במקום השני (31 נקודות) והמקום השלישי בית יוסף/ירדנה 29 נקודות.

במשחק הנצחון של רמות מנשה על בית יוסף/ירדנה כבשו את השערים רוני וורנר (2) אלי פיליפ (1) ומשה לוי.

תוצאות השלמה נוספות: אלונים — הזורע 2:4 (ביום שישי); גזית — הזורע 2:3 (בשבת).

עד לסיום הליגה, נותרו 4 מחזורים.

בנות קרית־חיים ובני עירון אלופי בתיה"ס

גם גמר הבנות הסתיים בנצחון 0:3. המנצחות — בנות קרית־חיים — עשר זאת לבנות מעיין עין החורש. המערכות — 7:15, 10:15, 8:15.

נצחון חלק 0:3 על בית הספר רוגוזין קרית־אתא. יפתח אלון, רון עתיר, רביב שחר ואופיר בן־אברהם הצטיינו במערכת 1:15, 5:15, 9:15.

כדורעף

קבוצת הבנים של מבואות עירון וקבוצת הבנות של קרית־חיים זכו באליפות בתי הספר בכדורעף.

בני מבואות עירון הגיעו את הכתר הרביעי על ראשם לאחר

בנותיו של אפרים בלוך בנבחרת היוצאת מחר לשבדיה

מאת אשר גולדשלגר

נבחרת הנשים של ישראל בכדורעף תצא מחר לשבדיה בדרכה למשחקי טורניר האביב.

מאמן הנבחרת אבי הולצמן קבע את 12 הבנות שתצאנה מחר כבוקר לשבדיה: יפעת בלוך, לילך בלוך, רוני בר ורבקה פריכטר מהפועל עין־החורש, ענת הרשקו (קפטין), אפרת כהן וטלי פרידברג מהפועל כתיים, טל לביא ואפרת לוי מהפועל מרחביה, מורן בצר מהפועל עין שמר, דפנה אביגור ורונית אטואן מאס"א באר שבע.

שתיים משחקניות הנבחרת — יפעת ולילך בלוך — הם בנותיו של כדורעפן העבר אפרים בלוך.

מנהל נבחרת הנשים, משה אלפיה, אמר אמש כי הנבחרת הנוכחית מהווה גרעין לנבחרת העתידית לאחר פרישתן של בנות הפועל נעמן מהנבחרת הלאומית.

אלפיה בקש למתן את הציפיות מהנבחרת הנוכחית והבהיר כי כל נצחון בשבדיה יהוה הישג.

נבחרת הנשים תשחק בשבדיה בבית אחת עם נבחרות אוסטריה, מערב גרמניה ותורכיה.

נבחרת הגברים בכדורעף תצא ביום חמישי למשחקי טורניר האביב שיערכו בשוויץ.

משחק שלישי בגמר הפליי־אוף לנוער

קבוצת הנוער של מכבי תל־אביב בכדורסל גמלה אמש בתל־אביב למכבי חיפה בשגבורה עליה 81:104 במשחק השני בגמר־פליי־אוף לאליפות המדינה.

מאחר שהחיפנים ניצחו במשחק הראשון שנערך בחיפה יתקיים ב־21 בחודש זה משחק שלישי שיקבע את אלופת הנוער. המשחק יערך באולם אליצור נתניה.

אמש היטיבו לשחק בשורות מכבי תל־אביב אמיר כץ ויצחק כהן וכל אחד מהם קלע 26 נקודות, אורי בוך קלע 20 נקודות.

הטוב בשורות מכבי חיפה היה שמעון אוולאי שקלע 26 נקודות.

בליגת האנ.בי.אי בכדורסל:

נצחונות לניקס ומילווקי

בליגת האנ.בי.אי בכדורסל, ניצחה ניו יורק ניקס את אינדיאנה פייסרס 108:112 ומילווקי באקס גברה על ניו ג'רסי נטס 108:112.

תוצאות נוספות: אטלנטה האוקס־שיקאגו בולס 97:110, וושינגטון בולטס — קליבלנד 111:127, ראלס — יוטה ג'אז 107:121, פורטלנד — סיאטל 123:126, סקרמנטו — יוסטון ... רוקטס 108:120, פיניקס — קליפרס לוס אנג'לס 123:128 בהארכה.

אמש גברה בפילדלפיה הקבוצה המקומית על בוסטון בשתי נקודות הפרש לאחר הארכה. גבור המשחק היה צ'ארלס בארקלי.

השחיינים הצעירים היום ליוון

נבחרת השחיה של ישראל עד־גיל 16 יוצאת היום ליוון שם תשתתף בתחרות רב־האומות בשחיה בהשתתפות נבחרות שוויץ, בלגיה, נורווגיה, פינלנד, יוון, סקוטלנד וישראל.

מהנבחרת ייעדרו שתיים מב־כירות השחייניות של ישראל אילת שלזינגר ואיריס קומן ממכבי נהריה. הסיבה לאי יציאת השתיים היא סכסוך בין אגודתן לבין איגוד השחיה הישראלי.

השחיין הבולט במשלחת הוא רן דר מהפועל בית ברל.

אליפות פסח בינלאומית לנוער

104 שחקנים מחו"ל הגיעו ביומיים האחרונים לישראל כדי לקחת חלק באליפות הבינלאומית הפתוחה לנוער שתתחיל היום ותימשך שבעה ימים.

כן יקחו חלק השחקנים באליפות הנוער הבינלאומית לדירוג עולמי שתתקיים ב־14 עד 18 באפריל בבת־ים.

שיא אסייאני לסינית בשחיה

השחיינית הסינית קסיה פודי קבעה בשנגחאי שיא אסיאני ב־100 מטר חתירה — 58.68 שניות.

השיא הקודם היה שייך ליפאנית קאורי יאנאסה — 57.14 מאז יולי 1983.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור להקלה לקו בניין צדדי ולמוסך בנוי במקום סככה קלה ברחוב יהונתן מס' 7, גוש 6336, חלקה 286, תיק בניין 007־0885/2, בקשה מס' 87/0013.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

במסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על־ידי: הרשפינגר כתובת: רח' החלוץ 4 הרצליה, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: עם הישוב: הרצליה רחוב הראובני גוש 6534 חלקה 66 ומהווה הקלה לגבי המותר באיזור כן מבוקשת ההקלה/האמור. דהיינו: בקשה להקלה 6% באחוזי בניה + 2.5% לכל קומה נוספת מעל המותר באזור והיינו: 15%. הקלות אלו בנוסף להקלות שפורסמו ביום 4.3.87 (כל זאת תואם ת.ב.ע 1576 ב'א.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון
ולבניה מרחב הרצליה

הוועדה המקומית לתכנון ובניה

מרחב רמת השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6598 חלקה: 30 ברחוב למרחב פינת לוחמי הגטאות המסווגת כאזור מגורים א', בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה/בבית מגורים קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

מ. ורבין
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב רמת־השרון

ת.ב. 1186—ב

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס. בגוש 6181 חלקה 178 רח' אצ"ל מס' 36 דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו־25% עבור קומה נוספת.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון
ולבניה — רמת־גן

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בבית מגורים לבית על חלקה 60 הגוש 8276 רח' המרגניות מס' 8 בחריגה, מאושרת מבוקשת כהקלה: עד 6% בניה. 3.0 מ' בקו בנין צדדי ומזרחי לחדר עזר. 1.20 מ' בקו בנין אחורי למרפסת.

את התכנית 33/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה להעברת אחוזים מקומה לקומה ו־109 בקווי הבנין ברחוב המלך ג'ורג' מס' 44, גוש 6904, חלקה 75, תיק בנין 044־4/406, בקשה מס' 862153.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146־150 מחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 2.5% לתוספת בניה בבנין על חלקה 178 בגוש 3698 רח' ההסתדרות רחובות. כך ששטח הדירה בבנין יגיעו לסה"כ של 120 מ"ר במקום 115 מ"ר המותרים. למתן הקלה של 8% לתוספת בניה בבנין על חלקה 146 בגוש 3697 רח' ישעיהו רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 58% במקום 50 המותרים. והקלה בקו בנין צדדי, כך שקו הבנין יהיה 3.60 מ' במקום 4 מ' המותרים, והקלה בתוספת קומה — (עליה לגג). כל המעונין יכול לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הוועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל תרמלך, יו"ר
הוועדה המקומית לתכנון
ולבנייה רחובות

הוועדה המקומית לתכנון ובניה

מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6416 חלק 302, 300, 299 ברחוב אוסישקין 99, 95, 93 המסווגת כאזור מגורים ב־1 בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה ב־3 בתי מגורים הכוללים 6 יחידות דיור בכל בית. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר
הוועדה המקומית לתכנון
ולבניה מרחב רמת־השרון

תכ' 241/86

הרשות המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאשר תוספת / בניה מגורים לבית על חלקה 78 בגוש 8215 רח' עובדיה מס' 22 בחריגה. מבוקשת בהקלה בנייה בקומה שלישית.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

טלוויזיה

09.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 09.08 שעת כושר. 09.15 רכבת ההפתעות. 09.40 רחוב סומסום. 10.10 ג'ק הלכורן — פרק 2. 11.00 איזיס — פרק 2. 11.20 ניפרק הרוחות — פרק 2: שטן יוצא לריג. 11.45 שירים שאוהבים — תוצרת הארץ עם אריק איינשטיין השר שירים של אלתרמן בלבוש חדש. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 קסים קסם — וכוכיות. 14.35 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה. 15.00 קשר משפחתי — בתכנית משוחחים יוסי אורי ובנו שלומי בן ה־9 עם אחי יותם. יוסי הוא גרוש הנערל את שלומי לבד מאז היה תינוק. 15.40 הנודק בערוץ חמשת המייל — פרק 20: ללכת כמו גבר. 16.30 מדינת ישראל נגד ג'ון איוואן דמיאניוק — משדר מיוחד של ערב חדש. 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 היפהטרון — חלק א': תאטרון חיפה יעלה בחול המועד פסח בחיפה, פסטיבל הצגות לילדים, וקטעים ממנו ישודרו בשני חלקים. משתתפים: להקת בונגנטורה, לוסט גשטט, גילה אלמגור, ליאורדריכלין ועמי ויינברג, מוטי ברכאן וקורין אלאל, עזרא ועירית דגן ואחרים. 18.00 הילדים מרחוב דגרסי — הפרק השני: בחירתו של צ'אק. צ'אק צריך להתמודד עם הבעיות שמתעוררות עקב ישיבת אביו בכלא. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 הפלא ופלא — סדרה אמריקנית. המציגה מבצעי ראווה מיוחדים במינם, מפגני כוח נדירים, הופעות בלתי שגרתיות ברפואה, בספורט בטכנולוגיה ועוד. 20.50 נקודת חן — סדרת טיולים עם אורי רביר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 בשידור חוקר — תכנית בשידור ישיר. 22.30 הרקדן — הפרק הרביעי והאחרון בסדרה מציג תמונות דיוקן של פיטר שאופוס עצמו — חייו של רקדן מקצועי, המורכבים מאימונים, חזרות בלתי נלאות והופעות בתכנית קטעי מופע מן הבלט „אורפאוס" של הסטראוינסקי מקמילן, פאנטום האופרה של פטי נאפולי, בורנוביל ואחרים. 23.20 בשידור חוקר — החלק השני — סיכום. פסוקו של יום. חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 מגישים שיר. 12.00 מן הפרטיטה — בטהובן: סונטה מס' 26, במי במול מג'ור, אופוס 81 הפרידה; רודולף קלטרבורר: רביעיית מיתרים מס' 2 בשלושה פרקים (1956); שומאן: אהבת נשים וחייהן מחזור שירים. 13.05 בהאזנה נינוחה — מוצרט: קונצ'רטו ברה מג'ור לאבוב ולתזמורת ק. 314; פאני מנדלסון: שלישייה ברה מינור לכנור, צ'לו ופסנתר; דריוס מיו: סקרמוש, סויטה לשני פסנתרים; פאייה: סוויטה עממית ספרדית; פורה: מסכות ומחולות. 15.00 הסברה מוסיקלית — ווצק של ברג — תכנית שניה (ש"ח). 16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו — פסטיבל לוצרן 1986. סטטיבל התזמורת הסימפונית של רדיו קלן גארי ברתיני: ליסט: קונצ'רטו מס' 2 בלה מג'ור לפסנתר ותזמורת; מאהלר: סימפוניה מס' 5 בדו דיאז מינור. 18.00 רגש על הביצוע — המבצע לרשותך. 19.00 תזמורות כלי נשיפה — מיצירות: ווילקוקס־צ'ייקנטס, קופלנד, דלים, גונו, האולס, הלמרן. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם פסטיבל זלצבורג 1968. מוצרט: תחנות למריה ברה מג'ור, ק. 195; בטהובן: מיסה גדולה ברה מג'ור, אופוס 87. 22.30 פעם ועוד — ווכרט דיק: יצירה בסגנון גאמלצי ע.ר. דיק — חלילו — תנוגן 4 פעמים. 23.00 מחזורי יצירות ויואלדי — קונצ'רטי להרכבים שונים.

רשת א'

07.30 רדיויקל — תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 חוגה — עם בני הנדל. 08.27 משפט דמיאניוק — שידור חי מבנייני האומה בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן בצרפתית. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.05 בראש־צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.27 השכלה הדעת לכל — תקשורת המתים — בהדרכת ד"ר אסתר ברזלי התקשורת וארגוני טרור. 15.57 משפט דמיאניוק — שידור חי מבנייני האומה בירושלים. 19.05 עיונים בפרשת השבוע. 19.30 שירודים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן ספיר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים ענין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 בראש צעיר — תכנית לילדים בחופשה. 10.05 כל צבעי הרשת — מגאזין יומי. 11.30 סעו לשלום — עם גדעון הוד. 12.10 אלף־אלף בבית — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות ופזמונים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק — הורי והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים. 16.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 18.05 שירים עבריים. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 דין ודברים — מגזין לעניני חוק ומשפט. 20.05 שלום הזמירות הגדול — מצעד הפזמונים המסורתיים השנתי. 23.05 משחקי לילה — בעריכת זאב ענר.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — פרקים באתיקה יהודית — הרמן כהן והמוסר היהודי. 06.30 פוקחים עין — החדשות הראשונות של היום — עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר. 10.05 הפסקת זו — עם מיכל ניב. 10.55 שירותרום 87 — מינה ביוזרת. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 מקום טוב באמצע — עם נולי שפירא ונבי אלדור. 14.05 רו רה יומי עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 מה יש — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם דן שילון, יעל דן וגוני סביר. 18.05 בטחון שוטף — סיור ביהודה ושומרון. 18.18 משולש — עימות יומי בעניני השעה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 שירים מכאן — שירים עבריים עם שירה גרא. 19.50 מדינת ישראל נגד ג'ון איוואן דמיאניוק — יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט. 20.05 קלאסי כאן — מגזין גלי צה"ל לסיכום ארועי החודש החולף במוסיקה הקלאסית בישראל. (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — פרקים באתיקה יהודית (ש"ח). 22.05 על הרבש ועל הכיפאק — שירים שהחברה אוהבים. 22.55 שירותרום 87 — פינה מיוחדת של אורן רוונשטיין. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם המשורר ניסים סדר. 00.05 ציפורי לילה עם נילה מואב. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל ב־FM

18.05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 סבבבבסיס — מידע, רי"שים משתתפי רדיו ומשחקים לחיילים שנשארו בתורנות. עם אלי ישראלי. 22.05 על הרבש ועל הכיפאק — שירים שהחברה אוהבים. 23.05 קול הג'אז הזה — עורך ומגיש: דני קרפל.

רשת ג'

06.05 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים. 07.05 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשעה? עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יודע? 11.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאס. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.05 פזמון חוזר. 15.05 חדש חריש ומחודש עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב. 18.05 היה היה... — מצעד פזמוני העבר. 20.05 לי ולך — שיר וברכה 21.05 קצת אחרת עם אורלי מורג. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30
אסתר: קשוחים שכאלה 5, 7.15, 9.40
אורליו: סגור
בן־יהודה: ניסגש בחוף 5, 7.15, 9.30
גוגו: חנות קטנה ומטריפה 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: שובו של הנוסע השמיני 7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל דנדי 5, 7.15, 9.10
דרייב אין:
שלושה אמיגוס 7.30
הוד: שלושה אמיגוס 5, 7.15, 9.10
לימור: חרש: הביקור שאחרי
מוזיאון ת"א: 40 כ"ר גרמניה 4.10, 7.15, 9.30
סינמה 1: עשרת הדברות 7.30, 9.30
סינמה 2: חנה ואחיותיה 5, 7.15, 9.30
פאר: ללא רחמים 5, 7.10, 9.30
פאריס: בטי בלו 12, 2, 7.15, 9.30
מרתון האחים מרקס 23.10
רב־חן:
חן 1: צבע הכסף 5, 7.30, 9.50
חן 2: הרומן שלי כאווקסארד 5, 7.25, 9.45
חן 3: אל תקרא לי לכן 5, 7.40, 9.45
חן 4: חטיפה נעימה 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: נשוש אתמול והיום 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: כלא הנשים 5, 7.15, 9.30
תכלת: דקה לחצות 4.30, 7.00, 9.35

רמת־גן

אואזיס: צבע הכסף 4, 6.40, 9.30
לילי: פלאטון 7.15, 9.30
ארמון: קרוקודיל דנדי 5, 7.30, 9.45
רב־גן:
גן 1: חנות קטנה ומטריפה 5, 7.20, 9.40
גן 2: קשוחים שכאלה 5, 7.20, 9.40
גן 3: אל תקרא לי לכן 5, 7.30, 9.40
גן 4: נשוש אתמול והיום 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: 3 אמיגוס 4.10, 7.15, 9.30
אורנע: קשוחים שכאלה 4.30, 9.15
בית אגרון:
היידי בת הרים 10.00
הסיפור שלא נגמר 11.30
תום סויאר 16.00
משפט הנשרים 17.30
גבר ואשה לאחר 20 שנה 19.30
מבוקש חלוי או נשוי 21.30
בסיר: פלטון 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל: צבע הכסף 4.30, 7, 9.15
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7.00, 9.00
סמדר: חנה ואחיותיה 7.00, 9.30
הבירה: הקשר הנורווני 4.30, 7.15, 9.15
אורנון
אור 1: קרוקודיל דנדי 4, 6.30, 9
אור 2: ג'אק פלאש המקפץ 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: סינגליות הן כחולות 4.30, 6.30, 9.00
אור 5: אזעקת אמת 4.30, 7.00, 9.00
עדן: ניסגש בחוף 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים: קיץ 18.30

חיפה

ארמון: ללא רחמים 4, 6.30, 9.00
אורה: פלאטון 4.30, 7.00, 9.15
חן: דקה לחצות 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: שלושה אמיגוס 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: ניסגש בחוף 4.45, 7.15
מאי: קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00
דיון: כלא הנשים
אמפי: נינג'ה דרקון האש 4.30, 7.00
אורליו: חורה לנעורים
קרן אור הגיתודש:
אהבה נדירה

נתניה

שרון: פלאטון
סטודיו: חורה לנעורים

חולון

סבוי: פלטון 5, 7.15
מגדל: צבע הכסף
ארמון: זאב אמריקני בלונדון

בת־ים

עצמאות: חנה ואחיותיה 5, 7.15

הרצליה

היכל: מפרץ מוסקיטו 5.00, 7.15
מגדל דניאל (האודיטוריום):
מרי פופינס
הנבל הגורמוי 5.00, 7.15

באר־שבע

חן: כלא הנשים 4.30, 7.30

פתח־תקוה

היכל 1: שלושה אמיגוס 5, 7.15
היכל 2: פלאטון 5, 7.15
היכל 3: הזבוב 5, 7.15

עפולה

מגדל־אור: חלומות מתוקים

רעננה

אורות: חטיפה נעימה 4.30, 7

גבעתיים

הדר: עיסקה ללא רחמים 4.10, 7.15

ראשון־לציון

רון 1: חברי הדרקון אליוט
פלאטון 4.30, 7.15
רון 2: קרוקודיל דנדי
עוץ לי גוץ לי 4.30, 7.15

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ב' 6.4
הדוד וניה: 20.30
איינשטיין – בבימרתף: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ב' 6.4 בשעה 20.30
„אדיפוס" מחזמר לשניים

שירותים ● עזרה ● התבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — חביבה רייק 20
חולון
אהרון־הופיין 52
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28
נתניה
הדסה — הרצל 24
פתח־תקוה
סופר פארם — שטירא 43
רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 25
תל־אביב
הבימה — דיזנגוף 17
למר — בראלי 18, תכנית ל'
חיפה
יבנה — אבן סינא 7
רחובות
כללית — בני משה
רעננה־כ"ס
שאפי — אחוזה 78, רעננה

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

בקור חולים - ילדים, א.א.ג.
הדסה ע"כ - פנימית, כירורגית, אורטופדיה, עיניים
משגב לדך — נשים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' בי 08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433500.

יד ביד - ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02־243558
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (11.00–20.00)
גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח לחורים במצוקה
בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.

„קו פתוח" - ארון קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד
החסות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות 21.00–23.00, בלילות שבת ובערבי חג השעות: 24.00–18.00, בשבתות והחגים: השעות: 21.00–15.00.
הכתובת: רח' ברקוכבא 49, טל' 49.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג'.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי חג ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בלילה.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבת וחג בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות לטלפוני בלבד.
ריינגנו סנטר שער 3 וליד המסוף טל: 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקרבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 12432 בימים א'–ה' בשעות 21.00–17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל'
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל'

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. בני־ברק, גבעתיים — טל' 281111. רמלה — 101. טל' 08־221022. טלפון 065־93554. טבעון — 101. חדרה 04־931401. נהריה 04־923333. ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.10, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 13.15, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחר חג בלבד.

טלקס

● קו פתוח: כוויות

בחוט עולה מספר תאונות הכוויה לקראת החג יעסוק היום „הקו הפתוח" לדובר מרכז קופ"ח כוויות וטובי המומחים יענו לשאלות בנושא. (יוסף שמי)

● היום לא יהיה דם

50 עובדי בנק־הדם ביפו ישביתו היום את ההספקה לבתי החולים במרכז ובדרום, במחאה על הסח־בת במעבר בנק־הדם מיפו לתל־השומר. (אבשלום קווה)

● כץ־עוז: עתיד הקיבוצים בחקלאות מודרנית

בעוד המגזר החקלאי הקיבוצי קופא על שמריו, מתפתחת בארץ תעשיה מתוחכמת וגדולה של יצוא חקלאי המבוססת בעיקר על ניות ירקות וגידולים חדשניים ואקזוטיים, שרובם אינם מצויים נחקלאות הקיבוצים. כך אמר סגן שר החקלאות, ח"כ כץ עוז, במפגש מרכזי משק בקיבוצים שנערך בתל אביב.

לדעתו התעשיה לא תושיע את המשק הקיבוצי, ויש לשקול כניסה מסיבית לגידולים חקלאיים מיוחדים. הוא הבטיח שכל יוזמה ייחודית ואזורית בנושא זה תקבל סיוע ועזרה ממשרד החקלאות ושירות המחקר החקלאי. (יוסף גלילי)

● הוועדה קיצצה 85% מתחום התכנון של עין איברהים

הוועדה לשמירה על קרקע חקלאית קיצצה 85 אחוזים מתחום התכנון של עין איברהים שליד אום אל פחם. אושרו 45 דונם במקום 500 דונם שהוגשו לאישור. בכך הוציאה הוועדה שטחים מגנים מתחום התכנון. ההחלטה מעוררת רוגז במשרד הפנים, שהורה לוועדה המקומית לתכנון ובניה „עירון" להגיש ערעור. גם עיריית אום אל פחם עומדת להגיש ערעור על ההחלטה. (קאסם זייד)

● הפרות סדר ונסיונות לשבש את הלימודים היו בשבת ביהודה ושומרון. ליד המכללה הטכנית בחברון הובערו צמיגים וכוח צה"ל נרגם שם באבנים. בטול כרם הפגינו נשים ליד משרדי הצלב האדום, במחאה על תנאי המעצר בבתי הכלא.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי „חוף השרון"

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „חוף השרון" הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מיתאר מקומית מס' חש/39/88", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת שטח לבניני ציבור, קביעת שטח ציבורי פתוח, התוויית וביטול דרכים קיימות ופתיחת דרכים חדשות, קביעת בינוי, קביעת אזורים שונים, וקביעת הוראות בניה.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 5499 חלקות 42, 49, 77, חלק 79, חלק 82, חלק 108–112, 191, 194–197, 201, 199, 240–241, 248–249, 251–256, 408, 411–412, 570–572, 576–578, 591–592, 650–651, 66, 667, 671, 673, 703, 704, 705.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך, עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המחוזית האמורה, ועליה לכלול פירוט העובדות שעליהן היא מסתמכת, בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את החתימה.

דב שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: 23.1.87

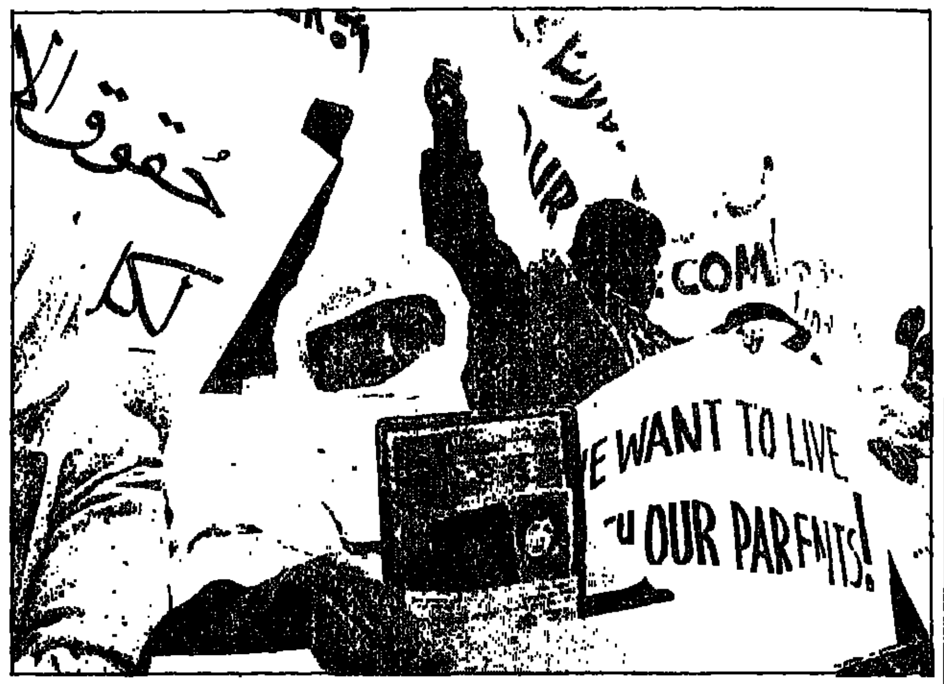

כמה עשרות פלסטינים ניצבו אתמול בהפגנה שקטה מול משרד ראש הממשלה, בירושלים, כשכרזות בידיהם, וקראו לאיחוד משפחות פלסטיניות, ולמנוע גירושה של רג'א ארביע ושני ילדיה מביתם שבעזה למצרים, הרחק מן האב. (כתב: יצחק שור; צילום: רחמים ישראלי)

באמצעות סניגורו, עו"ד יגאל ארנון:

אהרון מאיר יבקש מחריש לעכב את ההליכים נגדו

הנימוק: „יש פגמים בכתב־האישום; התביעה טעתה בהאשמות בדבר מירמה והפרת־אמונים של עובד ציבור

עו"ד יגאל ארנון, המייצג את המנכ"ל לשעבר של בנק המזרחי, אהרון מאיר, הודיע במוצ"ש כי הוא עומד להגיש בקשה ליועץ המשפטי לממשלה לעכב את ההליכים נגד לקוחו.

עו"ד ארנון אמר את הדברים בעת שהשמיע טעונים מקדמיים במשפטו של מאיר ושני נאשמים אחרים, המשמשים כיום בתפקידים בכירים בבנק המזרחי — אלי אונגר, המשנה למנכ"ל, ויורח ניסן, אחד משישת הסמנכ"לים של הבנק.

השלושה מואשמים בשורה של עבירות הקשורות בוויסות המניות הבנקאיות ובעיקר בנוגע לקשרים שקיימו עם הברוקר משה לביא. לאחרון הובטחה הגנה על ניירות הערך של בנק המזרחי שהחזיק בתיקים של לקוחותיו בהיקף של מיליוני דולארים. ההגנה הובטחה לו לפני המשבר במניות הבנקי, בתנאי שלא ימכור את מניות הבנק.

עוד מואשמים השלושה כי גייסו מיליוני דולארים מגורמים שונים כדי לעמוד בהבטחה של אהרון מאיר לברוקר לביא ובצורה זו פגעו בבנק.

סניגורו של אהרון מאיר טען עוד, כי יש פגמים בכתב־האישום וכי התביעה טעתה כאשר האשימה את השלושה בעבירות מירמה והפרת־אמונים של עובד ציבור. הוא טען כי מעמדו של עובד בנק שווה למעמדו של עובד ציבור רק בנוגע לעבירה אחת של קבלת שוחד ולא לגבי עבירות אחרות, כמו למשל, מירמה והפרת־אמונים של עובד ציבור.

עוד ציין הסניגור שכתב־האישום עוסק בוויסות מניות הבנקים ועל פעולה לא חוקית זו ידעו במשך שנים ממשלת ישראל, היועץ המשפטי לממשלה, נגיד בנק ישראל וגורמים נוספים. הנושא גם נדון בפרוטרוט בפני ועדת חקירה ממלכתית בראשותו של השופט העליון משה בייסקי.

תשובת התובעת במשפט, ליאה לבי־און לטענות המקדמיות שהעלו הסניגורים תינתן בעוד כחודש. (עתים)

הסכמה במשפט גיתית: אשה יכולה לדרדר מכונית לאגם

סרט שיחזור בו נראית קצינת משטרה דוחפת מכונית לאגם פארק הירקון — הוצג אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב במשפטה של גיתית איזראלוב, המואשמת ברצח בעלה, יוסף.

התובע עו"ד אברהם טל, העלה לעדות את נג־ניצב חרותה הראל ואמר כי העדה היא זו שדחפה את המכונית. הוא טען כי הסרט נועד להוכיח שניתן לדחוף מכונית מסוג „פרינס" הדומה למכונית בה נמצאה גופתו של הנרצח, לתוך האגם, ללא קושי.

העדה אמרה כי סרט השיחזור נעשה בשעות הבוקר והמכונית היא מאותו דגם בו נמצאה הגופה. היא הוסיפה כי על המושב האחורי הונחו אבנים במשקל גופתו של הנרצח, כדי שהמשקל הכללי של הרכב ותכולתו יהיו זהים למכונית המקורית.

בסרט נראית סנ"ץ הראל כשהיא דוחפת את המכונית לתוך האגם. המכונית עמדה במרחק של 7.5 מטרים משפת האגם וחוקרת המשטרה דחפה אותה בריצה ובקלות לתוך המים לקולות עידוד של אנשי צוות החוקרים שנכחו בשיחזור.

בראשית הסרט נראה ראש צוות החקירה פקד יעקב פלה, שאמר, כי השיחזור נעשה ב־9 באוקטובר 1986. הוא ציין כי המכונית היתה בתנועת־סרק, בדומה למצב בו היתה מכונית ה„פרינס" שנמשתה מן האגם עם גופת הנרצח ב־26 בינואר 1986.

הסניגור, מאיר זיו, טען כי אין כל קשר וכל רמיזה בין הנראה בשיחזור לבין מה שקרה למעשה. עם זאת, הודה שניתן לדרדר רכב, אפילו במשקל יותר כבד, לתוך האגם.

בחקירה הנגדית של העדה היו חילופי־דברים חריפים בין השופטים לבין הסניגור. עו"ד מאיר זיו שאל את קצינת המשטרה האם נכון הדבר שהיתה היוזמת העיקרית של צוות החקירה, וניהלה אותה שלא כשורה ובלי להתחשב בהוראות שופטי השלום בקשר למעצר ולחקירה. (עתים)

חוק תכנון ובניה
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

פתח־תקוה

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6380 חלקה 118 ברחוב איכילוב פינת נורדאו.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ג', + חזית מסחרי, בו מותר להקים בניין דיור בן 5 קומות 146.28% בניה לפי תכנית פ"ת 844 3.35 דירות.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 5 קומות 157.22% בניה 4 דירות.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגיש לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 3.4.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6693	1.6901	1.6817
דולר אמריקני	1	1.56	1.63	1.5946	1.6144	1.6067
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8784	0.8894	0.8850
לירה שטרלינג	1	2.52	2.64	2.5640	2.5960	2.5827
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2644	0.2676	0.2660
ין יפאני	100	1.07	1.12	1.0922	1.1058	1.1003
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7774	0.7872	0.7841
פרנק שווייצרי	1	1.04	1.09	1.0546	1.0678	1.0609
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2517	0.2548	0.2536
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2340	0.2369	0.2358
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2323	0.2352	0.2341
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3589	0.3634	0.3620
דולר קנדי	1	1.20	1.25	1.2191	1.2343	1.2302
דולר אוסטרלי	1	1.09	1.18	1.1324	1.1465	1.1408
ראנד דר' אפריקני	1	0.53	0.79	0.7832	0.7929	0.7891
פרנק בלגי	10	1.41	0.44	0.4248	0.4301	0.4273
שילינג אוסטרי	10	1.23	1.29	1.2494	1.2650	1.2594
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.28	1.2327	1.2481	1.2420

בפלילים

השוטר הממשש נידון למאסר על־תנאי וקנס

יעקב אילוז, שוטר לשעבר מבאר שבע שהורשע שלשום בבית־משפט השלום על־פי הודאתו במעשה מגונה, מרמה, והפרת אמונים, נדון למאסר 12 חודשים על תנאי לשלוש שנים וקנס 500 שקל.

את המעשה עשה אילוז בתחנת המשטרה בבאר שבע. הוא הביא לחדר החקירות אשה שהתלוננה כי בעלה היכה אותה. אילוז התחזה לאח, ומישש את צאוורה וגבה.

השופט, צבי כהן, התחשב בגזר־הדין בטענתו, שעשה את המעשה לאחר פטירת אשתו, פוטר, ועליו לפרנס את בתו בת הארבע. (עתים)

השלד זוהה – האב והאחים נעצרו כחשודים ברצח

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

שלד אשה שהתגלה באזור נצרת לפני חודשים מספר זוהה כשרידיה של פטמה חליל דראושה, גרושה בת 24 מנצרת, שהוכרזה כנעדרת לפני שנתיים.

אביה הודיע או על העלמה, ומאז לא גילה שום ענין בחקירה. מפקד מרחב העמקים, ניצב משנה משה כהן, הורה על הקמת צח"מ בראשות מפקח אביטן, שעצר את האב ושני בניו לחקירה. לפני שלושה ימים הוארך מעצרם בבית משפט השלום בנצרת ב־10 ימים, שרצחו את הצעירה על רקע חילול כבוד המשפחה. מהמשטרה נמסר, כי בחקירה חל מפנה וצפויים מעצרים נוספים.

אבלים וכואבים
עם חברנו
שלמה ארי והמשפחה
על מות
עופרה
היקרה
קיבוץ עין־המפרץ

לחברתנו אדלה הולס ולמשפחה
משתתפים באבלכם
במות האחות
סרלה
קיבוץ עין המפרץ

לחיה ודוד פרלמוטר וכל המשפחה
משתתפים בצערכם
במות האחות
בטי צ'סניק
קיבוץ כפר מנחם

לנילי, אסף והמשפחה
משתתפים בצערכם
במותה של
האם
קיבוץ שער הגולן

ללאה, עוזי והמשפחה
משתתפים באבלכם הכבד
בנפול
יפתח
חברים במעגית

לעוזי, דינה והמשפחה
ולקיבוץ עין שמר
משתתפים באבלכם הכבד
בנפול בנכם
יפתח
קיבוץ ברקאי